

* अकोला *

* वर्ष ५२ * अंक ६५ *

शनिवार, दिनांक ६ सप्टेंबर २०२५

किंमत रु. २/- + वितरण खर्च रु. १/-

एकूण किंमत रु. ३/-

Website : www.dainikmahasagar.in

Epaper : www.epaper.dainikmahasagar.in

मराठी महाराष्ट्राचा बुलंद आवाज

महाराष्ट्र

e-mail : nagpurpost@gmail.com • mahasagarngp@gmail.com

देवाभाऊ

चीनच्या तियानजिन शहरात दोन महासत्तांच्या नेत्यांची बैठक झाली. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्यात द्विपक्षीय चर्चा झाली. मोदी यांनी चीनच्या दौऱ्याचे निमंत्रण आणि द्विपक्षीय बैठकीबद्दल जिनपिंग यांचे आभार मानले. आम्ही परस्पर विश्वास, आदर आणि संवेदनशीलतेच्या आधारावर परस्परसंबंध पुढे नेण्यास वचनबद्ध आहोत, हे त्यांचे उद्गार या दृष्टीने महत्वाचे ठरले. त्याच वेळी, चिनी अध्यक्षांनी द्विपक्षीय बैठकीदरम्यान परस्पर संबंध मजबूत करण्यावर भर दिला. ते म्हणाले, जग बदलाकडे वाटचाल करत आहे. अशा परिस्थितीत आशियातील दोन मोठ्या शक्तींनी मित्र बनणे, चांगले शेजारी असणे आणि ड्रॅगन-हत्ती एकत्र येणे खूप महत्वाचे आहे. भारताला हत्तीची उपमा देऊन जिनपिंग यांनी एक प्रकारे भारताची ताकद अघोरेखित केली. एकीकडे मोदी यांचे चीनमध्ये अभूतपूर्व स्वागत होत असताना दुसरीकडे मोदी आणि जिनपिंग यांच्या भेटीत पूर्वीसारखा जिव्हाळा नव्हता, औपचारिकता होती. हस्तांदोलनात मित्रत्वाची प्रचिती नव्हती, तर दोन्ही देशांमधील नेते भेटतात, त्या वेळी राजशिष्टाचार म्हणून पाडावी लागणारी औपचारिकता पहायला मिळाली. पूर्वीसारखी मोदी आणि जिनपिंग यांची गळाभेट झाली नाही. त्याला गलवान खोऱ्यासह अन्य ठिकाणी चीनने केलेली आगळीक कारणीभूत आहे. असे असले, तरी दोन्ही देशांमधील व्यापार थांबला नव्हता. वाढतच होता. मध्यंतरी काही गोष्टींवर निर्बंध आणून कोंडी करण्याचे प्रयत्न झाले. त्यामुळे होणारे नुकसान आणि परस्पर अवलंबित्व लक्षात आल्याने वाटाघाटी सुरू झाल्या. अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी आयात शुल्क वाढवल्यानंतर या प्रयत्नांना गती आली.

मोदी आणि जिनपिंग यांनी द्विपक्षीय चर्चेदरम्यान संबंध म

भारत-पाकिस्तान संघर्षात ड्रॅगनने शेजारी देशाला पाठिंबा दिला होता, हे विसरता कामा नये. मोदी यांना चीनची शैली समजली आहे. गेल्या काही महिन्यांमध्ये चीनशी संबंध सामान्य झाले आहेत, हे मोदी विसरले नसतील. २०२० मध्ये पूर्व लडाख सीमेवरील तणावानंतर दोन्ही राष्ट्रांमधील संघर्ष वाढला. विमानांची धेट वाहतूक थांबवल्यासह अनेक कठोर निर्णय घेण्यात आले. तथापि, आता परिस्थिती बदलताना दिसते आहे.

संबंध नव्या वळणावर; परंतु सावध!

डोनाल्ड ट्रम्प यांनी लादलेल्या टॅरिफनंतर भारताविषयी चीनला आपुलकी वाटू लागली आहे. चीनला शह देण्यासाठी अमेरिका भारताला जवळ करत होती. आता अमेरिका आणि भारतातील संबंध बिघडत असल्याने चीनने मैत्रीचा हात पुढे केला असला, तरी पूर्वानुभव पाहता भारताला सावध पवित्रा घ्यावा लागेल. नरेंद्र मोदी यांनी शांघाय सहकार्य परिषदेप्रसंगी चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्या घेतलेल्या भेटीतून ते दिसले.

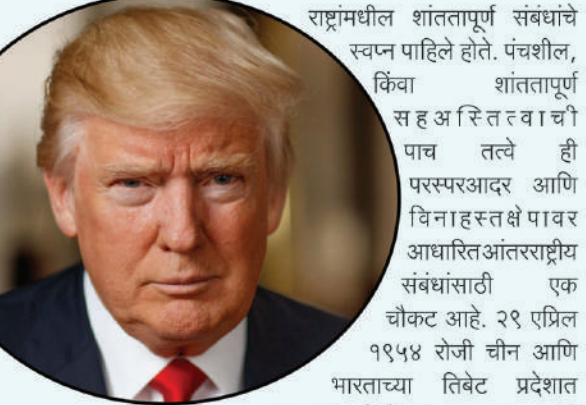
जबूत करण्यावर भर दिला. तथापि, दोन्ही राष्ट्रप्रमुख भेटले, तेव्हा हस्तांदोलन करून एकमेकांचे स्वागत केले. या भेटीदरम्यान पंतप्रधान मोदी यांनी शी जिनपिंग यांची गळाभेट घेतली नाही. अशा परिस्थितीत, त्यांच्या संबंधांमधला उबदारपणा संपला आहे का, असे प्रश्न उपस्थित झाले. हे प्रश्न उपस्थित होण्याला अनेक कारणे आहेत. अलिकडच्या काळात चीन आणि भारत यांच्यातील संबंध सुधारत असले, तरी

जिनपिंग यांच्याशी झालेल्या द्विपक्षीय बैठकीबद्दल मोदी यांनी सांगितले की, गेल्या वर्षी कझानमध्ये आमची खूप अर्थपूर्ण चर्चा झाली. आमच्या संबंधांना सकारात्मक दिशा मिळाली. सीमेवरील सैन्य मागे घेतल्यानंतर शांतता आणि स्थिरतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. सीमा व्यवस्थापनाबाबत आमच्या विशेष प्रतिनिधींमध्ये एक करार झाला आहे. कैलास मानसरोवर यात्रा पुन्हा सुरू झाली आहे. दोन्ही देशांम

विशेषतः २०२४ च्या ब्रिक्स शिखर परिषदेत मोदी आणि जिनपिंग यांच्यात सकारात्मक बैठक झाली. या संबंधांमध्ये पुन्हा सुधारणा होण्याची आशा निर्माण झाली. त्याम ुळेच सात वर्षांनी पंतप्रधान मोदी चीनला गेले. चीनलाही मोदी यांच्या या भेटीचे महत्त्व समजले आहे. मोदी आणि जिनपिंग यांच्यातील चर्चाही महत्वाची होती. ट्रम्प यांच्या टॅरिफ हल्ल्याच्या पार्श्वभूमीवर ती झाली. त्याचा परिणाम जगभरातील जवळजवळ सर्व प्रमुख अर्थव्यवस्थांवर झाला आहे.

एकमेकांना प्रतिस्पर्धी म्हणून नव्हे, तर भागीदार म्हणून पाहण्याचे महत्त्व अघोरेखित केले आणि परस्पर आदर आणि सहकार्याद्वारे विश्वास निर्माण करण्याच्या गरजेवर सहमती दर्शवली. जिनपिंग यांनी पंचशील कराराचा उल्लेख केला. हा करार नेहरू यांच्या काळात झाला होता. नेहरू यांच्या परराष्ट्र धोरणावर, त्यातही चीनबाबतच्या धोरणावर मोदी सातत्याने टीका करत आहेत. त्यांच्यासमोरच जिनपिंग यांनी पंचशील कराराचा उल्लेख केला हा काव्यगत न्याय झाला. पंचशील करार हा शांततापूर्ण मार्गाने जगण्यासाठी पाच प्रमुख कल्पनांचा संच आहे. ही तत्त्वे मूलतः १९५४ मध्ये दोन्ही देशांमधील कराराचा भाग होती आणि परस्पर आदर आणि एकमेकांच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप न करण्यावर केंद्रित आहेत.

श्री. जिनपिंग पंचशील कराराचा उल्लेख भारत-चीन संबंधांसाठी मार्गदर्शक चौकट म्हणून करत असताना मोदी यांनी दोन्ही देशांमधील स्थिरता आणि दीर्घकालीन सहकार्याचा उल्लेख केला. त्यांनी परस्पर आदर, परस्परहित आणि परस्पर संवेदनशीलतेचे महत्त्व सांगितले. मोदी यांचा चीन दौरा दोन दिवसांच्या शांघाय सहकार्य परिषदेनिमित्ताने होता. या परिषदेत रशिया, मध्य आशिया, दक्षिण आशिया, आग्नेय आशिया आणि मध्य पूर्वेतील नेते एकत्र आले होते. या शिखर परिषदेकडे जागतिक दक्षिणेतील एकतेचे प्रदर्शन म्हणून पाहिले जात आहे. त्यात सदस्य राष्ट्रे प्रादेशिक सुरक्षा, आर्थिक सहकार्य आणि बहुपक्षीय संवादावर लक्ष केंद्रित करत आहेत. जिनपिंग यांच्या मनोगतामुळे दशकांपूर्वीच्या चौकटीकडे लक्ष वेधले गेले आहे. या चौकटीने एके काळी नव्याने स्वतंत्र झालेल्या

राष्ट्रांमधील शांततापूर्ण संबंधांचे स्वप्न पाहिले होते. पंचशील, किंवा शांततापूर्ण सहअस्तित्वाची पाच तत्त्वे ही परस्परआदर आणि विनाहस्तक्षेपावर आधारित आंतरराष्ट्रीय संबंधांसाठी एक चौकट आहे. २९ एप्रिल १९५४ रोजी चीन आणि भारताच्या तिबेट प्रदेशात स्वाक्षरी केलेल्या व्यापार आणि वाणिज्य करारात ते प्रथम औपचारिकपणे सादर करण्यात आले. एकमेकांच्या प्रादेशिक अखंडतेचा आणि सार्वभौमत्वाचा आदर, दोन्ही बाजूंनी आक्रमकता न दाखवणे, एकमेकांच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप न करणे, समानता आणि परस्पर लाभ, शांततापूर्ण सहअस्तित्त्व यांचा त्यात उल्लेख होता.

जून १९५४ मध्ये पंडित नेहरू आणि चीनचे पंतप्रधान झोउ एनलाई यांनी पंचशीलची व्याप्ती वाढवणारे संयुक्त निवेदन जारी केले. त्यानंतर ते केवळ भारत-चीन संबंधांचा आधार म्हणूच नव्हे, तर जागतिक शांतता आणि राजनयिकतेचे एक मॉडेल म्हणूनदेखील प्रस्तावित करण्यात आले. या कराराचा उल्लेख जिनपिंग यांनी केला. दोन्ही नेत्यांमध्ये दहशतवाद, सीमा तणावात शांतता प्रस्थापित करणे आणि व्यापार यासह अनेक जागतिक मुद्द्यांवर चर्चा झाली. दहशतवादाच्या मुद्द्यावर मोदी यांनी चीनकडून पाठिंबा मागितला. त्यावर चीनने त्यांना पाठिंबा देण्याचे मान्य केले. यानंतर मोदी म्हणाले, की सीमेवर शांतता आणि सौहार्द राखणे हे संबंधांच्या एकूण विकासासाठी विम्यासारखे आहे. सीमेवरील परिस्थिती कोणत्या ना कोणत्या प्रकारे एकूण संबंधांवर परिणाम करेल. मोदी आणि शी यांनी भारत आणि चीनमधील मतभेद वादात बदलू देऊ नयेत, अशी भावना व्यक्त केली. जिनपिंग यांनी द्विपक्षीय संबंध आणखी सुधारण्यासाठी चार सूचना केल्या. भारत-चीन संबंध दोन्ही देशांच्या २.८ अब्ज लोकांना लाभदायक ठरू शकतात यावर एकमत झाले. मोदी आणि जिनपिंग यांनी अनेक जागतिक समस्या आणि चालू आव्हानांवरही चर्चा केली. शुल्कांवर चर्चा करताना दोन्ही नेत्यांनी आंतरराष्ट्रीय आर्थिक परिस्थितीवर चिंतन केले. आपल्या आजूबाजूला घडणाऱ्या घडामोडी अनेक आव्हाने निर्माण करत आहेत. या पार्श्वभूमीवर दोन्ही देशांमध्ये सामंजस्य कसे विकसित करावे आणि या बदलत्या आव्हानांमध्ये परस्पर संबंध कसे पुढे नेऊ नयेत यावरही दोन्ही नेत्यांनी विचारविनिमय केला. भारत आणि चीनमधील व्यापारी भागीदारी जगात सर्वाधिक आहे. असे असले, तरी पाकिस्तान हा चीनचा व्यूहात्मक भागीदार आहे. त्यामुळे सध्याच्या परिस्थितीत भारताच्या असहाय्यतेचा फायदा घेऊन नंतर सीमेत घुसखोरी करण्याची त्याची पूर्वीची मानसिकता लक्षात घेऊन ‘हिंदी चिनी भाई भाई’ या घोषणेला किती महत्त्व द्यायचे, हे आपल्याला ठरवावे लागेल. त्याची जाणीव असल्यानेच मोदी यांनी गळाभेट टाळली असावी...

कोलकाता असो की पुणे; महिलांवरील अत्याचारांच्या घटनेने समाजमान आधी प्रक्षुब्ध होते आणि नंतर शांत होते. काही दिवस गेले की पुन्हा हिंसाचाराच्या घटना घडतात. त्यातील काही घटना बनावही असू शकतात; परंतु जग २१ व्या शतकात येऊन २५ वर्षे झाली असली तरी भारतीय पुरुषप्रधान संस्कृती आणि त्याचा समाजमानावरचा पगडा अजूनही कमी झालेला नाही. एकीकडे महिला शिकल्या आहेत. त्या कोणतीही आव्हाने पेलण्यास तयार झाल्या आहेत. संधी मिळाली की त्या सोने करतात. दुसरीकडे महिलांचा होत असलेला उत्कर्ष पुरुषांच्या प्रगतीत गतिरोधक निर्माण करतो, अशी मानसिकता दुर्दैवाने आणखी घट्ट रुजते आहे. त्यातून निर्माण होणाऱ्या असुरक्षित भावनेमुळे महिलांचा छळ करण्याचे प्रकार वाढत चालले आहेत. गेल्या काही महिन्यांमध्ये महिलांवरील हिंसाचारात अभूतपूर्व वाढ झाली आहे. त्याहूनही चिंताजनक बाब म्हणजे शाळा आणि महाविद्यालयीन परिसर किंवा कामाच्या ठिकाणी गुन्हे घडत आहेत. या जागा सहसा सुरक्षित आश्रयस्थान मानल्या जातात. अलिकडेच बालासोरमधील फकीर मोहन स्वायत्त महाविद्यालयातील वीस वर्षीय विद्यार्थिनीने आत्मदहनाच्या प्रयत्नात १० टक्के भाजून आत्महत्या केली. एका वरिष्ठ शिक्षिकेविरुद्ध लैंगिक छळाच्या वारंवार तक्रारी केल्यानंतर बी.एड.च्या विद्यार्थिनीने मुख्याध्यापकांच्या कार्यालयाबाहेर हे टोकाचे पाऊल उचलले होते. आरोपी शिक्षक समीर साहू आणि प्राचार्य दिलीप घोष यांना अटक करण्यात आली; परंतु या मुलीच्या तक्रारी वेळेवर सोडवल्या गेल्या असल्या, तर एक मौल्यवान जीव गेला नसता.

ही मुलगी न्यायासाठी अनेक ठिकाणी फिरत राहिली, मुख्यमंत्र्यांच्या कार्यालयातही गेली; पण तिच्या गंभीर तक्रारीकडे कोणीही लक्ष दिले नाही. पश्चिम बंगालमध्ये गेल्या वर्षी आर. जी. कर मेडिकल हॉस्पिटलमधील पदव्युत्तर विद्यार्थिनीच्या क्रूर हत्येला एक वर्ष उलटूनही या जूनमध्ये व्हॅक्समध्ये एका लॉ कॉलेजच्या विद्यार्थिनीवर सामूहिक बलात्कार करण्यात आला. कर्नाटकमधील मंगलूरुमध्ये एका विद्यार्थिनीवर बलात्कार केल्याच्या आरोपाखाली दोन व्याख्यात्यांना अटक करण्यात आली. दिल्लीमध्ये नऊ वर्षांच्या मुलीवरील बलात्कार आणि हत्येमुळे कायदा आणि सुव्यवस्था ढासळल्याबद्दल विरोधकांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली. २०१२ मध्ये दिल्लीमध्ये निर्भयावर झालेला बलात्कार आणि हत्येनंतर जमिनीवर फारसे काही बदल झालेले नाहीत. ओडिशाच्या विद्यार्थिनीच्या दुर्दैवाने कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ कायदा,

पुन्हा वादाचा मुद्दा

लिंग गुणोत्तरात घट झाल्यामुळे महिलांवरील बलात्कार आणि असभ्य वर्तनात झालेली वाढ विशेषतः उच्च लिंग पूर्वाग्रह असलेल्या भागात दिसून येत आहे. महिला सक्षमीकरणविरुद्ध पुरुषांच्या प्रतिक्रियेमुळे अशा गुन्ध्यांमध्ये वाढ झाली असून जागतिक बँकेने अशा हिंसाचाराला जागतिक महामारी म्हणून संबोधले आहे. भारतात महिला आणि मुलींवरील सततचा हिंसाचार हा सामाजिक आणि धोरणात्मक चिंतेचा विषय बनत आहे.

सरकारने सर्व महाविद्यालयांना २४ तासांच्या आत समित्या स्थापन करण्यास सांगितले होते. असे होऊन आणि अनेक प्रतिबंधक उपाय योजले जाऊनही अत्याचारांची घृणास्पद मालिका संपत नाही. ‘नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड्स ब्यूरो (एनसीआरबी)चा २०२३ चा वार्षिक भारतातील गुन्हे अहवाल अद्याप प्रसिद्ध झालेला नाही. २०२२ च्या उपलब्ध आकडेवारीनुसार महिलांविषयक एकूण चार लाख ४५ हजार २५६ गुन्हे नोंदवले गेले. २०२१ च्या तुलनेत त्यात चार टक्के वाढ दिसते. महिलांविरुद्धचे बहुतेक गुन्हे (३१.४ टक्के) पती किंवा नातेवाईकांकडून केले गेले आणि ते क्रूरतेच्या कलमाअंतर्गत नोंदवले गेले. महिलांच्या विनयभंगाच्या उद्देशाने महिलांवर होणारे हल्ले एकूण गुन्ध्यांपैकी १८.७ टक्के होते तर बलात्कारांचे प्रमाण ७.१ टक्के होते. अनेक गुन्हे नोंदवले जात नाहीत, हे इथे लक्षात घेण्यासारखे आहे. या पार्श्वभूमीवर लैंगिक हिंसाचार आणि लिंगभेद यावर संवाद आवश्यक आहे आणि तो लवकरच सुरू झाला पाहिजे. काही दिवसांनी गुन्ध्यांविरुद्ध न्यायाची मागणी कमी होता कामा नये. बिहार, उत्तर प्रदेश, महाराष्ट्र, आंध्र आणि केरळ या राज्यांमध्ये महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये झपाट्याने वाढ झाली आहे. संसदेत भारतातील महिलांवरील गुन्ध्यांबाबत एक प्रश्न विचारण्यात आला होता. त्याच्या उत्तरात पाच वर्षांचे आकडे सादर करण्यात आले. २०१८ ते २०२२ दरम्यानचे हे आकडे दर्शवतात की २०१८ मध्ये महिलांवरील अत्याचारांचे तीन लाखंहून अधिक गुन्हे नोंदवले गेले, तर २०२२ मध्ये चार लाखंहून अधिक गुन्हे नोंदवले गेले. देशभरात महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये वाढ झाली आहे.

२०१२ चा निर्भया खटला संपल्यानंतर आणि आरोपींना शिक्षा झाल्यानंतर आता निर्भया होणार नाही अशी आशा होती; परंतु त्या प्रकरणांनंतरही अशी अनेक भयानक प्रकरणे दररोज समोर येत आहेत. कोलकाता विधी महाविद्यालयातील एका मुलीवर बलात्कार करून हत्या करण्यात आल्यानंतर संसदेत उपस्थित करण्यात आलेल्या प्रश्नावर देण्यात आलेल्या उत्तरात २०२२ मध्ये देशभरात महिलांवरील गुन्ध्यांचे चार लाखंहून अधिक गुन्हे दाखल झाले आहेत, हे स्पष्ट झाले. सरकारने यासंदर्भात पाच वर्षांचे आकडे सादर केले. या आकड्यांवरून स्पष्ट होते की महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये वाढ झाली आहे. २०१९ च्या जनगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या १२१.१ कोटी होती. त्यात महिलांचे प्रमाण ४८.५ टक्के होते. भारतातील प्रत्येक क्षेत्रात आपले स्थान निर्माण करण्यासाठी महिलांनी दीर्घ लढाई लढली. त्याच वेळी त्या अजूनही रात्रीच्या अंधारात सुरक्षित रस्त्यांवर चालण्याची लढाई लढत आहेत. सार्वजनिक ठिकाणी सुरक्षित वाटण्यासाठी त्या लढत असलेली लढाई अजूनही सुरू आहे. २०२२ मध्ये उत्तर प्रदेशमध्ये सर्वाधिक गुन्हे नोंदवले गेले आहेत.

देशातील महिलांवरील गुन्हे रोखण्यासाठी उच्च-जोखीम असलेल्या क्षेत्रांवर

लक्ष ठेवण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित चेहऱ्यावरील ओळख प्रणाली, स्मार्ट प्रकाश व्यवस्था आणि ड्रोन वापरण्यात येणार आहेत. देशातील महिलांवरील वाढत्या गुन्ध्यांबद्दल सर्वोच्च न्यायालयाच्या महिला वकील संघटनेने दाखल केलेल्या जनहित याचिकेवर मंत्रालयाने दिलेल्या उत्तरात ही माहिती देण्यात आली. गृह मंत्रालयाने म्हटले आहे की दिल्ली, मुंबई आणि इतर शहरांमधील सात रेल्वे स्थानके लवकरच कृत्रिम बुद्धिमत्ता प्रणालींनी सुसज्ज केली जातील. उच्च-जोखीम असलेल्या क्षेत्रांवर लक्ष ठेवण्यासाठी स्वयंचलित परवाना प्लेट ओळख, स्मार्ट लाइटिंग सिस्टीम आणि ड्रोन यासारख्या इतर उपाययोजनादेखील अंमलात आणल्या जातील. मंत्रालयाने सर्वोच्च न्यायालयाला सांगितले की राष्ट्रीय डेटा शेअरिंग अँड एक्सचेंज प्लॅटफॉर्ममध्ये बलात्कार, पाठलाग आणि बाल शोषण यासारख्या विविध लैंगिक गुन्ध्यांमध्ये सहभागी असलेल्या व्यक्तींची नावे, पत्ते, छायाचित्रे आणि फिंगरप्रिंट तपशीलांसह संवेदनशील माहिती आहे. सध्या या डेटाबेसमध्ये २०.२ लाख नोंदी आहेत, ज्या देशभरातील सर्व पोलिस ठाणी आणि कायदा अंमलबजावणी संस्था इंटर-ऑपरेबल क्रिमिनल जस्टिस सिस्टीम डेटाबेसद्वारे वापरल्या जाऊ शकतात.

तंत्रज्ञानाच्या मदतीने पोलिस, न्यायालये, तुरुंग, न्यायवैद्यक प्रयोगशाळा आणि खटले एकत्रित करण्याच्या उद्देशाने राबवण्यात येत असलेला हा एक उपक्रम आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या महिला वकील संघटनेने युक्तिवाद केला की महिलांवरील गुन्ध्यांना आळा घालण्यासाठी पुढील उपाययोजनांची आवश्यकता आहे. भारताच्या राष्ट्रीय गुन्हे नोंद ब्यूरोच्या आकडेवारीवरून दिसून आले आहे की महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये वाढ झाली आहे. २०१८ मध्ये ५८ लाख असलेला हा आकडा २०२२ मध्ये ६६ लाखांवर पोहोचला. उत्तर प्रदेश ६५,७४३ महाराष्ट्र ४५,३३१, राजस्थान ४५,०५८, मध्य प्रदेश ३२,७६५, पश्चिम बंगाल ३४,७३८, ओडिशा २३,६४८, तेलंगणा २२,०६६, कर्नाटक १७,८१३, हरियाणा १६,७४३, आंध्र प्रदेश १५,५०३ अशी सर्वाधिक गुन्हे दाखल झालेल्या राज्यांची संख्या आहे. गेल्या पाच वर्षांमध्ये महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये महाराष्ट्र दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. २०१८ मध्ये देशभरातील महिलांवरील गुन्ध्यांमध्ये ते दुसऱ्या क्रमांकावर होते. २०१९ मध्ये ते तिसऱ्या क्रमांकावर होते. २०२० मध्ये ते आघाडीच्या तीन राज्यांमध्ये नव्हते. अनेकांची कधीही गुन्हा नोंदवण्याची हिंमत होत नाही. हे आकडे आपल्यासमोर आरसा धरतात आणि सांगतात की महिला सक्षमीकरणासाठी अजूनही बराच लढा बाकी आहे.

पैलू मधुरा कुलकर्णी

महाराष्ट्रात अतिवृष्टीमुळे २९ जिल्ह्यांत शेती पिकाचे नुकसान

कृषीमंत्री दत्तात्रय भरणेची माहिती

मुंबई : महाराष्ट्रात दरवर्षी अतिवृष्टी, पुरामुळे शेतकऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होतं. नुकत्याच झालेल्या अतिवृष्टीमुळे महाराष्ट्रातील तब्बल २९ जिल्ह्यांतील ११९ तालुक्यांमध्ये मोठे नुकसान झाले आहे. या काळात झालेल्या पावसामुळे ६५४ पेक्षा जास्त महसूल मंडळांमधील खरीप पिकांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले आहे. दि.१५ ते २० ऑगस्ट दरम्यान पडलेल्या सर्वाधिक पावसामुळे शेती पिकांचे जास्त नुकसान झाले आहे. कृषी मंत्री दत्तात्रय भरणे म्हणाले, राज्यात १४, लाख ३६ हजार २७६ हेक्टर क्षेत्र (३५ लाख ९० हजार ६०९ एकर) बाधित झाले आहे. त्यापैकी १० हजार हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्र बाधित असलेले १२ जिल्हे आहेत. बाधित भागातील सुरु केलेले पंचनाम्याचे काम अंतिम टप्प्यात असून शेतकऱ्यांना योग्य ती मदत तातडीने देण्यात येईल, अशी माहिती कृषी मंत्री दत्तात्रय भरणे यांनी दिली आहे. बाधित पिके सोयाबीन, मका, कापूस, उडीद, तूर, मूग या पिकांचे सर्वाधिक नुकसान झाले आहे. काही ठिकाणी भाजीपाला, फळपिके, बाजरी, ऊस, कांदा, ज्वारी व हळद या पिकांनाही फटका बसला आहे. नांदेड, वाशीम, यवतमाळ, बुलढाणा, अकोला, सोलापूर, हिंगोली, धारगिरी, परभणी, अमरावती, जळगाव, वर्धा, सांगली, अहिल्यानगर, छ. संभाजीनगर, जालना, बीड, लातूर, धुळे, जळगाव, रत्नागिरी, चंद्रपूर, सातारा, नाशिक, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग, गडचिरोली, रायगड व नागपूर.

चोरांचे सरकार राऊत सत्तेवर : संजय राऊत

मुंबई : मुंबईत भाजपचा महापौर व्हावा असा आदेश भाजप नेते अमित शहा यांनी दिला होता. म्हणजे मराठी माणसाची उरली सुरली मुंबई गिळून टाका. तेव्हा शिंदे मागेमागे फिरत होते. मुंबईच्या महापौर पदाबाबत एकनाथ शिंदेंनी एक चकार शब्द ही काढला नाही, असे उबाळते नेते संजय राऊत यांनी म्हटले आहे. संजय राऊत म्हणाले की, शिंदे मुंबई महापौर पदाबाबत का बोलले नाही. भाजपचा म्हणजे अमराठी महापौर व्हावा असे त्यांचे मत आहे. अमित शहा यांनी चोरून बाळ्यासाहेब ठाकरेची शिवसेना तुम्हाला दिली ना? ठाकरे बंधू ठरवतील तोच व्यक्ती मुंबईचा महापौर होईल. आमचे काय उखडाचये ते उखडा हे मी दिल्लीतील नेत्यांना आणि एकनाथ शिंदेंना म्हणतोय, असेही त्यांनी म्हटले आहे. संजय राऊत म्हणाले की, एका आयपीएस अधिकाऱ्याला तुमच्या पक्षातील चोरांसाठी झापट आहात अजित पवार कुठे गेली तुमची शिस्त. उपमुख्यमंत्री म्हणून घेणाऱ्या अजित पवार यांना मंत्रिमंडळात राहण्याचा अधिकार नाही.

आश्रमशाळांमध्ये अतिरिक्त तसिकेचे वेळापत्रक तयार करा : डॉ. अशोक वुईके

मुंबई : आदिवासी शासकीय आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळवे, तसेच त्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी प्रत्येक शाळेत विद्यार्थी फटसंख्येचा आधारावर अतिरिक्त तसिका घेण्याबाबत वेळापत्रक तयार करण्याचे निर्देश आदिवासी विकास मंत्री डॉ. अशोक वुईके यांनी आश्रमशाळांच्या मुख्याध्यापकांना दिले. मंत्री डॉ. वुईके यांच्या अध्यक्षतेखाली आश्रमशाळा मधील शिक्षक भरती संदर्भात बैठक मंत्रालयात घेण्यात आली. त्यावेळी ते बोलत होते. या बैठकीस आदिवासी विकास विभागाचे सचिव विजय वाघमारे, आदिवासी विकास विभागाच्या आयुक्त लीना बनसोड, आदिवासी विकास विभागातील सर्व अप्पर आयुक्त, सर्व प्रकल्प अधिकारी, आश्रमशाळा मुख्याध्यापक दूरदृश्य प्रणालीद्वारे उपस्थित होते. मंत्री डॉ. वुईके म्हणाले, आदिवासी मुलांचे भविष्य घडविण्यासाठी दर्जेदार शिक्षणाची गरज आहे. शिक्षकांची रित्त पदे ही विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीसाठी अडथळा ठरत होती. आश्रमशाळांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर शिक्षकांची पदे रित्त असल्याने विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर त्याचा परिणाम होत होता. या पाश्चात्तुमीवर शासनाने बाह्यश्रेत पद्धतीचा अवलंब करून शिक्षकांची तत्काळ नियुक्ती करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

ओबीसींना पद्धतशीरपणे खेळवले : विजय वडेटीवार

सांगली : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मराठा आरक्षणाच्या मुद्यावर मराठा व ओबीसी या दोन्ही समुदायांना पद्धतशीरपणे खेळवल्याचा आरोप काँग्रेस नेते विजय वडेटीवार यांनी शुक्रवारी येथे आयोजित एका कार्यक्रमात बोलताना केला. महायुतीचे सरकार बाभळीच्या झाडाला दगड मारते आणि त्यानंतर आंबे पडले म्हणून ओरड करते, असेही ते यावेळी म्हणले. काँग्रेसचे दिवंगत ज्येष्ठ नेते डॉक्टर पतंगराव कदम यांच्या स्मृतीप्रीत्यर्थ उभारण्यात आलेल्या लोकतीर्थ स्मारकाच्या लोकार्पण सोहळ्याला आज 1 वर्ष पूर्ण झाले. यानिमित्त आयोजित एका समारंभात बोलताना विजय वडेटीवार यांनी मराठा आरक्षणाच्या मुद्यावर सरकारने काढलेल्या जीआरवर संशय व्यक्त केला. ते म्हणाले, महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री फार चतूर व चाणाक्ष आहेत. त्यांनी दोन्ही समाजांना पद्धतशीरपणे खेळवण्याचे काम केले. त्यांनी जो जीआर काढला आहे, त्याचा काहीच अर्थ लागत नाही. ओबीसींना काय दिले हेच समजत नाही. एकाचे मारल्यासारखे करावेच आणि दुसऱ्याने रडल्यासारखे करावेच अशा पद्धतीचे स्क्रिप्टेड काम सध्या राज्यात सुरू आहे. भविष्यात या प्रकरणी सर्वोच्च तोंडाला पाने पुसल्याचे दिसून येईल. राज्य शासनाने काढलेल्या जीआरचा अर्थच कळत नाही. महायुतीचे हे सरकार बाभळीच्या झाडाला दगड मारते आणि आंबे पडले म्हणून ओरडते. पण प्रत्यक्षात जवळ गेले की, पायात काटे रस्तात, जे-जे त्यांच्या जवळ गेले त्यांना ते कळेल, असे वडेटीवार म्हणाले.

शासनाकडून जिल्हा नियोजनासाठी २२ हजार कोटी

ग्रामपंचायतींनी निधीचा सुयोग्य वापर करावा : उपमुख्यमंत्री अजित पवार

■ महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. ५ : महाराष्ट्र शासनाने चालू आर्थिक वर्षासाठी जिल्हा वार्षिक नियोजनाखाली तब्बल २२ हजार कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून दिला असून, त्यातील मोठा हिस्सा जिल्हा परिषदेमार्फत थेट गावपातळीपर्यंत पोहोचतो. ग्रामपंचायतींनी हा निधी पारदर्शक व सुयोग्य पद्धतीने वापरून गावांचा सर्वांगीण विकास साधावा. भारताचा आत्मा खेड्यांत आहे. खेडी समृद्ध झाली तर देश समृद्ध होईल, असे प्रतिपादन उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी केले. पुण्यातील गणेश कला क्रीडा रंगमंच येथे आयोजित मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी उपमुख्यमंत्री पवार बोलत होते.

यावेळी कृषी मंत्री दत्तात्रय भरणे, खासदार मेघातांड कुलकर्णी, आमदार शंकर मांडेकर , आमदार बाबाजी काळे, पुणे विभागीय आयुक्त डॉ. चंद्रकांत पुलेकुंडवार, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी गजानन पाटील, अपर

जिल्हाधिकारी सुहास मापारी, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी श्रीकांत खरात, भूषण जोशी, माजी सनदी अधिकारी डॉ. मल्लिनाथ कलशेड्डी यांच्यासह राज्यातील तज्ज्ञ मान्यवर मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

उपमुख्यमंत्री अजित पवार म्हणाले की, महाराष्ट्र शासनाने येत्या १७ सप्टेंबरपासून म्हणजेच मराठवाडा मुक्ती दिनापासून पुढील १०० दिवस मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. या अभियानाद्वारे

प्रत्येक गावाने स्वतःचा विकास आराखडा तयार करून त्याची अंमलबजावणी करणे अपेक्षित आहे. शासनाने या अभियानासाठी तब्बल २४५.२० कोटी रुपयांची बक्षीस योजना आखली आहे. यातून राज्यस्तर, विभागस्तर, जिल्हास्तर आणि पंचायत समिती स्तरावरील स्पर्धा होणार असून उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या ग्रामपंचायतींचा गौरव केला जाणार आहे. स्वच्छता, शाश्वत विकास, हरित उपक्रम, महिला व बालकांच्या विकासासाठी घेतलेला पुढाकार आदी निकषांवर गावांचे

फटाक्यांच्या दुकानाला भीषण आग

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ : मुंबईतील मालाड परिसरात गुरुवारी सायंकाळी मोठी दुर्घटना घडली. मालाड पोलीस ठाण्यामागील उंद्राई मार्गावर असलेल्या फटाक्यांच्या दुकानाला सायंकाळी 7 वाजताचा सुमारास भीषण आग लागली. आगीचे प्रमाण इतके मोठे होते की परिसरात एकच गोंधळ उडाला. सुदैवाने या घटनेत कोणतीही जीवितहानी झाली नाही; मात्र दुकानाचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले आहे.

दुर्घटनेची माहिती मिळताच अग्निशमन दलाचे जवान तात्काळ घटनास्थळी दाखल झाले आणि मदतकार्य सुरू केले. दुकानाला आग लागल्याचे समजताच आजूबाजूच्या नागरिकांनीही तातडीने सुरक्षित स्थळी धाव

यानंतर अतिरिक्त पथके घटनास्थळी दाखल झाली. जवानांनी अथक प्रयत्न करत पाणी व फोमचा वापर करून आगीवर नियंत्रण मिळवण्याचे काम हाती घेतले.

सुमारे तीन तास चाललेल्या प्रयत्नांनंतर रात्री 10.30 वाजता आग पूर्णपणे विझवण्यात यश आले. यामध्ये कोणतीही जीवितहानी झाली नसली तरी दुकानातील माल, फटाके आणि इतर साहित्य जळून खाक झाले आहे. या घटनेनंतर परिसरात घबराटीचे वातावरण निर्माण झाले होते. पोलिसांनी घटनास्थळ सुरक्षित करून चौकशी सुरू केली आहे. आगीचे नेमके कारण अद्याप समोर आले नसून शॉर्टसर्किटमुळे आग लागली असावी असा प्राथमिक अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे.

पावसाचा जोर वाढणार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ : मुंबईत आजपासून पावसाचा जोर वाढणार असल्याचा इशारा हवामान विभागाने दिला आहे. मागील काही दिवसांपासून अंधूनमधून हलका ते मध्यम पाऊस होत असला तरी, आता पुन्हा एकदा मुसळधार सरींची शक्यता वर्तवली गेली आहे. सकाळपासूनच शहरात आकाश ढगाळ असून, दुपारनंतर मुसळधार पावसाचा जोर वाढेल, असा अंदाज हवामान तज्ज्ञांनी व्यक्त केला आहे. विशेषतः दादर, अंधेरी, गोरेगाव, बोरीवली, मुलुंड, ठाणे आणि नवी मुंबई या भागांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर पाऊस होण्याची शक्यता आहे. मुंबईत पावसाचा जोर वाढल्याने रेल्वे वाहतुकीवर परिणाम होऊ शकतो, तसेच काही ठिकाणी पाणी साचण्याच्या घटना घडू शकतात. समुद्र किनाऱ्यालगत राहणाऱ्या नागरिकांनी सतर्क राहावे, असे आवाहन प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

मुंबईसोबतच महाराष्ट्रातील इतर भागातही पावसाचा जोर वाढण्याची शक्यता हवामान खात्याने वर्तवली आहे. कोकण, विदर्भ आणि मराठवाडा या भागांमध्ये मुसळधार पावसाचा अंदाज असून, काही ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह वादळी वाऱ्यांची शक्यता आहे. पुणे, नाशिक, नागपूर, चंद्रपूर, गडचिरोली, परभणी आणि छत्रपती संभाजीनगर या जिल्ह्यांना यलो अलर्ट देण्यात आला आहे. कोकणातील रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांमध्ये मुसळधार सरींचा अंदाज वर्तवला गेला आहे. ग्रामीण भागात आधीच मोठ्या प्रमाणावर शेतीकामे सुरू झाली असून, या पावसामुळे खरीप हंगामाला गती मिळेल, असा अंदाज तज्ज्ञांनी व्यक्त केला आहे. मात्र, अतिवृष्टी झाल्यास शेतकऱ्यांच्या पिकांवर आणि जनजीवनावर परिणाम होऊ शकतो.

या मुसळधार पावसामागे अरबी समुद्र आणि बंगालच्या उपसागरात तयार झालेल्या कमी दाबाच्या पट्ट्या कारणीभूत असल्याचे हवामान तज्ज्ञांनी स्पष्ट केले आहे. समुद्रावरून येणार ओलसर वारे राज्यातील विविध भागांमध्ये दगांचा विकास घडवत आहेत. याशिवाय मान्सूनची रेपा सध्या महाराष्ट्राच्या वरच्या भागावर सक्रिय आहे, त्यामुळे पुढील 3 ते 5 दिवस पावसाचा जोर कायम राहणार आहे. हवामान खात्याने दिलेल्या माहितीनुसार, या काळात काही जिल्ह्यांत मुसळधार ते अति मुसळधार पावसाच्या सरींची शक्यता असून, नद्यांच्या पाणीपातळीत वाढ होण्याची भीती आहे. किनारी भागात उच्च भरतीमुळे पाणी साचण्याचा धोका वाढू शकतो. हवामान विभागाच्या इश्यानंतर राज्य प्रशासनाने सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना सतर्क राहण्याचे आदेश दिले आहेत. विशेषतः कोकण आणि विदर्भातील नद्यांच्या काठावर असलेल्या गावांमध्ये पुरस्दृश्य परिस्थिती उद्भवू नये यासाठी पथके तैनात ठेवण्यात आली आहेत. मुंबई महापालिकेने शहरातील नालेसफाईचे काम पूर्ण केले असल्याचे सांगितले असले तरी, मुसळधार पावसामुळे काही भागांत पाणी तुंबण्याची शक्यता कायम आहे. शाळा, महाविद्यालये आणि कार्यालयांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात आल्या असून, नागरिकांना अनावश्यक प्रवास टाळण्याचे आवाहन करण्यात आले.

दरवर्षी वैद्यकीय तपासणीसाठी ५ हजार रुपये

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ : राज्य शासनाच्या अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांसाठी एक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आला असून आता त्यांना मुंबईतील प्रतिष्ठित बॉम्बे रुग्णालयात आरोग्यविषयक तपासण्या करण्याची परवानगी मिळाली आहे. राज्य सरकारच्या या निर्णयामुळे राज्य सरकारच्या विविध विभागांमध्ये कार्यरत असलेल्या सुमारे १७ लाख कर्मचाऱ्यांना याचा थेट लाभ मिळणार आहे.

राज्य सरकारने शासकीय अधिकारी व सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी यासंदर्भात बुधवारी शासन निर्णय जारी केला आहे. राज्य शासनाच्या सेवेत कार्यरत असलेले ४० ते

५० वयोगटातील सर्व शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांना दोन वर्षातून एकदा व ५१ वर्षांवरील शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांना दरवर्षी वैद्यकीय तपासणीसाठी ५ हजार रुपये अदा करण्यात येतात.

लालबागमध्ये गणपती विसर्जनासाठी यंदा खास तयारी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :

मुंबईतल्या गणेशोत्सवात सर्वाधिक आकर्षण ठरणाऱ्या मानाचा पहिला गणपती लालबागचा राजा ! गेल्या आठ दिवसांपासून लाखो भाविकांनी रांगा लावून दर्शन घेतलं. दिवसाला आठ लाखांहून अधिक भाविकांनी बापाच्या मुखदर्शनाचा लाभ घेतल्याचा अंदाज आहे. आज मात्र या सोहळ्यासाठी सांगता होणार आहे. गणेशभक्तांसाठी ही शेवटची रात्र विशेष महत्त्वाची आहे. कारण आज रात्रीपासून लालबागचा राजाचे चरणस्पर्श थांबणार आहेत. दर्शनासाठी हजारो भाविक अजूनही रंगित उभे आहेत. पण मध्यरात्रीनंतर ही रांग बंद केली जाईल. त्यामुळे ज्या भक्तांनी अद्याप दर्शन घेतलेलं नाही, त्यांच्यासाठी आजचा दिवस शेवटचा आहे.

दरम्यान, उद्या सकाळपासून विसर्जन मिरवणुकीची धामधूम सुरू होणार आहे. प्रत्येक वर्षी भाविकांच्या समुद्रात लाखोंच्या संख्येने लोक सहभागी होतात. मात्र यंदा या

विसर्जनासाठी खास व्यवस्था करण्यात आली आहे. यंदा परंपरागत तराफाऐवजी मोटारइज्ड तराफा वापरण्यात येणार आहे. गुजरातमध्ये खास बनवलेला हा तराफा ३६० अंशात फिरू शकतो. इतकंच नव्हे तर विसर्जनावेळी या तराफ्याभोवती स्प्रिंकलर्समधून पाण्याचे फवारे उडणार आहेत. मुंबईकरांसाठी हा अनोखा अनुभव पहिल्यांदाच पाहायला मिळणार आहे. त्यामुळे उद्याचा विसर्जन सोहळ्याकडे संपूर्ण शहराचं लक्ष लागून राहिलं आहे.

सुरक्षेसाठी गणेश मंडळांमध्ये फेस डिटेक्टर

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. ५ : मुंबईतील प्रसिद्ध गणेश मंडळांच्या गणपतीचे दर्शन घेण्यासाठी लालबाग - परळ - गिरगावात भाविकांची प्रचंड गर्दी होत आहे. सुरक्षेच्या दृष्टीने लालबागचा राजा, जीएसबी मंडळवर्नी पुढाकार घेत फेस डिटेक्टर ही यंत्रणा कार्यान्वित केली आहे.

मुंबईतील प्रसिद्ध गणेश मंडळांच्या गणेशमूर्ती पाहण्यासाठी देशभरातून लाखो भाविक मुंबईत दाखल होतात. लालबागचा राजा, चिंचपोकळीचा चिंतामणी, मुंबईचा सम्राट, मुंबईचा राजा, राजा तेजुकायाच्या दर्शनासाठी

प्रचंड गर्दी होत असते. या गर्दीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी आणि सुरक्षेच्या दृष्टीने अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याची मागणी काही वर्षांपासून केली जात आहे. सध्या लालबागचा

राजा सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ व जीएसबी सार्वजनिक गणेशोत्सव समितीने फेस डिटेक्टर ही यंत्रणा कार्यान्वित केली आहे. अन्य मंडळांमध्ये मेटल डिटेक्टर व अन्य

यंत्रणा लावण्यात आली आहेत. फेस डिटेक्टर ही यंत्रणा प्रचंड महाग असल्याने छोट्या मंडळांना ते परवडत नाही. तसेच, यंत्रणा कुटून विकत घ्यावची, कशी हाताळायची, भाड्याने मिळते का याबाबतही मंडळांमध्ये अनभिज्ञता आहे. त्यामुळे या यंत्रणेचा फारसा विचार केला जात नाही, असे परळ विभाग सार्वजनिक ट्रस्टचे विश्वस्त मिनार नाटळकर यांनी सांगितले. आर्थिकदृष्ट्या सक्षम असलेल्या मंडळांना ही यंत्रणा बसविणे अवघड नाही. मंडळात भांडेतत्त्वावर मेटल डिटेक्टर यंत्र आणण्यात आले होते. मात्र, दोन - तीन दिवसांपूर्वी त्यात विघाड झाल्याने ते पुन्हा पाठवले.

अशी माहिती खेतवाडीतील मुंबईचा सम्राट ६ वी गल्लीचे किरण शिंदे यांनी दिली. सुरक्षेच्या दृष्टीने मंडळात ५४ सीसीटीवी कॅमेरे, ८ मेटल डिटेक्टर बसविण्यात आले आहेत. मात्र, फेस डिटेक्टर यंत्रणा उभारण्यात आलेली नाही, असे मुंबईचा राजा मंडळातर्फे सांगण्यात आले.

फेस डिटेक्टर हे तंत्रज्ञान आज जगभरात सुरक्षा व्यवस्थेसाठी वापरले जात आहे. संशयित व्यक्तींचा शोध घेणे, गुन्हेगारांवर लक्ष ठेवणे किंवा गदीतून धोका निर्माण करू शकणाऱ्यांची ओळख पटवणे यासाठी हे तंत्रज्ञान उपयुक्त ठरते. काही मोठ्या उत्सवांमध्ये, रेल्वे स्थानकांवर,

बारामती मेडिकल कॉलेजच्या अध्यक्षपदी सुनेत्रा पवार

खा. सुप्रिया सुळे यांना अध्यक्षपदावरून हटवले

■ महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. ५ :

बारामती येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयाच्या अभ्यागत मंडळावर आता खासदार सुप्रिया सुळे यांच्याऐवजी खासदार सुनेत्रा पवार यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. वैद्यकीय शिक्षणमंत्री हसन मुश्रीफ यांच्या विभागाने याबाबतचा निर्णय घेतला आहे. 2021 मध्ये महा विकास आघाडी सरकार असताना या मंडळावर सुप्रिया सुळे यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. मात्र, राज्यातील सत्तांतरानंतर हा बदल करण्यात आला आहे. अभ्यागत मंडळाच्या अध्यक्षा म्हणून आता सुनेत्रा पवार काम पाहणार आहेत. या पदाचा कार्यकाळ दोन वर्षांचा असतो. मंडळातील सदस्यः सुनेत्रा अजित पवार, डॉ. सचिन कोकणे, अॅड. श्रीनिवास वायकर, डॉ. दिलीप लोढे, अविनाश गोफणे आणि बिरजू मांडरे या नऊ सदस्यांची या मंडळावर नियुक्ती करण्यात आली आहे. यापूर्वी या वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या कार्यकारिणीवर सुप्रिया सुळे यांची नियुक्ती होती, पण आता राज्यसभेच्या खासदार सुनेत्रा पवार यांची निवड झाल्यामुळे राजकीय वतुर्ज्यात पुन्हा एकदा चचेरील उधाण आले आहे.

आयपीएस अधिकाऱ्याला जरा पण छळले तर कोर्टात खेचेल : अंजली दमानिया

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :

सोलापूरमध्ये करमाळ्याच्या महिला आयपीएस अधिकारी डीएसपी अंजना कृष्णा आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या फोन आणि व्हिडिओ कॉलवरून जोरदार वाद झाला. प्रत्यक्षात, डीएसपी अंजली कृष्णा रस्ते बांधकामासाठी बेकायदेशीर वाळू उत्खननाच्या तक्रारीवर कारवाई करण्यासाठी माढा तालुक्यातील कुई गावात पोहोचल्या होत्या. गावकरी आणि घटनास्थळी असलेल्या अधिकाऱ्यांमध्ये वाद झाला. या वादातून राष्ट्रवादी काँग्रेसचे कार्यकर्ते बाबा जगताप यांनी थेट अजित पवारांना कॉल लावला होता. त्यानंतर अजित पवारांनी या महिला अधिकाऱ्याला दम भरल्याचे समोर आले. या प्रकरणावरून राजकीय वतुर्ज्यात

अजित पवारांची पाठराखण केली असल्याचे समोर आले आहे. तर दुसरीकडे सामाजिक कार्यकर्त्या अंजली दमानिया यांनी मात्र कोर्टात खेचण्याची भाषा केली आहे. अजित पवारांच्या पक्षातील आमदार अमोल मिटकरी यांनी पोलिस अधिकारी अंजना कृष्णा यांच्या शैक्षणिक कागदपत्रांची तपासणी करण्याची मागणी केली आहे.

तरुणीला लग्नाचे आमिष दाखवून तिच्यावर बलात्कार

चाचण्या या ठिकाणी उपलब्ध नसल्यामुळे कर्मचाऱ्यांची गैरसोय होत होती. ही समस्या लक्षात घेता, सरकारने बाहेरील खासगी रुग्णालयात, म्हणजेच बॉम्बे रुग्णालयात चाचण्या करण्याची परवानगी दिली आहे. कर्मचाऱ्यांना आता आवश्यक असलेल्या सर्व चाचण्या एकाच ठिकाणी आणि सोप्या पद्धतीने करता येणार आहेत. सरकार कर्मचाऱ्यांनी सरकारच्या या निर्णयाचे स्वागत केले आहे. एका कर्मचाऱ्याने सांगितले की, सरकारी रुग्णालयात काही चाचण्यांसाठी खूप वाट पाहावी लागत होती, तर काही उपलब्धच नव्हत्या. आता बॉम्बे रुग्णालयात तपासणी करता येणार असल्याने मोठा दिलासा मिळला आहे.

तरुणीला लग्नाचे आमिष दाखवून तिच्यावर बलात्कार

■ महासागर प्रतिनिधी, पुणे, दि. ५ : पुण्यात एका तरुणीला लग्नाचे आमिष दाखवून तिच्यावर बलात्कार झाल्याची धक्कादायक घटना समोर आली आहे. यानंतर आरोपीने तरुणीला तिच्या खासगी फोटो आणि व्हिडिओच्या आधारे ब्लॅकमेल करत लाखो रुपये उकळले. पीडित तरुणीने खराडी पोलिस ठाण्यात या संदर्भात तक्रार दाखल केली असून, पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, मॅट्रोमोनी वेबसाइटवर पीडित तरुणी आणि शेंडगे यांची ओळख झाली होती. लग्नाचे आमिष दाखवून अमितने तरुणीचा विश्वास संपादन केला. त्यानंतर

तो पुण्यात आला आणि त्याने तरुणीला एका हॉटेलमध्ये नेऊन तिच्यावर बलात्कार केला. या वेळी त्याने तरुणीचे खासगी फोटो आणि व्हिडिओ आपल्या मोबाईलमध्ये रिकॉर्ड केले. बलात्कारानंतर अमितने तरुणीशी लग्न करण्यास नकार दिला. याउलट, तिच्याकडे 2 लाख रुपयांची मागणी करत त्याने ते फोटो आणि व्हिडिओ नातेवाईकांना आणि सोशल मीडियावर व्हायरल करण्याची धमकी दिली.

जेव्हा पीडित तरुणीने लग्नाबद्दल विचारले, तेव्हा आरोपीने आत्महत्या करण्याची धमकी देऊन त्यात तिचे आणि तिच्या कुटुंबीयांचे नाव घेणार असल्याचे सांगितले.

विमानतळावर हे तंत्रज्ञान वापरले जाते. डेटा संकलन करणे मंडळांसाठी कठीण फेस डिटेक्शनमध्ये व्यक्तीचा चेहरा हा बायोमेट्रिक डेटा म्हणून नोंदवला जातो. या डेटाचा गैरवापर होऊ नये, यासाठी कठोर नियम आहेत. अशा डेटाचे संकलन व साठवणूक करण्याची जबाबदारी घेणे मंडळांसाठी कठीण होते.

तसेच, परवानगीची प्रक्रियाही वेळोवेळी असते. त्यामुळेही सर्रास सर्व मंडळे या यंत्रणेचा वापर करत नाहीत. परंतु आता हळूहळू सुरक्षेच्यादृष्टीने फक्त व्यवस्थेवर अवलंबून न राहता मंडळे स्वतःच सुरक्षेसाठी सतर्क झाली आहेत.

अकोला

पान 3

गणपती विसर्जनासाठी गणेश घाट सज्ज

■अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी) :

अकोला महानगरपालिका क्षेत्रात गणेशोत्सव मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात येत असतो, आणि शेवटच्या दिवशी सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ तसेच घरगुती गणपती विसर्जन करण्यात येते. अकोला मनपा क्षेत्रातील सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ आणि घरगुती गणपती बसविणा-या नागरिकांचा विसर्जन सोहळा हा सुरळीतपणे व्हावे यासाठी महानगरपालिका प्रशसनाव्दारा पर्यावरण पूरक गणपती विसर्जनासाठीची व्यवस्था करण्यात येत असते. अकोला महानगरपालिकाव्दारा विसर्जनासाठीची शहरातील मुख्य चार ठिकाणी पर्यावरणपूरक गणपती विसर्जनासाठी गणेश विसर्जनसाठी कृत्रिम टँकची व्यवस्था करण्यात आली आहे. ज्यामध्ये सिटी कोतवाली जवळील मुख्य गणेश घाट येथे ७ कृत्रिम टँक, हरिहरपेट, इदागाह जवळ ५ कृत्रिम टँक, निमवाडी, लवझरी बस स्थानकच्या मागे ४ कृत्रिम टँक आणि हिंगणा येथे २ असे एकुण चार ठिकाणी कृत्रिम टँक ची व्यवस्था करण्यात आली आहे, याठिकाणी प्लास्टर ऑफ पेरिस व शाडू मातीने निर्मित ४ ते ५ फुटापर्यंतच्या गणपती मुर्ती विसर्जनाची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. याचसोबत शोशनिहाय सामाजिक संघटना सामाजिक कार्यकर्ते यांच्याद्वारे विविध ठिकाणी कृत्रिम

टँकव्दारे विसर्जनाची व्यवस्था करण्यात येते आणि त्याठिकाणी मनपाव्दारा स्वच्छता, पाण्याची, ट्रॅक्टर व देखरेखीसाठी कर्मचा-यांची नेमणूक करण्यात येते, ज्यामध्ये पुर्व झोन अंतर्गत १. सातव चौक, जेठारपेट चौक, अकोला. २. छत्रपती शिवाजी महाराज महाराज कीडांगण, भारत विद्यालय, अकोला. ३. टी.व्ही.एस. डेल्टा, नेहरू पार्क चौक, अकोला. ४. छत्रपती शिवाजी महाराज पार्क, देशमुख फैल, अकोला. ५. छत्रपती संभाजी राजे उद्यान, जवाहर नगर, अकोला. ६. श्री विश्वकर्मा मंदीर, मोठी उमरी, अकोला. ७. न्यु तापडीया नगर, अकोला तसेच पश्चिम झोन अंतर्गत १.श्री बाभळेश्वर मंदीरा जवळ, जुने शहर, अकोला. २. वानखडे नगर,

डाबकी रोड, अकोला. तसेच उत्तर झोन अंतर्गत १. आकोट फैल चौक, हनुमान मंदिर समोर. तसेच दक्षिण झोन अंतर्गत १. छत्रपती शिवाजी महाराज उद्यान, केशव नगर, अकोला. २. महालक्ष्मी व्दार, केशव नगर, अकोला. ३. संत तुकाराम चौक, अकोला. ४. श्री सिध्देश्वर मंदीर परिसर, मलकापुर, अकोला यांचा समावेश आहे.अकोला शहरातील सर्व सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ आणि घरगुती गणपती विसर्जन करणा-या पदाधिकारी आणि नागरिकांनी गणपती विसर्जन सोहळा पर्यावरण पूरक पध्दतीने पार पाडण्याचे आवाहन अकोला महानगरपालिका आयुक्त तथा प्रशासक डॉ.सुनिल लहाने यांनी केले आहे.

५० विशालकाय झाडांना मारण्याचा प्रयत

■पातुर,दि ५ (प्रतिनिधी) :आगीखेड येथील ५० झाडांच्या बुंध्याची साल काढून हळूहळू मारण्याचा प्रयत्न चालू असल्याने याबाबत सस्पंच यांनी या घटनेची पातुर पोलीस स्टेशनला तक्रार एक महिना अगोदर दिली असून या प्रकरणात कोणतीही कारवाई न झाल्याने वृक्षप्रेमी यांनी आंदोलन करण्याचा इशारा दिला आहे.

सविस्तर माहिती अशी, आगीखेड येथील सर्वे नंबर १२ व १३ लागून असलेल्या ५० झाडाचे रविराज वसंतराजबत्तलवार यांनी झाडाच्या बुंध्याची साल काढून त्यांना हळूहळू मारण्याचा प्रयत्न केल्याचा आरोप सस्पंच गजानन काशीराम टपे यांनी केला आहे ही झाडे सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्या अधिपत्याखाली असून या जुन्या

झाडांना मारण्याचा प्रयत्न केला याबाबत गावामध्ये वृक्ष वृक्ष प्रेमींनी तक्रार देऊनही कोणत्या प्रकारची अद्याप पर्यंत कारवाई न झाल्याने वृक्षप्रेमी मध्ये नाराजीचा सूर आहे. एकीकडे झाडे लावा झाडे जगा या करिता कोट्यावधी खर्च करण्यात येतो परंतु आगीखेड येथे जुनी विशाल काय मोठ्या झाडांना मारण्याकरिता अघोरी शक्त लढविण्यात आली.

विद्यार्थ्यांनी आमची भूमिका निभावून आम्हालाच शिकवले!

शिक्षक दिनी भावूक झाली शिक्षक

■अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी) :

बिलां कॉलनी येथील स्कूल ऑफ स्कॉलर्समध्ये शिक्षक दिन उत्साहात आणि आगळ्या-वेगळ्या पद्धतीने साजरा करण्यात आला. भारताचे माजी राष्ट्रपती व शिक्षणतज्ञ डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंतीनिमित्त दरवर्षी ५ सप्टेंबर रोजी साजऱ्या होणाऱ्या या दिवसाचे यंदा विशेष आकर्षण म्हणजे, शाळेचा संपूर्ण कारभार विद्यार्थी परिषदेने सांभाळला. सकाळच्या सत्रात, नवगठित विद्यार्थी परिषदेच्या सदस्यांनी शिक्षकांची भूमिका पार पाडली. हेड बाॅय सुगत गोपनारायण आणि हेड गर्ल गायत्री बाभूळकर यांनी मुख्याध्यापकांची जबाबदारी यशस्वीरित्या पार पाडली, तर इतर विद्यार्थ्यांनी विविध वर्गांमध्ये अध्यापनाचे कार्य केले. वर्ग शिक्षणे, पाठांचे नियोजन करणे आणि शिस्त राखणे अशी जबाबदारी विद्यार्थ्यांनी समर्थपणे पार पाडली. शिक्षकांच्या भूमिकेत असलेले विद्यार्थी पाहून शिक्षक, पालक आणि अन्य विद्यार्थ्यांनी समाधान व्यक्त केले. या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी सर्व शिक्षकांचा सत्कार केला. शिक्षकांना भेटकार्ड्स व फुले देत त्यांच्याबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करण्यात आली. यावेळी शिक्षकांच्या भूमिकेचे महत्त्व सांगणारी भाषणेही विद्यार्थ्यांनी सादर केली.

दृष्टी गणेशा कार्यक्रमातून अवयव दानाचा संकल्प

सुमिरमा फाउंडेशन व दिव्यांग सोशल फाउंडेशनचे संयुक्त आयोजन

■अकोला,दि ४ (प्रतिनिधी) :

स्थानिक दिव्यांग सोशल फाउंडेशन अकोला च्या माध्यमाने संपूर्ण भारतात डॉ.विशाल कोरडे यांच्या मार्गदर्शनात दिव्यांग शिक्षण, रोजगार व आरोग्यासाठी विविध सामाजिक उपक्रम निरंतर राबवले जात आहेत.गेल्या १२ वर्षांपासून सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळासाठी रक्तदान, नेत्रदान व अवयव दानाची संगीतमय जनजागृती दृष्टी गणेशा हा कार्यक्रम शिवाजी महाविद्यालयाचे डॉ.विशाल कोरडे राबवित आहेत. स्व. शशिकांत खेतान यांच्या स्मृतिप्रियर्थे डॉ.पूजा खेतान व सुमिरमा फाउंडेशन अकोला तर्फे गौरश्वर रोड येथील गणेश उत्सव मंडळात दिव्यांग सोशल फाउंडेशन अकोला चा दृष्टी गणेशा हा अवयवदान जनजागृती कार्यक्रम दि.३ सप्टेंबर २०२५ रोजी संपन्न झाला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी समाजसेवक श्री. रम कांत खेतान, प्रमुख अतिथी म्हणून सुमित्रा खेतान, हेमंत खेतान, डॉ.पूजा खेतान, गीता खेतान, गोपाल खेतान, गोविंद खेतान, वृंदा राठी, ममता खेतान, डॉ. विशाल कोरडे व सुमिरमा फाउंडेशन अकोला चे सदस्य उपस्थित होते . डॉ.पूजा खेतान यांनी प्रास्ताविकात खेतान परिवाराच्या गणेशोत्सव

मंडळाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी सांगून स्व. शशिकांत खेतान यांना श्रद्धांजली अर्पित केली . दिव्यांग सोशल फाउंडेशन अकोला चे संस्थापक अध्यक्ष डॉ. विशाल कोरडे यांच्या मार्गदर्शनात उपस्थित सदस्य, भाविक भक्त व मान्यवरांनी अवयव दानाचा संकल्प घेतला. अध्यक्षीय भाषणात रमाकांत खेतान यांनी दिव्यांग सोशल फाउंडेशन अकोला व सुम रमा फाउंडेशन अकोलाच्या संयुक्तपणे विविध सामाजिक उपक्रम निरंतर राबवतील अशी घोषणा केली. दिव्यांग सोशल फाउंडेशन अकोला च्या दिव्यांग सेवा प्रकल्पाला खेतान परिवाराने देणगी

शिक्षक दिनी पर्यावरणाची शिकवण : आयुक्त

श्रद्धा जपा, पर्यावरण वाचा-निर्माल्य रथ समाजासाठी प्रेरणादायी

■अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी) : शिक्षक दिनाच्या शुभमुहूर्तावर आज निर्माल्य संकलन कलश रथ उपक्रमाचा शुभारंभ मोठ्या उत्साहात पार पडला. इशिक्षक जसे विद्यार्थ्यांना जीवनमूल्यांची शिकवण देतात, तसेच हा निर्माल्य रथ समाजाला पर्यावरणाची शिकवण देतो. श्रद्धा जपत पर्यावरणाचे रक्षण करण्याचा संदेश हा उपक्रम देतो,इह असे प्रतिपादन महापालिका आयुक्त व प्रशासक डॉ. सुनील लहाने यांनी केले.

निलेश देव मित्र मंडळ व अॅड. धनश्री देव स्मृती सेवा प्रकल्प यांच्या संयुक्त विद्यमाने मागील १५ वर्षांपासून हा उपक्रम सातत्याने राबवला जात आहे. धार्मिक श्रद्धेला धक्का न लावता पर्यावरण संवर्धनाचे महत्त्व नागरिकांपर्यंत पोहोचवले जाते.

हार, फुले, दुर्वा, बेलपत्र आदी निर्माल्य थेट पाण्यात न टाकता संकलित करून त्याचे सेंद्रिय खत तयार केले जाते व त्यातून वृक्षसंवर्धनाला चालना मिळते. या उपक्रमा मुळे जलप्रदूषण आणि वायुप्रदूषण दोन्ही टाळले जाते.आयुक्त डॉ. लहाने म्हणाले की, इशिक्षक हे समाजाचे शिल्पकार असून ते विद्यार्थ्यांचे भविष्य घडवतात, तसाच हा उपक्रम शहराचे पर्यावरण घडवतो. शिक्षक दिनी सुरू झालेला हा उपक्रम रब्बा अर्थाने समाजाला दुहेरी प्रेरणा देणारा आहे.शाडू मातीच्या गणेशमूर्ती कार्यशाळा असो, निर्माल्य

अकोट येथे शांतता समितीची सभा संपन्न

अकोट: अकोट शहरात गणेशोत्सव उत्साहात आणि शांततेत साजरा करण्यात येत असून सर्वत्र भक्तिमय वातावरण आहे. ७ सप्टेंबर रोजी शहरातीलगणेश विसर्जन मिरवणूक निघणारआहे. तसेच ९ सप्टेंबर रोजी मुनीम बांधवांची ईदची मिरवणूक निघणार आहे. त्या पार्श्वभूमीवर श्रीहरी लॉन येथे शांतता समितीची सभा पोलिस अधीक्षक अर्चित चांडक यांच्या विशेष उपस्थितीत पार पडली. यासभेला अकोटचे उपविभागीय पोलिस अधिकारी निखिल पाटील, उपविभागीय महसूल अधिकारीमनोज लोणारकर, नगरपरिषद मुख्याधिकारी डॉ. नरेंद्र बेबरे, शहर पो. स्टे. चे ठाणेदार अमोल माळवे, ग्रामीण पो. स्टे. चे ठाणेदार किशोर जुनघरे यांची प्रमुख उपस्थितीहोती. अकोट विसर्जन मिरवणूक ७ सप्टेंबर रोजी निघणार असून मिरवणुकीदरम्यान शहरात गणेशतब्बल १ हजार पोलिस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा बंदोबस्त लावण्यात येणार आहे.

संकलन उपक्रम असो, शाळा-शाळेत जाऊन ईकोबिस्ट संकलन असो की इ़करी बंग नाही म्हणाइ़ या घोषवाक्याखाली महिलांना शिलाई मशीनद्वारे रोजगार उपलब्ध करून देणे असो - निलेश देव यांनी पर्यावरण संवर्धनासोबतच महिलांच्या सक्षमीकरणाचे कार्य घडवून आणले आहे.अशा प्रकारचे समाजाला दिशा देणारे व्यक्तिमत्त्व अकोल्यात कार्यरत असणे ही अभिमानाची बाब असल्याचे उपस्थित मान्यवरांनी नमूद केले.या शुभारंभ सोहळ्यात मनपा उप आयुक्त विजय परतवार, आरोग्य विभाग प्रमुख संजय खोसे, झोन अधिकारी राजेश सरफ, सिध्दीविनायक मंदिर अध्यक्ष अॅड. चंद्रशेखर जोशी, निनाद आठवले, प्रभाकर दौंड, अभिजीत परांजपे, संजय

भालेराव यांच्यासह सिध्दीविनायक मंदिर संस्थेचे सर्व कार्यकारिणी सदस्य उपस्थित होते.तसेच निलेश देव मित्र मंडळ तर्फे निलेश देव, जयंतराव सरदेशपांडे ,विनोद देव, प्रकाश जोशी, गणेश मैराळ, विश्वनाथ डांगे, नरेंद्र परदेशी ,राजेंद्र गुन्नलवार, भास्करराव बैतवार, विजय वाघ, अनिल कुकुलवार, शाम्य नेने साहेब, सी. रश्मी देव, मंजुषा घोटिकर, रामचंद्र उमरेकर, रविंद्र मेश्राम, मोहन काजळे ,व शशिकांत हिवरकर,,ललन मिश्रा आशिष तिवारी यांच्यासह मंडळाचे सर्व कार्यकारिणी सदस्य सहभागी झाले. असे राजु कनोजिया यांनी कळिवले.जठारपेट परिसरातील अनेक मान्यवर व नागरिकांनीही उपस्थित राहून या उपक्रमाचे कौतुक केले.

शिक्षक दिनानिमित्त अकोला महानगर पालिके तर्फे शिक्षकांचा भव्य सत्कार समारंभ

■अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी) :

डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंतीनिमित्त शिक्षक दिनाचे औचित्य साधून अकोला अकोला महानगरपालिका आयुक्त तथा प्रशासक डॉ. सुनिलजी लहाने यांच्या मार्गदर्शाने शिक्षण विभाग मनपा अकोला आणि मनपा सेवानिवृत्त शिक्षक संस्था अकोला तर्फे आज डॉ.मौलाना अबुल कलाम आझाद सभागृह, रामदासपेट, अकोला येथे भव्य सत्कार समारंभाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान मनपा सेवानिवृत्त शिक्षक संस्था अध्यक्ष राम शेणुंकार यांनी भूषविले. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी शिक्षणाधिकारी हरिशचंद्र इटकर यांनी प्रस्तावना सादर केली. सौ. भावना इटकिकर यांच्या सुमधुर स्वागतगीताने कार्यक्रम ाची सुरुवात झाली, तर कु. राजश्री राठोड यांनी प्रभावी सूत्रसंचालन केले.कार्यरत शिक्षकांचा गौरव

कार्यक्रमात उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या शिक्षकांचा सन्म नपत्र व पुष्पगुच्छ देऊन गौरव करण्यात आला. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी झटणाऱ्या या शिक्षकांच्या कार्याचा गौरव करताना उपस्थित मान्यवरांनी त्यांचे मन:पूर्वक अभिनंदन केले.या समारंभात कार्यरत शिक्षकांपैकी हाफिजुल्ला बेग, सौ. मीना देशमुख, सौ. सुशीला सोनोने, जगन बोचरे, कु. नयना गोटे, कु. उज्जेफा कूलसूम, नवेद अहमद, मो. साकिब मोईज, मयूर पवार, विपुल राणा, सौ. मनीषा वानखेडे यांचा मान्यवरांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. तसेच यावेळी सेवानिवृत्त मुख्याध्यापकांचा सन्मान शिक्षण सेवेला जीवन समर्पित करणाऱ्या सेवानिवृत्त मुख्याध्यापकांमध्ये मो. इस्माईल ब. मो. हुसेन, पुरुषोत्तम उपाध्याय, लक्ष्मण वानखेडे, मंजुषा भोसले, सरिता तडकिंत यांचा देखील यथोचित सन्मान करण्यात आला.

गणेश विसर्जनादरम्यान घ्या विद्युत सुरक्षेची काळजी

■अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी) :

यंदाचा गणेशोत्सव मोठ्या उत्साहात साजरा होत आहे. अनंत चतुर्दशीला गणपती बाप्पाला निरोप देण्याची वेळ जवळ आली आहे. मिरवणुका, डीजे आणि ढोल-ताशांच्या गजरत बाप्पांचे विसर्जन केलं जातं. मात्र या आनंदाच्या वातावरणात विद्युत सुरक्षेची काळजी घेणं खूप महत्त्वाचं आहे, अनेकदा विजेच्या तारा, खांब आणि इलेक्ट्रिक उपकरणांमुळे दुर्घटना घडण्याची शक्यता असते. त्यामुळे विसर्जन मि रवणुकीत आणि विसर्जन स्थळी विद्युत उपघात टाळण्यासाठी काही महत्त्वाचे नियम पाळण्याचे आवाहन महावितरणने केले आहे.मिरवणुकीत घ्यायची काळजी: मिरवणूक सुरू करण्याआधी मंडळाने ठरवलेला मार्ग व्यवस्थित तपासा. रस्त्यात असलेले विजेचे खांब, लॉबकळणाऱ्या तारा, ट्रान्सफॉर्मर आणि ओपन जंक्शन बॉक्सची माहिती आधीच घ्या. शक्य असल्यास, विजेच्या तारांना स्पर्श होणार नाही अशा कमी उंचीच्या वाहनांचा वापर करा.विद्युत उपकरणे आणि

सजावट: मंडपातील विद्युत सजावट आणि मि रवणुकीतील लाइटिंगसाठी योग्य दर्जाच्या आणि सुरक्षित उपकरणांचा वापर करा. निकृष्ट दर्जाच्या तारा किंवा जोडण्या वापरू नका. शक्यतो प्रमाणित (खडख मार्क) असलेली सामग्रीच वापरा. जनेरेटर किंवा बॅटरीचा वापर करताना ते योग्य ठिकाणी ठेवा आणि त्यांच्या वायर्स सुरक्षित आहेत याची खात्री करा. पाण्यात किंवा ओल्या जागेवर कोणत्याही विद्युत उपकरणांचा वापर टाळा.मिरवणुकीतील सावधगिरी: मि रवणुकीत जनेरेटर ट्रॉलीवर असेल, तर ती इतर वाहनांपासून सुरक्षित अंतरावर ठेवा. मिरवणूक मार्गावर असलेले विजेचे खांब, ट्रान्सफॉर्मर किंवा तारांच्या जवळ येताच, मोठा आवाज किंवा ढोल-ताशांचा गजर थांबवा. मूर्तीची उंची जास्त असेल, तर विजेच्या तारांपासून सुरक्षित अंतर ठेवण्यासाठी मिरवणुकीच्या पुढे जाणारे स्वयंसेवक ठेवा. त्यांच्याकडे धोक्याची सूचना देणारी साधने असावीत. मिरवणुकीत सहभागी झालेल्या प्रत्येक व्यक्तीला विद्युत सुरक्षेचा नियमांची माहिती द्या.

श्री राज राजेश्वर मंदिर अकोला येथे

सुंदरकांड आणि नाम जप

■अकोला, दि ४ (प्रतिनिधी) :

अकोला येथील श्री राज राजेश्वर मंदिरात पं. श्याम जी शर्मा यांचे नेतृत्वात राज राजेश्वर सुंदरकांड मंडळ संगीतमय सुंदरकांड चे दिनांक ०७ सप्टेंबर २०२५ रोजी आयोजन करण्यात आले. ग्रहण काळात सामूहिक संकीर्तन आणि पाठ केले जातात कारण हा काळ आध्यात्मि क साधनासाठी सर्वात शुभ आणि प्रभावी मानला जातो. या काळात मंत्रपठण आणि भक्ती संगीतातून मिळणारी शक्ती आणि पुण्य १ लाख पट जास्त असू शकते. हा काळ नकारात्मक उर्जेच्या प्रभावापासून मुक्त असतो आणि या काळात सामूहिक प्रयत्नांमुळे देवातांची शक्ती वाढते आणि व्यक्तीला आध्यात्मिक लाभ मिळतो.शास्त्रांनुसार, ग्रहण काळात केलेला एक मंत्रपठण एक लाख मंत्रांच्या बरोबरीचा असतो. हा काळ आसुरी शक्तींच्या प्रभावापासून मुक्त असतो, म्हणून या काळात संकीर्तन आणि पाठ देवातांची शक्ती वाढवू शकतात आणि नकारात्मकता दूर करू शकता ग्रहण काळ हा आध्यात्मिक साधनासाठी एक उत्तम काळ आहे.

महासागर

अकोला

●शनिवार,दि.६ सप्टेंबर २०२५

जिल्ह्यातील त्या १३३ जणांवर गुन्हे दाखल करा

भाजप नेते किरीट सोमय्या यांनी यादी समोर केली

अकोला : घुसखोर रोहिंगे यांनी चुकीच्या माहितीच्या आधारे जन्म नोंदणी केली आहे. २०२४ मध्ये महाराष्ट्रातील अकोला, अमरावती आणि मालेगाव येथे पाच पाच हजार विलंबित जन्म नोंदणी अर्ज आले. त्याची चौकशी झाली आता गुन्हे दाखल होत आहेत. भाजप नेते किरिट सोम या यांनीआज या विषयावर गंभीर आरोप केला आहे. २०२४ मध्ये अपात्र घुसखोरांचे २ लाख २४ हजार अर्ज महाराष्ट्रात आले होते. परंतु फडणवीस सरकारने या

मोहिमेलापाठिंबा दिल्यामुळे २०२५ मध्ये दोन हजार अर्ज देखील आले नाही. गुरुवारी या संदर्भात अकोल्याच्या जिल्हाधिकारी आणि पोलिस अधिकारी यांना भेटून वस्तुस्थिती

सांगितली. ज्या १३३ लोकांची यादी दिली आहे त्यांची आधारकार्ड वर एक तर शपथ पत्रावर वेगळीच जन्म तारीख आहे. या संदर्भात गुन्हे दाखल करा अशी मागणी केली

बोरगाव मंजूमध्ये अतिक्रमण काढण्यास सुरुवात

■**बोर्गाव मंजू,दि ५ (प्रतिनिधी)** : पोलीस स्टेशनच्या शांतता कमिटीच्या मीटिंगमध्ये मिरवणुक मार्गावर येत असलेल्या अडचणीचा मुद्दा चांगलाच गाजला होता. याच पार्श्वभूमीच्या आधारावर प्रशासनाने याची गंभीर दखल घेत अतिक्रमण धारकांवर बुधवार रोजी पहाटे कारवाई

सुरुवात केली. बोर्गाव मंजू गाव मोठे असल्यामुळे गणपतींची संख्या सुद्धा जास्त आहे. त्यामुळेविसर्जनमिरवणुकीला मोठेस्वरूप प्राप्त होते. परंतु मिरवणुक ज्या मागनि जाते त्या मार्गावर काही लोकांनी अतिक्रमण केल्यामुळे मिरवणुकीसाठी

येण्याची शक्यता होती. यामुळे सामाजिक तणावाची परिस्थिती निर्माण होऊन कायदा आणि सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण झाला असाता.

गांभीर्य लक्षात घेऊन स्थानिक ग्रामपंचायत प्रशासन आणि पोलीस प्रशासनाने अतिक्रमणधारकांना कायदेशीर नोटिस दिल्या होत्या.

मुंगीलालच्या गरबा महोत्सवाची तयारी प्रारंभ

अकोला: गत एकवीस वर्षांपासून अकोलेकर नागरिकांच्या सांस्कृतिक विश्वाला प्रोत्साहन देणाऱ्या श्री गुजराती सेवा समिती अकोलाच्यावतीने व अ.भा. गुजराती समाजच्या सहकार्यानि मुंगीलाल बाजोरिया विद्यालय प्रांगणात होत असणाऱ्या गरबा महोत्सवाची तयारी प्रारंभ करण्यात आली आहे. हा नऊ दिवसीय महोत्सव दि २२ सप्टेंबर ते १ ऑक्टोबर पर्यंत स्थानीय मुंगीलाल बाजोरिया विद्यालयाच्या प्रांगणात साजरा करण्यात येणार आहे. या महोत्सवाची नियोजन बैठक स्थानीय राधाकिसन प्लॉट परिसरातील अंबा माता मंदिर परिसरात बुधवारी मोठ्या

उत्साहात संपन्न झाली. समितीचे अध्यक्ष वालजीभाई पटेल यांच्या अध्यक्षतेत संपन्न झालेल्या या बैठकीत समितीचे महिला पुरुष पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते. या बैठकीत या गरबा महोत्सवावर सांगोपांग चर्चा करण्यात आली. मुंगीलालच्या या महोत्सवात महानगरातील विभिन्न जाती धर्माचे नागरिक उत्साह, श्रद्धाव भक्तीने सहभागी होऊन हा कार्यक्रम सफल करतात. हा महोत्सव आता संपूर्ण अकोलकर नागरिक महिला- पुरुषांचे सांस्कृतिक वैभव झाले आहे. हा महोत्सव विदर्भातील मोठ्या आयोजनातील एक मोठे आयोजन असून यात राष्ट्रीय व

राज्यस्तरीय मान्यवर हजेरी लावून गुजरातची लोकसंस्कृती व माता जगदंबेच्या या माध्यमातून चाललेल्या या आराधनेत सहभागी होत असल्याची माहिती समितीचे हरीश लाखानी यांनी यावेळी दिली. आपल्या मनोगतात या सांस्कृतिक महोत्सवात सर्वांनी सहभागी होण्याचे आवाहन समितीचे अध्यक्ष वालजीभाई पटेल यांनी केले. या महोत्सवाचा भूमिपूजन सोहळा हा शुक्रवार दि ५ सप्टेंबर रोजी सकाळी ९-३० वाजता मुंगीलाल बाजोरिया विद्यालय मैदानात होणार असून यात नागरिकांनी उपस्थित राहण्याचे आवाहन समिती व अ भा गुजराती समाजचे म हाराष्ट्र व गोवा उपाध्यक्ष हेमंद्र राजगुरू यांनी केले. आभार मनोज भीमजियानी यांनी मानलेत.

ईद मिलाद कार्यक्रम अडगांव बु येथे साजरा

खुतबा एक विदा

मानवतेसाठी शाश्वत संदेश

■**अडगांव बु.,दि ५ (प्रतिनिधी)** : इस्लामी इतिहासातील सर्वात मोठा आणि सर्वमान्य असा संदेश म्हणजे पैगंबर हजरत मोहम्मद स.अ.व.यांचे शेवटचे प्रवचन खुतब ए.विदा इ.स६३२मध्ये हिजरी १० झिलहज ९ रोजी मक्का शरीफ येथील आराच्या प्रसंगी अराफातच्या मैदानावर दिलेले हे शब्द आहे त्यानिमित्ताने सन ईद मिलाद म्हणून साजरा केला तेल्लारा तालुक्यातील अडगांव बु येथे दरवर्षीप्रमाणे या वर्षी सुद्धा ईद ईद मिलाद कार्यक्रम जल्लोष मध्ये साजरा करण्यात आला लहान मुलांना तयार करून गावामधून रॅली काढण्यात आलेल्या रॅली मध्ये ४ मिरवणूक होत्या आज सर्व मुसलमान बांधव आपल्या मुलांना घेऊन रॅली मध्ये सहभाग घेतला होता ठीक ठिकाणी त्यांना खाऊ चांकटेल विस्क्रीट

फराळ सरबत अनेक ठिकाणी त्यांना गोड पदार्थ वाटप करण्यात आला ईद मिलाद कार्यक्रम शांततेने पार पडण्यासाठी आकोट डउझज रीळश्र साहेब यांच्या मार्गदर्शनाखाली हिक्वेखड पोलीस स्टेशनची ठाणेदार गजानन राठोड साहेब यांच्या कडक बंदोबस्त होता

अडगांव पोलीस चौकीचे इंचाच स्टॉप होता तसेच गावचे पोलीस पाटील हितेश कुमार हागे, तंटामुक्ती अध्यक्ष शाहिद खा पठाण, ग्रामपंचायत सरपंच ,सदस्य ,गावातील प्रतिष्ठित नागरिक ,पत्रकार मंडळी, उपस्थित होते.

पिंप्री जैनपुर येथील पिण्याच्या पाण्याची पाईपलाईन ला गळती

गावकऱ्यांचे आरोग्य धोक्यात

■**अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी)** :

गेल्या अनेक दिवसांपासुन ग्राम पिंप्री जैनपुर येथील पिण्याच्या पाण्याची पाईपलाईन ला गळती लागली असुन नाल्या काठी असलेल्या पाईपलाईन मुळे गढुळ पाणी व दुर्गंधीयुक्त पाणी गावकऱ्यांना पिण्यास मिळत आहे.त्यामुळे अनेक प्रकारचे आजार पुरुष - महिला,लहान मुलांमध्ये दिसुन येत आहेत.त्यामध्ये पोटदुखी,जुलाब,उलट्या यांसारख्या आजारचे प्रमाण गावांमध्ये वाढत चालले आहे त्यामुळे आरोग्य धोका वाढला आहे.ग्रामपंचायत ला वारंवार तक्रार करून ही ठोस उपाययोजना करण्यात आली नाही. तरी संबंधित ग्रामसेवक,सरपंच,सदस्य यांनी लक्ष देवुन गावकऱ्यांच्या जीवाशी खेळ थांबवत गावामध्ये तत्काळ स्वच्छ व शुद्ध पाण्याचा पुरवठा करावा अशी मागणी ग्रामस्थांनी केली आहे.

आधार सेवा केंद्रांसाठी हालचाली

अकोला : नवीन आधार सेवा केंद्रांसाठी हालचालींना वेग आला आहे. जिल्ह्यातील ३५ महसुली मंडळामध्ये 'आधार सेवा केंद्र' करिता इच्छुक आपले सरकार केंद्र धारकांकडून अर्ज मागविण्यात येत आहे. इच्छुक अर्जदारांनी संकेतस्थळ ददन म्ह वरून विहीत अर्ज डाऊनलोड करून तत्काळ सादर करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. जिल्ह्यातील महसूल मंडळ निहाय रिक्त असलेल्या केंद्राबाबत माहिती माहिती उपलब्ध आहे.

अकोला : खडकी विभागातील न्यु महसुल कॉलनी येथील माॅ जिजाऊ सार्वजनिक वाचनालयाचे वतीने ५ सप्टेंबर २०२५ रोजी दुपारी ३.३० वाजता ‘शिक्षक दिनी’ परिसरातील आदर्श शिक्षकांना सन्मानित करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी जय बजरंग विद्यालयाचे आदर्श शिक्षक बबलू तायडे सर होते तर प्रमुख उपस्थितीमध्ये महाराष्ट्र शासनाचा आदर्श शिक्षक पुरस्कार प्राप्त गौतम पडयामोल सर, शिक्षण विभागातील बरेसे पुरस्कार प्राप्त असलेले, व प्राजक्ता विद्यालयाची मुलींची कबड्डीची टीम राज्यस्तरावर नेणारे आदर्श शिक्षक ओरा चक्रे सर, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जर्नालिझम कॉलेजचे प्रा. योगेश काटोके सर आदी शिक्षकांचा स्त्कार माॅ जिजाऊ सार्वजनिक वाचनालयाचे संस्थापक अध्यक्ष पंजाबराव वर, कोषाध्यक्षा सुनंदाताई पंजाबराव वर, जिन्हाधिकारी कार्यालयातील से.नि. कर्मचारी रत्नाकर उपस्थित होते.

आ. हरीश पिंपळे यांच्या हस्ते मूर्तीजापूर स्वच्छता अभियान टिम गणेशोत्सव मंडळातर्फे भव्य महाआरत

■**मूर्तिजापुर,दि ५ (प्रतिनिधी)** :

परंपरेचा वारसा, भक्तीचा जल्लोष आणि सामाजिकतेचा संदेश जपत मूर्तीजापूर स्वच्छता अभियान टीम गणेशोत्सव मंडळातर्फे आयोजित भव्य महाआरती गुरुवारी दि. ४ सप्टेंबर मंगलमय वातावरणात, गणेशगजराच्या निनादात व आकर्षक सजावटीच्या प्रकाशात दिमाखात पार पडली. या सोहळ्याला मूर्तीजापूरचे लोकप्रिय आमदार आ. हरीश पिंपळे यांनी उपस्थित राहून गणेशपूजन करून महाआरती संपन्न केली. आमदार पिंपळे यांच्या हस्ते झालेल्या महाआरतीवेळी परिसर गणपती बापा मोरया च्या जयघोषांनी दुमदुमून गेला. आरतीवेळी टाळ-मृदांग, शंखनाद, ढोल-ताशांचा गजर आणि गणेशभक्तांच्या उत्स्फूर्त जल्लोषामुळे वातावरण भक्तिभाव, आनंदोत्साह आणि ऐक्याने भारावून गेले.

मूर्तीजापूर स्वच्छता अभियान टीम ही केवळ गणेशोत्सवापुरती मर्यादित नसून वर्षभर सामाजिक बांधिलकी जपत गावातील स्वच्छता अभियान राबविते.

झाडे लावा - पर्यावरण वाचवा या संदेशासह वृक्षारोपण करते, पक्ष्यांसाठी पानवटे लावण्याचा उपक्रम राबवते.

मूर्तीजापूर ही संत श्री गाडगेबाबांची कर्मभूमी असल्याने त्यांच्या जयंती उत्सवाच्या निमि ताने विविध सामाजिक कार्यक्रम आयोजित करून स्वच्छतेचे आणि सेवा भावनेचे कार्य सतत सुरू ठेवते.याशिवाय दरवर्षी श्री गणेश विसर्जन ही पर्यावरणपूरक पद्धतीने करण्यावर मंडळ विशेष भर देते.

बोर्गाव मंजू येथे शिक्षक दिन उत्साहात साजरा

बोर्गाव मंजू : येथील उज्वल ममध्ये ५ सप्टेंबर रोजी शिक्षक दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी विविध सांस्कृतिक सादरीकरणांद्वारे आपल्या शिक्षकांप्रती कृतज्ञता व्यक्त केली. कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलन आणि सरस्वती पूजनाने झाली. विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांच्या भूमिकेत प्रवेश करून वगीत अध्ययन केले, तसेच नृत्य, गीत, भाषण आणि कविता सादर करून उपस्थितांचे मन जिंकले.विद्यार्थ्यांनी शाळेतील मुख्याध्यापिका सौ. उज्वला नरेंद्र सोनोने आणि प्रशासकीय अधिकारी सौ. निता राजेंद्र बोबडे यांचा पेहराव करून त्यांच्याभूमि केत संपूर्ण दिवसभराचे शालेय कामकाज सांभाळले. ही अभिनव कल्पना विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्वगुणांना चालना देणारी ठरली. शाळेच्या वतीने सर्व शिक्षकांसाठी वेगवेगळ्या खेळांचे आयोजन करण्यात आले.

विद्वानांच्या वैदूष्याची परीक्षा करणारा ग्रंथ श्रीमद्भागवत ग्रंथ होय

■**अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी)** :

भारतीय आध्यात्मिक सारस्वतांमध्ये वेदा पासून तर उपनिषदापर्यंत, शास्त्रापासून तर पुराणांपर्यंत, नव्हे नव्हे संस्कृता पासून तर प्राकृतापर्यंत ग्रंथसंपदेची कमतरता नसून, त्यात जन्माला आल्यापासून मरेपर्यंत कसे जगावे हे श्रीम द्भगवद्गीता तर, आजन्म कसे वागावे हे रामायण शिकवत असून; जन्माला आलेल्या प्रत्येक व्यक्तीला एक ना एक दिवस मरावे तर लागतेच, परंतु ते मरण जन्म मरणच्या परंपरेला संपविणारे कसे ठरेल याचे सुयोग्य मार्गदर्शन करून मृत्यू भयाला संपविणारी मरणमारी वैद्या , किंबहुना विद्वानांना वैदूष्याची (विद्वता) परीक्षा करणारा ग्रंथ म्हणजे श्रीमद्भागवत महापुराण होय. असे प्रतिपादन भागवताचार्य ज्ञानेश्वर महाराज वाघ यांनी केले. ते आज श्री संत वासुदेवजी महाराज स्मृती मंदिर श्री ज्ञानेश येथे भाद्रपद शुद्ध नवमी ते पौर्णिमा या कालखंडात संपूर्ण विश्वभर संपन्न

होत असणाऱ्या मूळ भागवत सप्ताह संबंधाने जमलेल्या नवीदित भागवताचार्यांसमोर थोडेसे प्रसंगिक चिंतन करतांना बोलत होते. ते पुढे म्हणले की, हृदयस्थ सत्ता, पुत्र, धन ,गृह , अधिकार, वासना व संसार या आसक्ती रूप सप्त ग्रंथींचाभेद तो सुद्धा कुठल्याही धारदार शस्त्र नव्हे तर, तीक्ष्ण उत्तराच्या शास्त्रक्रियेने करून, तसेच कढवून केलेला काढा अथवा आंबवून बनविलेल्या आसवादि मुखावाटे दिल्या जाणारा औषधोपचार न करता, श्रवणेंद्रियाद्वारे केवळ शब्दोपचारांने गताथला कृतार्थ करून, संसारपथश्रंताला जगताचे हक्काचे विश्रंती स्थान असनाऱ्या संतत्वाप्रत पोहोचविणारी अलौकिक उपचार

अकोला शहरातील ज्येष्ठ नागरिक संघाना कार्य गौरव पुरस्कार

■**अकोला,दि ५ (प्रतिनिधी)** :

फेसकॉम संपन्न विदर्भ पश्चिम विभागीय जेष्ठ नागरिक संघाच्या नुकत्याच यवतम ाळ येथे संपन्न झालेल्या आमसभेमध्ये अकोला जिल्ह्यातील जेष्ठ नागरिक संघा द्वारे उत्कृष्ट कार्य करणारे संघ, संघटक, संघटिका यांचा कार्यगौरव प्रमाणपत्र देऊन सन्मान करण्यात आला. यामध्ये अकोला ज्येष्ठ नागरिक संघ, माॅ गायत्री ज्येष्ठ नागरिक संघ, जिल्हा परिषद नगर ज्येष्ठ नागरिक संघ, विठ्ठल र खुमाई ज्येष्ठ नागरिक संघ या संघांचा तर संतोष म राठे, मधुकर दळवी, गोपाल फुलारी, साहेबराव देवे, यांना उत्कृष्ट संघटक आणि संघ्यतााई संगवई, संघ्यतााई जामदार, यांना उत्कृष्ट संघटिकां चा कार्यगौरव प्रमाणपत्र देऊन सन्मान करण्यात आला तसेच प्राचार्य डॉ. सत्यनारायण बाहेती, रामभाऊ बिरिकड, रामराव चौधरी, प्रभुनारायण सिंह बिसेन, श्रीकृष्ण पाकदुने, ज्ञानदेव खेडकर यांना उत्कृष्ट संघांचे पुरस्कार मान्यवरांचे हस्ते प्रदान करण्यात आले.याप्रसंगी पश्चिम विदर्भ प्रादेशिक विभागाचे अध्यक्ष डॉ पुषोत्तम गावडे यांचे अध्यक्षतेखाली

आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून फ ेसकाम चे अतिरिक्त मुख्य सचिव प्रकाश पिंजकर होतेत्याचबरोबर बळवंत चिंतावार उपाध्यक्ष नामा मोहोळ सचिव पांडुरंग डोंगरे कोषाध्यक्ष धनराज निपाणी सदस्य तुळशीराम बोबडे नारायणराव अंधारे डॉ डी एस पवार जय कृष्ण वाकोडे दिलीप सिंग खांबरे डॉ नारायण सिंह खनवे एंग मंगला नागरे रेणुका दास जोशी कृष्णराव माकोडे दिलीप गिलडा अभियंता विनायक पांडे आदी अकोला अमरावती वाशिम यवतमाळ जिल्ह्यातील सदस्य मोठ्या प्रमाणावर उपस्थित होते

 महानिर्मिती महाराष्ट्र राज्य पीन निविदा कंती मंत्राली		सूचना-एसआरएम-५५	
खालील निविदा https://eprocurement.mahagenco.in वर प्रकाशित केल्या आहेत.			
अ. क्र.	ई-निविदा क्र.	विषय	इसारा रकम/ अंदाजे रकम
१	२१०मेगावॅट/सीएचपी/टी-३६९/आरएफएक्स-३००००६१४०७	२१० मेगावॅट, केटीपीएस, कोराडी येथे जशी व जेव्हा आवश्यकतेनुसार एचटी मोटर्सचे ओव्हरहॉलिंग आणि स्थलांतर करण्याचे काम.	रु. ५,६०६.५० रु. २१०,६१९.७५
२	२१०मेगावॅट/सीएचपी/टी-३७०/आरएफएक्स-३००००६१४२१	सीएचपी-२१० मेगावॅट, केटीपीएस कोराडी येथे स्थापित केलेल्या विविध मिअर बॉक्ससच्या खराब झालेल्या अंतर्गत भागांच्या बदलीसह दुरुस्ती, पुनर्बांधणी आणि ओव्हरहॉलिंगचे काम.	रु. ४२,२२७.३८ रु. ३,८७२,७३८.००
३	२१०मेगावॅट/ओएस/टी-३७१/आरएफएक्स-३००००६१३१२	२१० मेगावॅट केटीपीएस, कोराडी येथे अहोरात्र भाड्याने इलेक्ट्रिक ऑटो रिक्षा आणि ड्रायव्हर पुरवण्यासाठी दोन वर्षांचा कार्य कंत्राट.	रु. ३४,२०७.६० रु. ३,०७०,७५९.६०
४	२१०मेगावॅट/सीएचपी/टी-३७२/आरएफएक्स-३००००६१३११	सीएचपी-२१० मेगावॅट, केटीपीएस कोराडी मध्ये केबल टाकणे, जोडणे, केबल कनेक्शन, डिस्कनेक्शन आणि लाईटिंगच्या कामासाठी एक वर्षाचा कंत्राट.	रु. २२,८४०.२१ रु. १,९३४,०२०.७४
५	६६०मेगावॅट/सीएचपी/टी-३७३/आरएफएक्स-३००००६१४४७	सीएचपी ३ × ६६० मेगावॅट, केटीपीएस कोराडी येथे स्थापित केलेल्या ॲलन ब्रॅडली पीएलसी सी थ्यापक नसलेल्या तांत्रिक सेवा प्रदान करण्याचा वार्षिक कार्य कंत्राट.	रु. ११,९८२.८८ रु. ८४८,२८८.००
६	६६०मेगावॅट/टीएम/टी-३७४/आरएफएक्स-३००००६१४४५	३ × ६६० मेगावॅट केटीपीएस युनिट्समध्ये सीपीयू रिजनरेशन क्षेत्रासाठी आवश्यक ट्रिन लोब एअर ब्लोअर्सची खुल्या निविदा आधारवार खरेदी.	रु. ५,७००.०० रु. २२०,०००.००
७	६६०मेगावॅट/एफएफ/टी-३७५/आरएफएक्स-३००००६१२५२	कोराडी टीपीएस येथे अग्निशमन यंत्रणेसाठी बटरफ्लाय आणि गेट व्हॉल्व्हचा पुरवठा.	रु. १४,३८४.५० रु. १,०८८,४५०.००
८	२१०मेगावॅट/टीएम/टी-३७६/आरएफएक्स-३००००६१४५७	आवश्यकतेनुसार जशी व जेव्हा, २१० मेगावॅट क्षमतेच्या टीएम-II, केटीपीएस, कोराडी येथे स्ट्रेज-II मध्ये एलपी बेल्डिंग कामाचा कंत्राट.	रु. ६,५८०.४० रु. ३०८,०४०.००
९	६६०मेगावॅट/एचपी/टी-३७७/आरएफएक्स-३००००६१४३७	केटीपीएस, कोराडी ३x६६० मेगावॅट युनिट्स, अॅश हॅंडलिंग प्लांट येथे युनिट ओव्हरहॉलऊन दरम्यान आवश्यक इनलेट जीडी स्क्रीनची खरेदी.	रु. २२,७२८.०० रु. १,९२२,८००.००
१०	६६०मेगावॅट/ईएमपी/टी-३७८/आरएफएक्स-३००००६१४८६	३x६६० मेगावॅट कोराडीच्या युनिट-९ आणि १० आणि सीएचपीमध्ये एचबीएल मेक निकेल-कॅडमियम बॅटरीज चा देखभाल कंत्राट.	रु. ५८,४७८.०० रु. ५,४९७,८३२.१६
११	६६०मेगावॅट/डब्ल्युटीपी/टी-३७९/आरएफएक्स-३००००६१५३७	३x६६० मेगावॅट, कोराडी, टीपीएस येथे सवयुलेटिंग कूलिंग वॉटरकरिता ओझोनायझेशन प्लांट (३x१५ किग्रॅ) चे कार्यचलन व देखभाली करिता कार्य कंत्राट.	रु. १११,४८९.०० रु. १०,७९८,८८४.००
ई-निविदेसाठी विक्रेत्यांना त्यांच्या संस्थेची नोंदणी करण्याची किंती करण्यात येत आहे. अधिक तपशिलासाठी संकेतस्थळावर लॉग ऑन करा. कोणत्याही प्रश्नांकरिता संपर्क साधावा: कार्यकारी अभियंता (खरेदी), केटीपीएस, नागपूर. मोबाईल क्र.: +९१-८८४९१९५८६२२, ई-मेल आयडी: eeppurchasekoradi@mahagenco.in			
			हस्ता/- मुख्य अभियंता (ओ अण्ड एम) महानिर्मिती, केटीपीएस, कोराडी

ई-निविदेसाठी विक्रेत्यांना त्यांच्या संस्थेची नोंदणी करण्याची विनंती करण्यात येत आहे. अधिक तपशिलासाठी संकेतस्थळावर लॉग ऑन करा.

कोणत्याही प्रश्नांकरिता संपर्क साधावा: कार्यकारी अभियंता (खरेदी), केटीपीएस, कोराडी, नागपूर.

मोबाईल क्र.: +९१-८४१९९५८६२२, ई-मेल आयडी: eepurchasekoradi@mahagenco.in

हस्ता/-

मुख्य अभियंता (ओ अॅण्ड एम) महानिर्मिती, केटीपीएस, कोराडी

मनोज जरांगे पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली नुकतेच झालेले आंदोलन केवळ काही मागण्यांचा उच्चार नाही, तर समाजाच्या अस्तित्वाची व सन्मानाची ती हाक होती. या आंदोलनाला शांतता, संयम आणि सामाजिक सलोख्याचा आधार होता. महिलांचा सन्मान राखणे, शासकीय संपतीचे रक्षण करणे, कायदा हातात न घेणे या त्यांच्या सूचनांमुळे हे आंदोलन लोकशाहीचा आदर्श ठरले. गरीब कुटुंबांसाठी शिक्षण आणि नोकरीच्या संधी मिळणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. शासनाने केवळ तात्पुरते आरवासान न देता कायमस्वरूपी उपाययोजना कराव्यात, जेणेकरून पुढे पुन्हा आंदोलन करण्याची वेळ समाजावर येणार नाही. महाराष्ट्राच्या वेगवेगळ्या इतिहासात मराठा समाजाने स्वराज्य स्थापनेपासून ते आजच्या घडीपर्यंत शौर्य, बलिदान, त्याग व कर्तृत्वाचा सुवर्ण अध्याय लिहिला आहे. राज्याच्या सामाजिक-आर्थिक घडणीत आपला रक्ताचा प्रत्येक थेंब वाहणाऱ्या या समाजाची आज अवस्था अत्यंत वेदनादायी व हृदयद्रावक आहे.

आज मराठा समाजाचा निःश्वंत पुत्र, जनतेच्या हक्कांसाठी झगडणारा नेता मनोज जरांगे पाटील हे आरक्षणाच्या न्याय्य मागणीसाठी आमरण उपोषणास बसले होते. त्यांच्या उपोषणामुळे संपूर्ण महाराष्ट्राच्या जनमानसात तीव्र अस्वस्थता निर्माण झाली होती. समाजातील प्रत्येक कुटुंब, प्रत्येक तरुण, प्रत्येक शेतकरी हा त्यांच्या लढ्याशी आत्मीयतेने जोडला गेला होता. मराठा हा तो प्रवाह आहे जो एकदा वहायला लागला की, त्याखाली भले भले नेस्तरनाबूत होतात. ही ताकद ही ऊर्जा साडेतीनशे वर्षांपासून रक्तात अशीच आहे. एवढं लढण्याचं बळ छत्रपती शिवाय देऊन गेले आहेत. अन्यायाविरुद्ध लढण्याचं धाडस हे मराठ्यांना छत्रपतींच्या संस्कारातून जन्मतःच मिळालं आहे. मग भले समोर कोणीही कितीही बलाढ्य असो त्याला नडण्याची धमक हा समाज करतो. इतिहासाच्या पानात राष्ट्रावर आलेल्या बलाढ्य शासकाना या समाजाने दिल्लीत जाऊन पाणी पाजले आहे असा लढवक्या इतिहास या समाजाला आहे. महाराष्ट्रातील ग्रामीण भागात अलीकडे जे निसर्गचक्र बिघडले आहे, जे जागतिक हवामान बदलाचा भाग आहे, त्यामुळे सामान्य मराठा शेतकरी शेतीतून केवळ पोटा पाण्यापुरते जमवू शकतो अशी दयनीय स्थिती त्याची झाली आहे. शिवाय भौगोलिक हष्ट्या महाराष्ट्रातील मध्य भागाला दख्खनचे पठार म्हणतात. पठारी स्वरूपाचा प्रदेश आहे त्यात पाण्याची अत्यंत टंचाई आहे. त्यामुळे सुविधांचीही वानना आहे. याकारणाने या ग्रामीण भागातील मराठा समाजाला न्याय अपेक्षित होता. सामान्य मराठा बांधवांना त्यांचा न्याय त्यांच्या पद्धतीने मिळत असेल तर इतरांनीही तो मोठ्या मनाने मान्य करावा. केवळ आपला त्यात काहीही संबंध नसताना त्याबद्दल काहीही बरळू नये. शिवाय तुम्ही चार सुखाचे घास खात असाल तर ते तसेच सुखाने खावे. इतरांच्या यशाचा द्वेष बाळगू नये. कारण लढा लढणाऱ्यांच्या मेहनतीचे ते यश असते. त्यांना त्यांचा विजय साजरा करू द्यावा आणि इतरांच्या यशात आनंद मानणे हेच निरोगी मानसिकतेचे लक्षण आहे ही समज असणे आवश्यक आहे. त्यामुळे ज्यांचा उद्धार झाला त्यांना त्यांचा घास खाऊ द्यावा, उगाचच त्यात येऊ इच्छित नसणाऱ्यांनी किंवा संबंध नसणाऱ्यांनी काहीही वेडीवाकडी वक्तव्य करू नयेत. बाकी मराठा शेतकरी हा ज्याप्रमाणे गावागाड्याचा भाग आहे तो गावागाड्यात एकोप्याने राहतो, यापुढेही तो असाच राहील आणि ज्यापद्धतीने यावेळी अनेक जण मागुसकीच्या नात्याने मराठा बांधवांना मदत करण्यासाठी पुढे सरसावले त्यांचे सहकार्य समुद्राच्या रूपाने वेळप्रसंगी मराठा समाज परत करेलही. चुकीला चूक आणि बरोबरला बरोबर म्हणत नेहमी हा समाज सर्व जाती घटकांशी मिळून मिसळून राहत होता यापुढेही राहील.

मराठा समाजाला आंदोलनाची वेळ यायलाच नको!

शेवटी आंदोलन करण्याच्या नेतृत्वाच्या तब्येतीचा विचार करणे आवश्यक आहे. त्यात मनोज जरांगे पाटील चळवळीतून तावून सुलाखून आलेले आहेत. त्यामुळे आरक्षणाची एक शिडी पार करत आजपर्यंत यश मिळाले. जवळपास ५८ मोर्चांनी मशागत केली. त्यावर रोपाची लागवड करून फळ चाखायला देण्याचं काम जरांगे पाटीलांनी केले आहे. त्यामुळे छत्रपतींच्या स्वागत्यातील गनिमी काव्याचे मूर्तिमंत उदाहरण या आंदोलनात दिसले.

गावखेड्यातला मराठा आंदोलनाच्या निमित्ताने मुंबईत पोहोचला होता. तो शेतीवाडीत राबणारा, धान्य पिकवणारा आहे. गुरं दोंरांच शेंण काढणारा आहे. यातले अनेक अल्पभूधारक आहेत. मजूर आहेत, ड्रायव्हर आहेत, गावाकडे छोट छोट उद्योग करणारे हे बहुजन मराठीजन आहेत. जगण्याच्या, शेतीच्या, पोरान्या शिक्षणाच्या, नोकरीच्या संबंधी त्याच्या विविध अडचणी आहेत.

आरक्षणाच्या निमित्ताने त्या अडचणींवर उपायांची त्यांची मागणी होती. मागणी करण्याचा, आपली व्यथा सांगण्याचा नैतिक अधिकार सर्वांना आहे. मुंबईला जगवण्यात, वाढवण्यात यांच खेडवळ मराठीजणांचा वाटा आहे. त्यांनी पिकवलेलं धान्य, भाजी पाला, दुध मुंबईतल्या लोकांना रोज लागतं. पण हे मराठीजन मराठा आंदोलक मुंबई पासून कायम दूर राहिले.

मुंबई मोठं शहर, देशाची आर्थिक राजधानी. देशभरातून आलेले माणसांचे लोंढे, ऊंच इमारती, झममगाट, गाड्यांच्या रांगा, गोंगाट. मुंबईतला दमटपणा हे सगळं गावखेड्यातल्या लोकांना नकोसं. पण यावेळी आपल्या मागण्या, अडचणी घेवून त्यांनी इथे मुंबई गाठली. जरांगे पाटलांच्या हाकेला ओ दिली. पहिला दिवस अडचणीत गेला. प्यायला पाणी नाही, जेवायला अन्न नाही, राहण्याची व्यवस्था नाही. कृत्रिम अडचण निर्माण केली गेली होती.

काहींनी लालबागच्या राजाचा दरवाजा बंद केला, तर दुसरीकडे मुसलमानांनी आपल्या

मशिदी या मराठाजनांसाठी खुल्या केल्या, पाण्याची, जेवणाची सोय झाली. जरा कड काढली. पण मागे न हटता मुंबईतच मुक्काम पक्का झाला. दुसऱ्या दिवसापासून गावाकडून शिंदेच्या पोहोच झाल्या. आणि सुरु झालं या गावखेड्यातल्या मराठी जनांचं हटकं आंदोलन.

यातल्या कित्येकाने आपली मुंबई, आपल्या मराठीजनांची छाती वर गोळ्या झेलून मिळवलेली, आपल्याच लोकांनी ऊभी केलेली मुंबई पाहिलेली नव्हती. यांना मुंबईचं कौतुक होतं. पण मनात संकोच होता मुंबईत जाण्याचा, वावरण्याचा. या आंदोलनाच्या निमित्ताने तो संकोच दूर झाला.

जगातल्या सर्वांत मोठ्या, जून्या महानगरपालिकेच्या समोर उघडे होवून, शड्डू ठोवून अंगोळी करणारे हे गावागाड्यातले मराठीजन पाहिले अन् ही मुंबई आपलीच, आपल्या पासून कोणी मुंबई काढून घेवू शकत नाही, असं मनोमन उमटायला लागलं.

आंदोलकांनी डान्स करणं, विविध खेळ खेळणं अगदी मैदानावर कुस्ती, कबड्डी देखील लढणं. हे सगळं अभुतपूर्व होतं. अनेकांनी आयुष्यात कधी समुद्र पाहिला

नव्हता; ते मरिन ड्राईव् वर समुद्राला स्पर्श करत होते. ताज हॉटेल, गेट वे ऑफ इंडिया ज्यांनी फक्त सिनेमात पाहिलं ते जवळून पाहत होते. जगण्यातला अनोखा, अमपेक्षित आनंद मराठी अर्थात मराठा आंदोलक मिळवत होते.

गेल्या नऊ दहा वर्षांत चाललेला हा शांततेतला संघर्ष मुंबईच्या नावाखाली बदनाम होवू नये म्हणून मानवी जगण्यातला आनंद कायम राहावा. बाकी गुजराथी, मारवडी, जैन, पारशी अन् उत्तर भारतातल्या अनेक परप्रातिथ्यांनी या मराठीजनांच्या मुंबईवर आपलं अघोषित वर्चस्व स्थापित केलं आहे. त्या सर्वांना या आंदोलनाच्या निमित्ताने एकच संदेश आहे की ही मुंबई आम्हा मराठाजनांची आहे व कायम राहिल.

मुंबईत पोहोचलेले मराठे आंदोलन संपले म्हणून शांततेने घरी गेले. पण आपल्या हाती काय लागले, याचा आता विचार करण्याची वेळ आली आहे. शासन निगंय मराठा समाजाला हैदराबाद गॅलेटिअरमधील नोंदींच्या आधारावर कुणबी, मराठा-कुणबी किंवा कुणबी-मराठा जातीचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी कार्यपद्धती निश्चित करतो.

वरवर पाहता, हा जीआर समाजाच्या

मागणीला प्रतिसाद देणारा वाटतो, परंतु त्यात अनेक कायदेशीर आणि व्यावहारिक अडचणी असाव्यात असे वाटते.

सर्वोच्च न्यायालयाने आरक्षणाची मर्यादा ५०% पेक्षा जास्त नसावी, असा स्पष्ट निर्णय दिला आहे. यापूर्वी मराठा समाजाला दिलेले आरक्षण याच कारणामुळे रद्द झाले होते. हा जीआर जरी कुणबी जातीच्या प्रमाणपत्राचा मार्ग दाखवत असला तरी, मोठ्या संख्येने मराठा समाजाचा ओबीसी प्रवर्गात समावेश झाल्यास, ते ५०% ची मर्यादा ओलांडेल आणि पुन्हा न्यायालयात याला आव्हान दिले जाईल. ज्यामुळे प्रक्रिया अत्यंत गुंतागुंतीची होते.

प्रत्येक व्यक्तीला स्वतःचा किंवा पूर्वजांच्या कुणबी नोंदी असलेले दस्तावेज सादर करावे लागतील. जर असे दस्तावेज नसतील, तर 'नातेसंबंधातील' व्यक्तीचा दाखला विचारात घेतला जाईल. परंतु, आंदोलनाचे प्रमुख मनोज जरांगे पाटील यांची मुख्य मागणी 'सरसकट' मराठा समाजाला कुणबी दर्जा देण्याची आहे.

सरकारला माहित आहे की 'सरसकट' जीआर न्यायालयात टिकणार नाही. म्हणून, हा जीआर एकप्रकारे केवळ प्रक्रिया निश्चित करतो, ज्यामुळे सरकारला कायदेशीर पेचप्रसंगातून तात्पुरता दिलासा मिळतो, परंतु समाजाची मागणी पूर्ण होत नाही. आता इतर मागासवर्गीय संघटनांकडून तीव्र विरोध होण्याची शक्यता आहे.

त्याचा असा आरोप आहे की मराठा समाजाला कुणबी प्रमाणपत्रे देऊन सरकार 'मागच्या दाराने' त्यांना ओबीसी आरक्षणात प्रवेश देत आहे. यामुळे ओबीसी समाजाच्या हक्कांवर गदा येईल. यामुळे राज्यात दोन समाजामध्ये सामाजिक तणाव वाढू शकतो आणि पुन्हा न्यायालयात आव्हान दिले जाईल. 'नातेसंबंधातील' व्यक्तींच्या पुराव्यांवर आधारित दाखले देण्याची तरतूद आहे. या तरतुदीमुळे कुणबी दाखला असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीच्या रक्ताच्या आणि नात्यातील व्यक्तींना दाखले मिळणे सोपे होईल. हे प्रावधान मोठ्या प्रमाणात वादाचा

विषय बनले आहे आणि यामुळे मोठ्या प्रमाणावर 'बनावट' दाखले तयार होण्याचा धोका आहे. सरकार एका बाजूला मराठा समाजाची मागणी मान्य करत असल्याचे भासवते, पण दुसऱ्या बाजूला ते ज्या कायदेशीर मर्यादांमध्ये काम करत आहे, त्या मर्यादा समाजाला पूर्णपणे स्पष्ट करत नाही.

हा एकप्रकारे राजकीय तोडगा आहे, कायदेशीर नव्हे. सरकार दाखले मिळवण्याची प्रक्रिया सुलभ करत असल्याचे सांगत असले तरी, प्रत्यक्षात पुराव्याची जबाबदारी प्रत्येक व्यक्तीवर टाकली आहे. यामुळे अर्जदारांना मोठ्या प्रमाणात अडचणीचा सामना करावा लागू शकतो. कुणबी नोंदी शोधण्यासाठी समितीला ३१ डिसेंबर, २०२५ पर्यंत मुदतवाढ दिल्याचे म्हटले आहे. याचा अर्थ, सद्यस्थितीत तातडीने दाखले मिळणे शक्य नाही. हे केवळ आंदोलन शांत करण्यासाठी वेळकाढूपणा करत असल्याचा संशय निर्माण होतो.

थोडक्यात, हा शासन निर्णय मराठा समाजाला आरक्षण मिळवून देण्याच्या दिशेने एक पाऊल असले तरी, तो 'अर्धघट' आहे. तो एक तात्पुरता राजकीय उपाय आहे, जो दीर्घकाळ टिकणार नाही आणि भविष्यात अनेक कायदेशीर वाद निर्माण करेल. सरकार जनतेची दिशाभूल करत नसले तरी, कायदेशीर मर्यादांमुळे पूर्ण मागणी मान्य करणे शक्य नाही, हे स्पष्टपणे सांगण्याऐवजी, प्रक्रियात्मक उपाययोजनांवर जास्त भर देत आहे.

तरी पण असे म्हटले जाते की, शंभर टक्के गुण मिळवण्यासाठी प्रयत्न करणाऱ्या विद्यार्थ्याला कधी कधी ९०% वर्गी समाधान मानावे लागते. पण नेसन तर नऊवारी नेसन नाहीतर... या म्हणी प्रमाणे उगाच आडून बसून प्रश्न सुटत नसतात. पाटलांनी घेतलेला आजचा निर्णय योग्यच आहे. नुकसान न होता कमावले यातच दुहेरी फायदा आहे!

बाप्पा नका ना जाऊ....!!

निघालात बाप्पा तुम्ही ऊर येतोय भरून पावसानं आभाळ भरलंय कंठही आलाय दाटून
ढोल ताशांचा नाद चवूकडे घुमतोय सूर तालाच्या आवाजात निरोप तुम्हाला देतये
मन मात्र माझं कासावीस झालंय बाप्पा तुम्ही गेल्यावर मी सांगा कोणाशी मारू गप्पा
होता तुम्ही तेव्हा मनाचं घर किती आनंदलेलं चैतन्याचं तोरण जणू हृदयाच्या दाराला लावलेलं
निघालात तुम्ही बाप्पा बघा आरास कशी रुसली तुम्ही येणार म्हणून किती हौशीने होती सजली

होता तेव्हा तुम्ही आनंदाला नव्हता पारावार जाताय बाप्पा आम्हाला आता कुणाचा असणार आधार
वाटतंय बाप्पा मला आता सोबत तुमच्या यावं पालक माझे तुम्ही मी बालक बनून चालावं
चालता-चालता तुमच्यात स्वतःला विसरून जावं बाप्पा-बाप्पा बोलत तुमच्या नामात एकरूप व्हावं
आल्या दिवसापासून कसा मोदक नैवेद्याचा सजलेला थाट किती अवघड जाईल वर्षभर पहावी लागेल तुमची वाट

रोज गोड धोड प्रसाद रोज रंगायची आरती छान जाताय आज तुम्ही या विचारानेच हरवलाय भान
दर्शनासाठी किती लागायची भक्तांची रांग आता हे काहीच नसेल कसं मन रमेल बाप्पा तूच सांग
म्हणूनच म्हणते बाप्पा नका ना जाऊ या ना परत आसनावर विराजमान व्हा आशीवार्दाचा हात वर करत

बाप्पा या ना परत तुम्ही या ना परत

■ ज्योती रावराणे कांजूरमार्ग, मुंबई. ■ ■ ■

डेन्मार्कमध्ये पालकांना त्यांच्या मुलांची नावे त्यांच्या आवडीनुसार ठेवण्याचे स्वातंत्र्य नाही. याचे कारण म्हणजे २००६ पासून लागू असलेला वैयक्तिक नावे कायदा.

याअंतर्गत, पालकांना सरकारने तयार केलेल्या ७००० नावांच्या यादीतून त्यांच्या मुलाचे नाव निवडावे लागते. त्यात सुमारे ४००० मुलांची आणि ३००० मुलांची नावे आहेत.

सरकारचे म्हणणे आहे की हे नाव मुलांच्या संपूर्ण आयुष्यावर परिणाम करते. विचित्र किंवा मजेदार नावे मुलांसाठी समस्या बनू शकतात. म्हणून, अशा नावांवर बंदी घालण्यासाठी कायदा करण्यात आला आहे.

जर एखाद्या पालकाला यादीबाहेर नाव ठेवायचे असेल तर त्यांना सरकारच्या नाव तपासणी विभागाची परवानगी घ्यावी लागेल. त्यांना ते नाव का ठेवायचे आहे हे स्पष्ट करावे लागेल.

अवेळी झोप, जेवण किंवा धावपळीच्या दिनक्रमात जेवणाच्या चुकलेल्या वेळा आणि अन्नेहलीं खाणं यामुळे अॅसिडिटी होणं सामान्य आहे. तर कधी कधी जास्त मसालेदार पदार्थ खात असाल, आंबट पदार्थ खात असाल तरी देखील बऱ्याचदा छातीत जळजळ होण्याची समस्या, पोटात दुखण्याची समस्या जाणवू लागते. या मागील कारण म्हणजे अॅसिडिटी. अॅसिडिटीच आहे असं समजून आणून दुर्लक्ष करतो. पण दरवेळी अॅसिडिटी म्हणजे फक्त आपल्या खाण्या-पिण्यामुळे झालेली सामान्य बाब नसून बऱ्याच आजारांची लक्षणे असू शकतात.

आम्लपित्त ही एक अशी समस्या आहे ज्यामध्ये पचनसंस्थेचे नैसर्गिक संतुलन बिघडते. या स्थितीत अस्वस्थ लक्षणे दिसू लागतात. या आजारावर उपचार करणे कठीण नाही. जीवनातील छोट बदल करून या आजारावर सहज उपचार करता येतात. यासाठी योग्य कारण ओळखणे महत्त्वाचे आहे. कारण वारंवार आम्लपित्त येणे ही केवळ पचनाची समस्या नाही तर अनेक गंभीर आजारांचे लक्षण असू शकते. गॅस्ट्रोएसोफेगल रिफ्लक्स रोग जर वारंवार छातीत जळजळ होत असेल, तोंडात आंबट पाणी येत असेल किंवा घशात आंबटपणा

वारंवार छातीत जळजळ किंवा अॅसिडिटी ?

येत असेल तर ही ऋफ्रऊ म्हणजेच गॅस्ट्रोएसोफेगल रिफ्लक्स रोगाची लक्षणे असू शकतात. ही अशी स्थिती आहे ज्यामध्ये पोटाच्या वरच्या भागात आम्लाचे प्रमाण वाढते. यामुळे रुग्णाला अपचन, उलट्या, पोटात अस्वस्थता, त्वचेची जळजळ, आंबट ढेकर येणे, पोटात फुगणे आणि मळमळ अशा अनेक आरोग्य समस्यांना सामोरे जावे लागू शकते. अल्सरमुळे होणारी आम्लता वारंवार आम्लपित्त होणे हे देखील पोटाच्या अल्सरचे लक्षण असू शकते. अल्सर म्हणजे पोटाच्या आतील आवरणवरील जखम. हे जखमा जास्त आम्लपित्त असलेल्या औषधांच्या दीर्घकाळ वापरामुळे किंवा पोटात एच. पायलॉरी जाणवणे व अन्य त्रास असेल तर डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

होतात. जठराची सूज : जर पोटाच्या आतील आवरणाला अनेक वेळा सूज येत असेल तर या स्थितीला गॅस्ट्राइटिस म्हणतात. त्याचे मुख्य कारण म्हणजे जास्त प्रमाणात शरीरात आम्ल निर्माण होणे आणि पोटाच्या आरोग्यावर सतत परिणाम होणे. या स्थितीत वारंवार पित्त होणे, भूक न लागणे, उलट्या होणे किंवा मळमळ होणे अशी लक्षणे दिसून येतात. पित्ताशयाचे खडे होणे : कधीकधी पित्ताशयात खडे असले तरी वारंवार आम्लपित्त होण्याच्या समस्या निर्माण होतात. तेलकट आणि जड अन्न खाल्ल्यानंतर रुग्णाला जास्त जळजळ आणि अपचन जाणवते. स्वादुभिंडाचा दाह : पोटाच्या मागे असलेल्या स्वादुभिंडात जळजळ झाल्यास सतत आम्लता, उलट्या आणि पोटादुखीची तक्रार असते. ही एक गंभीर स्थिती आहे, ज्यामध्ये ताबडतोब डॉक्टरांशी संपर्क साधणे आवश्यक आहे. अॅसिडिटीची समस्या ३ ते ४ आठवड्यांपेक्षा जास्त काळ सुरू आहे. अॅसिडिटीसाठी औषध घेतल्यानंतरही आराम मिळत नाही. खाल्ल्यानंतर लगेच पोटात जडपणा किंवा वेदना जाणवणे व अन्य त्रास असेल तर डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

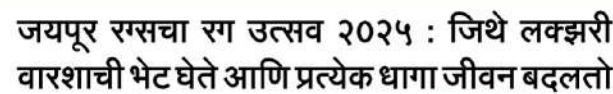
अक्षीकायन प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२९३९४३९९)

जय हो महाभूपती..!

ज्यांचा मनोभावे कंरीता भक्ति जीवनतातील विघ्ने दूर होती आम्ही नमितो असा जो तो पार्वतीनंदन महाभूपती !

कार्यारंभी श्रध्दा सदभावनेने जो पुजे महाभूपती निर्विघ्न त्याचे कार्य पार पडे अशी भक्तांना येतसे अनुभूती ...!

शक्ति युक्तिचा तो दाता म्हणुनी म्हणती विघ्नहर्ता जगा व जगू द्या चा संदेश देई तो आपल्या भक्ता ...!

म	सि	ह	वा	न	वा	क	झ	नि	क	झ	कु	पा
र	वा	ना		न	र	रा		र	झ		पा	घ
	ली	व	न		न	वै	डी		झ	क	य	र
फे	न	ट	पा	क	ळी		द		पा	फे	ळी	ठो
स	उ	न	वा	ब	न	न	क	ब	डा		हे	क
	घ	स	भ		र	वा	क	ण		क	लं	ड
ग	ज	र		व	क	म	क		ब	सा	ग	र
य		ख	द	र	ना	ट	थि		प	क	झ	क
क	त	र		क	ण	व	र	ना		ब		पा
	र		मा		ता	स	ख	प	ड	फे	प	ड
आ	ते	भा	ऊ		वी	र	मा	ता	र	सा		भि
	वे		ली	वा			धा	ठ	स		अ	रु
स	व	ड		ज	न	म	न	ला	न	ब	ड	
पा	टी	प	च	ज	य		अ	म		र	कि	सा
ट		ख	द		र	त	न	त		ब	ता	ट

विविधा...

फडणवीस आणि जरांगे, जिंकले कोण?

गणेशोत्सवाची धामधुम चालू असताना तब्बल पाच दिवस मुंबईत झालेल्या मराठा आंदोलनाने सर्व देशाचे लक्ष वेधून घेतले होते. मराठा- कुणबी एकच असा जीआर घेतल्याशिवाय मुंबई सोडणार नाही, असा निश्चय मनोज जरांगे यांनी जाहीर केल्यामुळे देवेंद्र फडणवीस यांच्या महायुती सरकारपुढे मोठा पेच निर्माण झाला होता. आंदोलन सुरू केल्यावर जरांगे लवकर मागे हटत नाहीत आणि सरकारकडून लेखी आश्वासन मिळाल्याशिवाय उपोषण मागे घेत नाहीत हा आजवरचा अनुभव आहे. मराठवाड्यातील जलना जिल्ह्यातील एका लहान गावात पत्र्याच्या घरात राहणाऱ्या पायजमा आणि सदरा अशा साध्या पोशाखात वावरणाऱ्या, चेहऱ्यावर खुरटलेली दाढी असलेल्या मनोज जरांगे या नेत्याने मराठा समाजाचा मोठा विश्वास संपादन केला आहे.

आरक्षण मिळाल्याशिवाय या समाजाच्या लेकराबाळांना भविष्य नाही हे त्यांनी लोकांच्या मनावर ठसवले आहे. मराठा समाजाला सरसकट कुणबी म्हणून प्रमाणपत्र मिळावे व ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षण मिळावे, यासाठी त्यांनी संघर्ष उभारला आहे. मराठा समाजातील लक्षावधी तरुण त्यांच्या पाठिशी उभे आहेत.

महाराष्ट्रात शरद पवार, वसंतदादा पाटील यांच्यापासून अगदी अशोक चव्हाण, पृथ्वीराज चव्हाणापर्यंत एक डझनपेक्षा जास्त मराठा मुख्यमंत्री झाले पण त्यांनी कोणीही या समाजाला आरक्षण दिले नाही. एक म्हणजे त्यांच्या काळात मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी प्रखर आंदोलनही कधी झाले नव्हते आणि जरांगेसारखा हट्टी व निश्चयी नेताही मैदानात उतरला नव्हता.

कोणत्याही राजकीय पक्षाचा टिळा न लावलेल्या जरांगेनी लक्षावधी मराठा तरुणांचा प्रचंड विश्वास संपादन केला आहे. म्हणूनच त्यांनी हाक मारल्यावर आंदोलनात सहभागी होण्यासाठी तरुणांच्या फौजा मिळेल त्या वाहनाने व सापडेल त्या मार्गाने धावत येतात हेच नेहमी दृश्य दिसते. मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी गणेशोत्सवात मुंबईत येऊन धडकणाऱ असे जरांगे यांनी चार महिन्यांपूर्वीच जाहीर केले होते, ते २९ ऑगस्टला आझाद मैदानावर येऊन थडकले. त्यांच्या पाठापाठ हजारो आंदोलक मोटारी, बसेस, टेम्पो आदी वाहनानी मुंबईत येऊन पोचले. चार दिवस दक्षिण मुंबईचे जनजीवन पार विस्कळीत झाले होते. वाहतुकीचे तीन तेरा वाजले होते. लक्षावधी चाकरमन्यांचे हाल झाले.

न्यायालयाने आंदोलकांवर व सरकार ताशेरे मारल्यावर सरकारचे डोळे उघडले. रस्ते, पदपथ, रेल्वे स्टेन्स आदी लोकांपासून मुक्त करा, स्वच्छ काय असे न्यायालयाने आदेश दिल्यावर मंत्रालय सतर्क झाले. देशाच्या आर्थिक जघनानीत अराजकासारखी परिस्थिती निर्माण झाली होती, आंदोलकांचे वर्तन फ्री फॉर ऑल होते. त्यांना वेसण घालणे महत्त्वाचे तर होतेच पण जरांगेंना त्यांच्या मागण्या मान्य झाल्याचे समाधान मिळणेही महत्त्वाचे होते.

२ सप्टेंबर रोजी दुपारी चार वाजता मॅट्रिमंडळ उपसमितीचे अध्यक्ष राधाकृष्ण विखेपाटील, उदय सामंत, शिवेंद्र राजे भोसले, माणिकराव कोकाटे, जयकुमार गोरे हे जरांगे यांच्याशी चर्चा करायला आझाद मैदानावर पोचले. तासाभरात त्यांच्या मागण्यांविषयक जीआर त्यांच्या हाती सोपवला आणि आपल्या आठ पैकी सहा मागण्या मान्य झाल्याचे समाधानही जरांगे यांना मिळाले.

राज्यात घराबघरात टीकीच्या पडद्यावर कोट्यवधी जनाता राज्याचे पाच मंत्री जरांगे यांना कसे समजावत आहेत हे पाहात होती. आरक्षणाचे काय होणार, कुणबी प्रमाणपत्र काय मिळणार आणि ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षण कधीपासून लागू होणार याची उत्सुकता तमाम मराठा समाजाला आहे. राधाकष्ण विखेंनी दिलेला जीआर वाचून जरांगे समाधानी झालेच आणि त्यांनी आझाद मैदानावर जमलेल्या तमाम आंदोलकांसमोर जिंकलो रे राजा, आपुन अशी घोषणा दिली.

मुंबईतील आंदोलनानंतर मनोज जरांगे हे मराठा समाजाचे हिरो ठरले. तसेच मराठा आंदोलन संघमाने हाताळल्यानंतर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर स्तुतीसुमनांचा वर्षाव होताना दिसतो आहे.

आजचे शिक्षक हे पूर्वीच्या शिक्षकापेक्षा सरस आहेत का? हे सांगणे खूप अवघड झाले आहे. आधी पण शिक्षक चांगले होते आणि आता सुद्धा शिक्षक चांगले आहेत. प्रत्येक नोकरी प्रमाणे काही शिक्षक आधी पण चांगले नव्हते आणि आता सुद्धा चांगले नाहीत.

आधी शिक्षकांना तुटपुंज्या पगारावर काम करावे लागायचे आणि पदोन्तीच्या संधी कमी होत्या. पण आता तसे नाही. शिक्षकांना चांगला पगार आहे. पदोन्तीच्या संधीही उपलब्ध आहेत. कार्यक्षम आणि मेहनत घेणा-या व्यक्तींची नेमणूक होण्याची गरज आहे. शिक्षक हा आपल्या ज्ञानार्जनातून पिढी घडवत असतो. म्हणून फक्त सर्वोत्तम व्यक्तींनीच या क्षेत्रात उतरावे.

पण दुदैवाने नेमणुका करताना बोकाळलेला धुंद्याचर बघता नवीन रुजू होणारे बहुतांशी शिक्षक पैसा देऊन ती नोकरी विकत घेत असतात. मग लाखो रुपये देऊन नोकरीला लागलेल्या शिक्षकांकडून तो चांगले शिकविल ही अपेक्षा आपण कशी करावी?

चांगला पगार आहे, सर्वोत्तम व्यक्तींची निवड करून नेमणूक केली, तर विद्यार्थ्यांना चांगले शिक्षक मिळतील. पण तसे होताना दिसत नाही. इतर नोकरीत आठवड्यात ४० तास काम करावे लागते. तुलनेत शिक्षकांना काम कमी असते. शिक्षकांनी त्या फावल्या वेळेचा उपयोग स्वतःला अद्यावत करण्यासाठी वापरावा ही अपेक्षा असते.

त्यांचे काही मित्र विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रम मंडळात आहेत. अभ्यासक्रम बदलल्याचा तथा अद्यावत करण्याचा प्रयत्न

मराठा आरक्षणाच्या संघर्षात आंदोलक विरूध्द सरकार आणि जरांगे विरूध्द फडणवीस असे वातावरण निर्माण झाले होते. गेल्या वर्षी फडणवीस हे मुख्यमंत्री असताना आंतरवाली सराटी येथे आंदोलकांवर झालेल्या लठीमारानंतर जरांगे यांनी फडणवीसांना खलनायक ठरवले होते. त्यानंतर फडणवीसांना आंदोलक नेत्यांनी व विरोधी पक्षांनी जणू टागेंट बनवले.

फडणवीस हे मराठा आरक्षण विरोधी आहेत असे चित्र रंगवले गेले. बामनीकावा, अनाजीपंत, कपटी, खोटाऱाड, पाताळ्यंत्री अशा शिवराळ भाषेचा वापर केला. पण देवाभाऊंनी अशा टीकेला एका शब्दानेही प्रत्युत्तर दिले नाही

किंवा पोलिसांच्या फौजा पाठवून मुख्यमंत्र्यांची बदनामी केली म्हणून कारवाई केली नाही.

विरोधी पक्षातील एका गटाने तर फडणवीसांच्या विरोधात सोशल मिडियावर व्यावसायीक कंत्राट देऊन

प्रचार मोहीम मोहीम चालवली. त्याचे सुरूवातीला केंद्र छत्रपती संभाजी नगर होते नंतर ते नवी मुंबईत हालविण्यात आले, त्याची सर्व माहिती फडणवीसांपर्यंत पोचली होती.

मराठा समाजाला पहिले आरक्षण दिले फडणवीसांनी आणि आता पुन्हा देऊ केले तेही फडणवीसांनीच. अण्णासाहेब पाटील आर्थिक विकास महामंडळाच्या माध्यमातून कर्ज वाटप, विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या, सारथीची स्थापना हे सर्व फडणवीसांनीच केले पण जरांगेंनी त्यांचे विरोधक समजून त्यांच्यावर टीकास्त्र सोडले. मनासारखा जीआर मिळाल्यावर जरांगे यांनी फडणवीसांचे आभार मानताना आता आपले वैर संपले असे जाहीर करून टाकले. फडणविसांनी आंदोलकांच्या मागण्या मान्य झाल्याचे श्रेय घेतले नाही किंवा जरांगे यांनी उपोषण सोडावे म्हणून त्यांना सरबत देण्यास गेले नाहीत, उलट त्यांनी ते काम राधाकृष्ण विखेपाटलांवर सोपवले. आंदोलन मिटल्याचे सारे श्रेय मुख्यमंत्र्यांनी विखेपाटलांच्या उपसमितीला दिले. मराठा आंदोलन संपल्यावर सोशल मिडियावर धन्यवाद देवाभाऊ अशा पोस्टचा वर्षाव होत राहीला. देवाभाऊंचा मास्टर स्ट्रोक असेही कौतुक झाले. जरांगे व फडणवीस यांच्या अभिर्नंदनाचे फलक अनेक ठिकाणी लागले.

मराठा आरक्षण आंदोलनात एकनाथ शिंदे, अजितदादा पवार, गिरीश महाजन, चंद्रकांत पाटील हे मान्यवर कुठे दिसले नाहीत. विखेपाटील हे नवे संकट मोचक म्हणून पुढे आले. आता सरकारच्या जीआर विरोधात ओबीसी नेत्यांनी दंड थोपटले आहेत तर दुसरीकडे सरकारे मराठा समाजाच्या तोंडाला पुन्हा पाने पुसली अशी टीका सुरू झाली आहे. फडणवीसांचा जीआर म्हणजे एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री असतानाच्या काढलेल्या जीआरची किंचित सुधारीत आवृत्ती आहे, जुनी दारू नवीन बाटली असे वर्णन केले जात आहे.

आंदोलन काळात समाज माध्यमांवर दिवंगत मुख्यमंत्री विलासराव देशमुखांच्या भाषणाची एक क्लिप प्रचंड व्हायरल झाली. व्यासपीठावर दिवंगत मुख्यमंत्री मनोहर जोशी, त्यांच्या शेजारी गोपीनाथ मुंडे व आर. आर. पाटील हे दिसत आहेत. विलासराव त्यांच्या भाषणात म्हणतात- आपण आरक्षणाच्या विरोधात नाही, गोरगरीबांना ते मिळालेच पाहिजे. मात्र जातीयनिहाय आरक्षण देणार असाल तर भविष्यातही संघर्ष चालूच राहील.

आरक्षण हेआर्थिक निष्कांवर मिळाले मिळाले पाहिजे. जातीयनिहाय आरक्षण दिले गेले तर प्रत्येक जण आपली जात शोधत राहील. आर्थिक निकषावर आरक्षण दिले जावे यासाठी सर्वपक्षीय सहमती करायला हवी. महाराष्ट्राच्या नेतृत्वाने संकुचित विचार करता कामा नये.

केला तर प्राध्यापक मंडळी विरोध करतात. कशाला आमचे काम वाढवता असे त्यांचे म्हणणे असते. कारण कुशीतरी दहा-पंधरा वर्षांपूर्वी एखाद्या शिक्षार विद्यार्थ्याने तयार केलेल्या नोट्स वापरून शिकवण्याची सवय झालेली असते.

आज फार फरक दिसून येतो. निश्चितपणे चांगल्याकडून वाईटपणाकडे झाला आहे. शिक्षकांतील काहीजण त्यांच्या वागण्यामुळे मान देण्यास पात्र नाहीत, तर अडल पुढे आणि गैरवर्तन करणारे आहेत.

शिक्षक म्हणून पदाचा गरिमा म्हणजे पदाचा आब राखणे, पदाची गरज, पावित्र्य व शान राखणे हे खरे तर त्यांचे कर्तव्य आहे. पण यातच अनेक जण वाईटरित्या उघडे पडतात. जसे दारू पिऊन मुलांसमोर

येणे, आश्रम शाळेत मुलींबरोबर बलात्कार करणे, व्यसन करणे, शाळांतील पैसा खाणे, न शिकवणे, वाईट भषा वापरणे, पेपर फोडणे, पैसे घेऊन मार्क देणे, मुलांकडून घरची कामे करून घेणे, वैशिश्ट वर्तन, मुलींना फुस लावून पळवून नेणे अशा काही प्रकरणातून त्यांचे गुण उघड होताना दिसून येते.

जर शिक्षक त्यांचे काम व्यवस्थित करत नसतील तर त्यांना सरळ टर्मिनेट करावे. कारण शिक्षकच आता खोट्या गोष्टी करून, भ्रष्टाचार करून टीईटी देतात. त्यात खोटेपणा करतात.

आता शिक्षकांना परीक्षा नको म्हणतात.

शाश्वत विकासाची दूरदृष्टीपूर्ण लोकचळवळ

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान

आपला भारत देश हा कृषिप्रधान आहे आणि गाव हे त्याचे प्राणकेंद्र आहे. त्यामुळे गावांचे प्रश्न सोडविल्याशिवाय आणि त्यांचा शाश्वत विकास साधल्याशिवाय देशाचा सर्वांगीण विकास शक्य नाही. शाश्वत विकास हा असा विकास आहे, जो सध्याच्या पिढीच्या गरजा भागविताना पुढील पिढ्यांसाठी साधन संपत्तीचे सातत्याने संवर्धन करत राहतो. म्हणूनच गावांचा शाश्वत विकास हा आपल्या राज्याच्या व राष्ट्राच्या प्रगतीसाठी अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

आज अनेक गावांमध्ये शिक्षण, आरोग्य, रोजगार, रस्ते, पिण्याचे पाणी, वीजपुरवठा या मूलभूत गरजांसह रोजगार, माहिती तंत्रज्ञान, खाळांमध्ये शिक्षणाचा उच्च दर्जा, शिक्षक व विद्यार्थ्यांसाठी सर्वांगीण सुविधा, प्राथमिक आरोग्य केंद्रे तेथे औषधांची उपलब्धता, तज्ञ डॉक्टरांची सेवा अशा प्राथमिक चांगल्या सुविधा उपलब्ध करणे यासाठी शासन मोठ्या प्रमाणात काम करत आहे.

या पार्श्वभूमीवर राज्य शासनाने ग्रामीण विकासासाठी महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलत मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान सुरू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. अभियानाचा शुभारंभ प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या वाढदिवशी १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी होणार आहे. ही अंमलबजावणी केवळ स्पर्धात्मक राहणार नसून ग्रामविकास अभियानाला लोकचळवळीचे स्वरूप देणारी ठरेल.

हे अभियान राबविण्याची संकल्पना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची आहे. २९ जुलै २०२५ रोजी राज्य मंत्रिमंडळाची यास मंजूरी मिळाली व अभियानाच्या अंमलबजावणीसाठी महत्त्वाचे पाऊल टाकले गेले. अभियान राबविण्यासाठी रुपये २९०.३३ कोटींची तरतूद करण्यात आली, त्यापैकी रुपये २४५.२० कोटी पुरस्कारांसाठी, तर उर्वरित निधी प्रचार, प्रशिक्षण आणि मार्गदर्शनासाठी वापरण्यात येणार आहे.

अभियानाचे उद्दिष्ट
या अभियानाचा मुख्य उद्देश

या यात्रेतील शेवटच्या टप्प्यात एके ठिकाणी भाषण करताना तेजस्वी यादव यांनी स्वतःला मुख्यमंत्रीपदाचा उमेदवार जाहीर करून खळबळ माजवली.बिहार मध्ये लवकरच विधानसभेच्या निवडणुका होणार आहेत.राजदच्या नेतृत्वाखालील महाआघाडीत काँग्रेस,डावे पक्ष आणि इतर छोट्या पक्षांचा समावेश आहे. महाआघाडीतील सर्वात मोठा पक्ष असलेल्या राजदचे नेते म्हणून तेजस्वी यादव यांचा मुख्यमंत्री पदावरील दवाा समजण्यासारखा आहे.

व्होटर अधिकार यात्रेच्या दरम्यान जॅक्का जॅक्का राहुल गांधी यांना मुख्यमंत्री पदाच्या संभाव्य उमेदवाराबाबत विचारणा झाली तेव्हा त्यांनी काही तरी गुळमुळीत उत्तर देऊन तो प्रश्न टाळला.तेजस्वी यादव यांनी बरेच दिवस वाट पाहिली आणि शेवटी स्वतःला मुख्यमंत्री पदाचा उमेदवार जाहीर करून, राहुल गांधी यांची कोंडी करण्यात यश मिळवले.आता राहुल गांधी यांना त्याबाबत आपली भूमिका स्पष्ट करावीच लागेल.

बिहार मध्ये लवकरच होणाऱ्या विधानसभा निवडणुकांसाठी व्होटर अधिकार यात्रेद्वारे राहुल गांधी आणि तेजस्वी यादव यांनी चांगली वातावरण निर्मिती केली आहे. निवडणूक आयोगाने बिहार मध्ये जी विशेष सखोल फेरतपासणी मोहीम राबवली आहे, त्यावर राहुल गांधी आणि तेजस्वी यादव हे कडाडून टीका करत आहेत. ही मोहिम भाजपाच्या फायद्यासाठी राबवली जात असल्याचा आरोप राहुल गांधी यांनी केला आहे.यात्रेच्या दरम्यान व्होट चोर गद्दी छोड अशा घोषणा दिल्या जात असून,त्याचा जनमानसावर नक्कीच परिणाम हो आहे.

बिहार मधील विशेष सखोल फेरतपासणी प्रक्रियेत ६५ लाख मतदारांची नावे वगळण्यात आली असून त्या बाबतची कारणमिमांसाही निवडणूक आयोगाकडून स्पष्ट करण्यात आली आहे.जी नावे वगळण्यात आली आहेत, त्यामध्ये मृत्यू पावलेले मतदार, कायम स्वरुपी राज्याबाहेर गेलेले मतदार, एकाहून अधिक ठिकाणी नांव नोंदवलेले मतदार यांचा समावेश आहे.निवडणूक आयोगाने वगळलेल्या मतदारांची यादी प्रसिद्ध केली असून,त्या बाबत आक्षेप नोंदवण्यासाठी पुरेसा वेळ दिला आहे.

लवकरच होणाऱ्या बिहार विधानसभा निवडणुकांसाठी राजद प्रणित महाआघाडी मधील जागा वाटप अद्याप पार पडलेले नाही.२०२० च्या विधानसभा निवडणुकीत राजदने ७५ जागा जिंकून प्रथम क्रमांक पटकावला होता.

महाआघाडीतील काँग्रेसला १९ जागांवर विजय मिळाला होता. प्रतिस्पर्धी, रालोआ मधील भाजपाला ७४ जागांवर विजय मिळाला होता,तर संयुक्त जनता दलाने ४३ जागा जिंकल्या होत्या.

या खेपेस महाआघाडी आणि रालोआ यांच्यातील जागा वाटप सोपे असणार नाही. महाआघाडीत

सर्वात जास्त जागा राजदच्या वाट्याला येतील. मात्र

मुलांना काही म्हणण्याची मुभा नाही. मारणे तर दुरच मुलांना शिस्त लावण्यासाठी काही बोलणे सुध्दा शिक्षकांना कठीण होऊन बसले आहे. लगेच पालक शाळेत धावून जातात. त्यामुळे नोकरी जाण्याची भिती असते. आजकाल शिक्षक सर्विस देतो, ज्ञान

शब्द**स्पर्शी सुनील शिरपुरे कम्ळवेल्ली, यवतमाळ. ७०५७९८५४७९**

आदर होता.

माहितीच्या उपलब्धतेमुळे माहिती सगळीकडे नदी सारखी वाहत आहे. मोबाईल उचलला की हवी ती माहिती मिळते. मग शिक्षक कशाला हवे? शिवाय शिक्षकणी वर्ग आहेतच की जिथे पैसे भरून ज्ञान मिळवता येतं. शाळेत का लक्ष द्याच? आताची परिस्थिती काय आहे? माहितीच्या उपलब्धतेमुळे माहिती सगळीकडे नदी सारखी वाहत आहे. मोबाईल उचलला की हवी ती माहिती मिळते. मग शिक्षक कशाला हवे? शिवाय शिक्षकणी वर्ग आहेतच की जिथे पैसे भरून ज्ञान मिळवता येतं. शाळेत का लक्ष द्याच?

गावागावात सुशासन प्रस्थापित करणे,

ग्रामस्थांमध्ये आत्मनिर्भरता निर्माण करणे आणि विकासासाठी स्पर्धात्मक वातावरण तयार करणे आहे. योजना केवळ प्रशासकीय यंत्रणेपुरती मर्यादित नसून, ग्रामस्थांच्या थेट सहभागावर आधारलेली आहे.

ग्रामविकास मंत्री जयकुमार गोरे यांच्या

मार्गदर्शनाखाली ग्रामविकास विभाग शाश्वत विकास साधण्यासाठी ठिबक सिंचन, शेततळी, बंधारे, जलसंवर्धन, जलयुक्त शिवार यांसारख्या योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करत आहे.

सॅन्ड्रिय शेतीला प्रोत्साहन, रासायनिक खतांचा वापर टाळण्यासाठी प्रयत्न, आवास योजनांतर्गत घरे, महिलांना बचतगटांच्या माध्यमातून सक्षम करणे, तसेच दुग्धोत्पादन, मधमाशीपालन, मत्स्यव्यवसाय आणि कुक्कुटपालन यांना चालना देऊन शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढविण्यावर भर देण्यात येत आहे. या प्रयत्नांना अभियानातून प्रोत्साहन मिळणार आहे.

अभियानाचे ७ प्रमुख घटक

१. सुशासनयुक्त पंचायत – पारदर्शक व लोकाभिमुख प्रशासन

२. सक्षम पंचायत – आर्थिक स्वावलंबन,

कंपनी सामाजिक उत्तरदायित्व निधी (उत्सफ) व लोकवर्गणी

३. जलसमृद्ध, स्वच्छ व हरित गाव –

पर्यावरण संरक्षण व पाणी व्यवस्थापन

४. योजनांचे अभिसरण – मनरेगा व इतर

योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी

५. संस्था सक्षमीकरण – शाळा, अंगणवाडी,

आरोग्य केंद्रे यांची बळकटी

६. उपजीविका विकास व सामाजिक न्याय –

रोजगार निर्मिती व महिला सक्षमीकरण

७. लोकसहभाग व श्रमदान – ग्रामस्थांचा

प्रत्यक्ष सहभाग

बिहार काँग्रेसला गेल्याखेपेइतक्या जागा मिळण्याची शक्यता फार कमी आहे. २०२० च्या विधानसभा निवडणुकीत महाआघाडीच्या जागा वाटपात, काँग्रेसला ७० जागा सोडण्यात आल्या होत्या. मात्र काँग्रेसला त्यापैकी फक्त १९ जागा जिंकता आल्याने महाआघाडीच्या एकूण कामगिरीवर त्याचा विपरीत परिणाम झाला होता. महाआघाडीचे बहुमत थोडक्यात हुकले होते.काँग्रेसची गेल्या खेपेची निराशाजनक कामगिरी पाहता या खेपेस जागा वाटपात काँग्रेसच्या वाट्याला पुर्वी इतक्या जागा येण्याची शक्यता दिसत नाही.

महाआघाडीत काही पक्षांची नव्याने एंट्री झाल्याने, त्यांना काही जागा

सोडाऱ्या लागतील.रालोआमध्येही जागा वाटप सोपे असणार नाही. गेल्याखेपेस भाजपा पेक्षा ३१ जागा कमी मिळूनही, संयुक्त जनता दल जागा वाटपात पुर्वी इतक्याच जागा मागण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे भाजपा आणि संयुक्त जनता दल हे रालोआ मधील

मित्र पक्ष ससममान जागा लढविण्याची शक्यता दिसत आहे. चिराग पासवान यांचा लोक जनशक्ती पार्टी हा पक्ष रालोआ मधील महत्त्वाचा घटक पक्ष आहे.मात्र या पक्षाची निश्चित भूमिका अद्याप स्पष्ट झालेली नाही.रालोआमध्ये राहून, चिराग पासवान हे मुख्यमंत्री नितीशकुमार आणि त्यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारवर टीका करत आहेत. २०२० च्या विधानसभा निवडणुकीत चिराग पासवान हे स्वतंत्रपणे लढले होते. त्यांनी स्वबळावर विधानसभेच्या १३५ जागा लढवल्या होत्या. त्यांच्या पक्षाला त्या निवडणुकीत केवळ एक जागा जिंकता आली होती.ते स्वतंत्रपणे लढल्याचा सर्वात मोठा फटका संयुक्त जनता दलाला बसला होता. चिराग पासवान यांच्या पक्षाने मतविभागणी घडवून आणल्याने, संयुक्त जनता दलाला २५ च्या आसपास जागा गमवायला लागल्या होत्या.

बिहारमध्ये महाआघाडीचे पारडे जड!

त्याशिवाय हिंदुस्थानी अवाम मोर्चा आणि राष्ट्रीय लोक मोर्चा या अनुक्रमे जितनराम मांडी आणि उपेंद्र कुशवाहा यांच्या पक्षांसाठी रालोआला काही जागा सोडाऱ्या लागणार आहेत. राहुल गांधी यांच्या व्होटर अधिकार यात्रेला बिहार मधील जनतेकडून जो भरघोस प्रतिसाद मिळाला, तो पहाता सध्यातरी महाआघाडीचे पारडे जड दिसत आहे.अर्थात दोन्ही आघाड्यांचे विधानसभा निवडणुकीतील यशापयश हे जागा वाटप कसे होते, यावर अवलंबून राहणार आहे. जागा वाटपाच्या मुद्द्यावरून महाआघाडीसाठी काँग्रेस आणि रालोआसाठी चिराग पासवान हे डोकेदुखी ठरू शकतील.

मुलांना हवं मुलांना आहे. मुलांना फक्त पदवी प्राप्त करावची आहे. असं का? तर आपला अभ्यासक्रम फार जूना आहे, नवीन गोष्टी त्यात शिकवल्या जात नाहीत. एक

इंजिनिअर जेव्हा पदवीधर होतो तेव्हा बरेचदा त्याला नोकरीवर जे काम करायचे आहे ते येतच नसते, ते शाळा, कॉलेज मध्ये शिकवले नसते. त्यासाठी कंपनीत वेगळे

प्रशिक्षण देण्यात येते. मग शिक्षक जे शिकवतो त्याचा उपयोग काय? ऐकलं काय आणि नाही ऐकलं काय सारखंच. फक्त शिक्षकाचे काम आहे. मी शाळेत जातो, दिलेला तास शिकवतो आणि पगार घेतो. मुलांच्या भविष्याशी माझे काही देणे घेणे नाही. पालक सरळ असे म्हणतात की,

असा कसा माझा मुलगा-मुलगी नापास झाले. काय शिकवता तुम्ही? पैसे भरले आहेत तर मुलं पास झालीच पाहिजे. अशाप्रकारे पालकांची अरेरावी वाढत जात आहे. ही झाली वरवरची कारणे, तर मुळ मुद्दा काय आहे? आजकाल ज्ञान फार कमी

व श्रमदान

खरं तर सातवा घटक वैशिष्ट्यपूर्ण असून गावकऱ्यांचा थेट सहभाग व श्रमदान याचा अर्थ लोकसहभाग व श्रमदान यातून हे अभियान लोकचळवळ बनणे अपेक्षित आहे. अभियानाला प्रोत्साहन देण्याचे काम पुरस्काराच्या रूपाने होईल.

पुरस्कारांसाठी एकूण २४५.२० कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे. एकूण १९०२ यशस्वी स्थानिक

स्वराज्य संस्थांना पुरस्कार देण्यात येणार आहेत. या गावांच्या विकास कामांसाठी या ग्रामपंचायतींना मोठा निधी उपलब्ध होईल.

पुरस्कार रचना :

राज्यात प्रथम विजेत्या ग्रामपंचायतीस ५ कोटी रुपयांचा राज्यस्तरीय पुरस्कार दिला जाईल. तर द्वितीय ३ कोटी रुपये, तृतीय २ कोटी रुपये पुरस्कार असेल.

विभागस्तरीय पुरस्कार :

प्रत्येक विभागात ३ ग्रामपंचायतींना पुरस्कार. प्रथम रुपये १कोटी, द्वितीय रुपये ८० लाख, तृतीय रुपये ६० लाख.

जिल्हास्तरीय पुरस्कार -

प्रत्येक जिल्ह्यात ३ ग्रामपंचायतींना पुरस्कार. प्रथम रु ५० लाख, द्वितीय रु ३० लाख, तृतीय रुपये २० लाख.

तालुकास्तरीय पुरस्कार :-

प्रत्येक तालुक्यात ३ ग्रामपंचायतींना पुरस्कार प्रथम रुपये १५ लाख, द्वितीय रुपये १२ लाख, तृतीय रुपये ८ लाख.

विशेष पुरस्कार : प्रत्येकी तालुक्यातील ३ ग्रामपंचायतींना प्रत्येकी ५ लाख रुपये पुरस्कार आहे.

विभाग आणि राज्यस्तरावर पंचायत समित्यांसाठी आणि जिल्हा परिषदांसाठी ही आकर्षक बक्षिसे ठेवण्यात आली आहे.

पंचायत समित्यांना ३ राज्यस्तरीय पुरस्कार देण्यात येतील. प्रथम २ कोटी, द्वितीय

१.५

गेल्याखेपेइतक्या जागा मिळण्याची शक्यता फार कमी आहे.

२०२० च्या विधानसभा निवडणुकीत

महाआघाडीच्या जागा वाटपात, काँग्रेसला ७० जागा

सोडण्यात आल्या होत्या. मात्र काँग्रेसला त्यापैकी फक्त १९

जागा जिंकता आल्याने महाआघाडीच्या एकूण कामगिरीवर त्याचा

विपरीत परिणाम झाला होता. महाआघाडीचे बहुमत थोडक्यात हुकले

होते.काँग्रेसची गेल्या खेपेची निराशाजनक कामगिरी पाहता या खेपेस जागा

वाटपात काँग्रेसच्या वाट्याला पुर्वी इतक्या

नागपूर आंतरराष्ट्रीय विमानतळ जीएमआरकडे हस्तांतरित करण्यासाठी हस्तक्षेप करा एआयडीचे मुख्यमंत्री देवेन्द्र फडणवीस यांना साकडे

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :
इंडस्ट्रियल डेव्हलपमेंट असोसिएशन (एआयडी) चे अध्यक्ष आशिष काळे आणि कोषाध्यक्ष प्रा. राजेश बागडी यांच्या शिष्टमंडळाने महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेन्द्र फडणवीस यांची भेट घेऊन नागपूर आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचे संचालन जीएमआर एअरपोर्ट्स लिमिटेडकडे तातडीने हस्तांतरित करण्यासाठी हस्तक्षेप करण्याची मागणी केली. हा निर्णय विदर्भाच्या औद्योगिक व आर्थिक प्रगतीसाठी अत्यंत महत्वाचा असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

आशिष काळे यांनी सादर केलेल्या निवेदनात विमानतळ प्रकल्पाशी संबंधित प्रश्न सोडवण्यासाठी मुख्यमंत्री फडणवीस

यांनी सातत्याने केलेल्या प्रयत्नांबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली. सर्वोच्च न्यायालयातील प्रकरणात केलेल्या हस्तक्षेपासह हस्तांतरण प्रक्रियेची गती

मंत्री नितीन गडकरी यांच्याकडे या विषयाचा पाठपुरावा करीत आहे आणि या प्रक्रियेत दोन्ही मान्यवरांनी संपूर्ण सहकार्य दिले आहे. भक्कम पायाभूत सुविधा आणि कार्यक्षम हवाई संपर्क हे विदर्भाच्या औद्योगिक व आर्थिक प्रगतीसाठी अत्यंत आवश्यक आहेत. फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखाली या प्रदेशात लक्षणीय विकास झाला आहे. मात्र विमानतळाचे हस्तांतरण न होणे हे विदर्भाच्या संपूर्ण क्षमतेचा विकास रोखणारे सर्वात मोठे अडथळे आहे, असे काळे यांनी सांगितले.

असोसिएशनने पुढे स्पष्ट केले की, जीएमआरकडे संचालन अल्थ्यानंतर नागपूरला नवीन देशांतर्गत मार्ग आणि थेट आंतरराष्ट्रीय उड्डाणे - विशेषतः आग्नेय आशियाकडे - उपलब्ध होतील. या सुधारणा

व्यापार व पर्यटन बळकट करतील, नव्या गुंतवणुकीला चालना देतील, रोजगारनिर्मिती वाढवतील आणि या प्रदेशाला राष्ट्रीय तसेच जागतिक स्तरावर अधिक स्पर्धात्मक बनवतील. हा विषय आधीच केंद्रीय मंत्रिमंडळाने महाराष्ट्र सरकारकडे वर्ग केला असून, या टप्प्यावर मुख्यमंत्री यांचा हस्तक्षेप निर्णायक ठरणार आहे. याबरोबरच, एआयडी शिष्टमंडळाने राज्य सरकारबरोबर सुरू असलेल्या विविध औद्योगिक विषयांवरही चर्चा केली. मुख्यमंत्री यांनी पूर्ण सहकार्य देण्याचे आश्वासन दिले आहे. या मागणीची प्रत माननीय केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी तसेच नागपूरचे जिल्हाधिकारी आणि जिल्हा दंडाधिकारी डॉ. विपिन ईटनकर यांनाही पाठविण्यात आली आहे.

ओबीसी संघटनांना ओबीसी वकील महासंघाचा पाठिंबा

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :
ओबीसी वकील महासंघ बैठक तर्फे वकील आणि ओबीसी संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांसोबत बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

दि. २ सप्टेंबर रोजी हैदराबाद गॅलेंटचा दाखला देऊन मराठा समाजाला ओबीसी आरक्षण मिळवून देण्याचा शासनाचा प्रयत्न हा ओबीसी समाजाच्या अधिकारांवर गदा अणणारा आहे. ओबीसी आरक्षण हे मागासलेपणाच्या आकडेवारीवर आणि सामाजिक वास्तवावर आधारित आहे; इतिहासातील काही कागदपत्रांवरून नवा समाज ओबीसीमध्ये आणण्याचा निर्णय हा अन्यायकारक ठरू शकतो. या जी.आर.ची वैधता किती आणि संविधानिक कसोटी वर हा जी.आर. किती खरा उतरणार तसेच पुढील न्यायालयीन लढाई साठी कशापद्धतीची रूप रेषा असावी या करिता ओबीसी वकील मंडळीची अत्यंत महत्वाची बैठक रविवार, नागपूर येथे दि. ९ सप्टेंबर २०२५ रोजी पार पडली.

ओबीसी साठी प्रामाणिक पणे काम करणाऱ्या सामाजिक संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांना कायदेशीर बाबी समजून सांगून एकसूत्री रूपरेषा ठरवून शांततने व परिणामकारक

कसे काम करता येईल यावर वकील मंडळीचे, काय म्हणणे आहे हे समजून घेण्याकरिता आयोगीत केलेली होती. ओबीसी आरक्षणाला नुकसान नाही असे म्हणून चालणार नाही चोर वाटेने आपल्या आरक्षणावर गदा येऊ नये व पुढे असे जी. आर निघून ओबीसी प्रवर्ग संप्रभित व भयग्रस्त होऊ नये याकरिता खालील ठराव ओबीसी वकील महासंघ ने या बैठकीत पारित केले. १. शासनाने तात्काळ जातिनिहाय जनगणना करून ५०% ची मर्यादा हटवून प्रवर्गाच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण द्यावे. शासनाने मराठा आंदोलकांच्या दबावाखाली मराठ्यांचे ओबीसीकरण करणारा GR तात्काळ रद्द करून ओबीसींच्या आरक्षणाचे रक्षण करावे.

ओबीसी आरक्षण वाचविण्यासाठी कुठलीही कायदेशीर अडचण सोडविण्यासाठी आणि न्यायालयीन लढाई लढण्यासाठी सर्व प्रामाणिक ओबीसी संघटनांना ओबीसी वकील महासंघ कायदेशीर मार्गदर्शन करेल व उच्च न्यायालय, सर्वोच्च न्यायालयात कायदेशीर लढाई लढेल. रस्त्यावरच्या व कायदेशीर लढाईसाठी ओबीसी वकील महासंघ सर्व प्रामाणिक ओबीसी संघटनांच्या सोबत राहील.

कृषी पुरस्कारासाठी प्रस्ताव सादर करण्याचे आवाहन

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :
जिल्ह्यात दरवर्षी कृषि विभागामार्फत कृषि आणि संलग्न क्षेत्र तसेच फलोत्पादन क्षेत्रांमध्ये उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या, कृषि उत्पादन आणि उत्पन्न वाढीकरिता योगदान देणाऱ्या शेतकऱ्यांचा तसेच कृषि विस्तारामध्ये बहुमोल कामगिरी करणाऱ्या व्यक्ती, संस्था, गट यांना डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषिरत्न, वसंतराव नाईक कृषिभूषण, जिजामाता कृषिभूषण, कृषिभूषण (सैद्ध्य शैली), वसंतराव नाईक शैलीमित्र, उद्यान पंडीत पुरस्कार, वसंतराव नाईक शैलीमित्र शेतकरी व कृषि विभागातील अधिकारी आणि कर्मचारी यांचेसाठी पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील कृषि सेवारत्न पुरस्कार, उत्कृष्ट कृषि शास्त्रज्ञ पुरस्कार देण्यात येतात. प्रस्तावासोबत जोडावयाची कागदपत्रे - १) मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद केलेले विविध प्रपत्रे २) विहित नमुन्यातील अर्ज स्वयंघोषणा पत्र ३) दोन रंगीत पासपोर्ट साईज फोटो (स्टेपल न करता) ४) ७/१२, ८-अ चा उतारा ५) मूळ प्रतीतील चारित्र्याचा दाखला तरी सर्व शेतकऱ्यांना आवाहन करण्यात येते की, विविध कृषि पुरस्काराचे प्रस्ताव सादर करावे.

छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या आदेशाला अनुसूचित जाती-जमाती आयोगाची तूर्तास स्थगिती

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. ५ :
सन १९७८ पासून गायरान जमिनीवर वास्तव्यास असलेल्या आदिवासी पारधी समाजातील व्यक्तींनी या जमिनीच्या मालकी हक्कासाठी अनेक वर्षांपासून आंदोलन केले होते. छत्रपती संभाजी नगरच्या जिल्हाधिकाऱ्यांनी गायरान जागेवरील हे अतिक्रमण तात्काळ काढण्याचे आदेश दिले होते. या विरुद्ध पारधी समाजातील या व्यक्तींनी महाराष्ट्र राज्य अनुसूचित जाती-जमाती आयोगाकडे दाद मागितली होती. याबाबत आयोगाने सुनावणी घेवून गंगापूर, पैठण, वैजनाथ तालुक्यातील पारधी

समाजातील गत अनेक वर्षांपासून गायरान जमिनीवर वास्तव्य करत असल्याचे पुरावे लक्षात घेवून छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या आदेशाला आयोगाचे उपाध्यक्ष अॅड. धर्मपाल मेश्राम यांनी स्थगिती दिली. या सुनावणी दरम्यान, जिल्हाधिकाऱ्यांचे प्रतिनिधी, तहसीलदार, एकात्मिक आदिवासी प्रकल्प अधिकारी, वनपरिक्षेत्र अधिकारी आणि तक्रारदार केशव पवार यांच्यासह इतर पारधी बांधव उपस्थित होते. पारधी समाजाकडे सन १९७८

पासूनचे वास्तव्याचे पुरावे महत्वाचे ठरले. जिल्हाधिकाऱ्यांना अतिक्रमण बेकायदेशीर असल्याचा ठोस पुरावा सादर करता आला नाही. आयोगाने जिल्हाधिकाऱ्यांना १५ दिवसांत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश देत नाराजी व्यक्त केली. आयोगाची याबाबत पुढील निर्णय प्रक्रिया होईपर्यंत गायरान जमिनीवरील अतिक्रमण न हटवण्याचे आदेश दिले आहेत.

आयोगाने ग्रामपंचायत सरपंच, सचिव, तहसीलदार आणि गटविकास अधिकार्यांना संयुक्तपणे पीडित पारधी समाजाला निवासी प्रयोजनासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याचे निर्देश दिले आहेत.

जगती फाउंडेशन आणि केयर हॉस्पिटल्सकडून मासिक आरोग्याविषयी जनजागृती

■ महासागर प्रतिनिधी,
नागपूर, दि. ५ :
जगती फाउंडेशनच्या तेजस्विनी आणि प्रेरणा या प्रतिष्ठित प्रमुख उपक्रमांनी केयर हॉस्पिटल्स सोबतच्या उरफ उपक्रमांच्या माध्यमातून गर्भाशयमुखाचा कर्करोग, स्तनाचा कर्करोग आणि मासिक पाळी स्वच्छता यावर केंद्रित जनजागृती सत्रे यशस्वीपणे आयोजित केली. या

मोहिमेचा उद्देश तरुण महिलांना आवश्यक आरोग्य शिक्षण, प्रतिबंधात्मक उपाय आणि त्वरित निदानाचे महत्त्व याबाबत सक्षम करणे होता. त्याचबरोबर शाश्वत मासिक आरोग्याचे उपाय व त्याचे दीर्घकालीन फायदे यावरही भर देण्यात आला. राष्ट्रीय आरोग्य आकडेवारीनुसार, भारतातील महिलांमधील मृत्यूंना कारणीभूत असलेल्या कर्करोगांमध्ये

गर्भाशयमुख आणि स्तनाचा कर्करोग हे सर्वात मोठे घटक आहेत. यामागील मुख्य कारण म्हणजे कमी जनजागृती, निदानातील उशीर आणि प्रतिबंधात्मक तपासण्यांचा अभाव. या त्रुटींना दूर करण्यासाठी तेजस्विनी आणि प्रेरणा सारखे प्रकल्प समाजाभिमुख शिक्षण व लवकर निदान यास प्रोत्साहन देऊन आरोग्य समतेतील तफावत कमी करण्याचे उद्दिष्ट साधत आहेत.

ऑटोरिक्षा चोर पोलिसांच्या जाळ्यात

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ५ :
गुन्हे शाखा युनिट २ च्या पथकाने मानकापूर ठाण्यात नोंद ऑटोरिक्षा चोरीच्या गुन्ह्याचा छडा लावून आरोपीला अटक केली. पोलिसांनी आरोपीकडून चोरीच्या ऑटोसह एकूण १ लाख ६० हजार रुपये किंमतीचा मुद्देमाल जप्त केला. नीलेश राजेंद्र सोनवणे (२६) रा. लक्ष्मीनगर, गोधनी रोड असे अटकेतील चोराचे नाव आहे. मेकोसाबाग परिसरात राहणारे पवन बच्चू मुलानी (४२) हे ऑटो चालक असून सध्या मानकापूरच्या गीतानगर परिसरात वास्तव्यास आहेत. गत ३० ऑगस्टच्या रात्री ८.३० वाजताच्या सुमारास

त्यांचा एमएच-४९/एआर-६६०६ क्रमांकाचा ऑटो घरासमोर पार्क केला होता. मध्यरात्रीच्या सुमारास अज्ञात आरोपीने त्यांचा ऑटो चोरून नेला. दुसऱ्या दिवशी दुपारी ऑटो चोरी झाल्याची घटना उघडकीस आली. त्यांच्या तक्रारीवरून मानकापूर पोलिसांनी अज्ञात आरोपीविरुद्ध गुन्हा नोंदविला होता. या गुन्ह्याचा तपास मानकापूर पोलिसांसह गुन्हे शाखा युनिट २ च्या पथकाकडूनही सुरू होता. आसपासच्या परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज आणि खबऱ्याकडून मिळालेल्या माहितीच्या आधारावर पोलिसांनी नीलेशला ताब्यात घेतले. चौकशीत त्याने ऑटो चोरीची कबुली दिली.

शशिकांत मुजरीय, राधाकृष्ण नगर हुडकेश्वर रोड नागपूर येथील गणेश मूर्ती

लक्ष्मण तुकाराम आग्ने, साई मंदिर परिसर सावनेर

शेखरभाऊ दुंडे, रामटेक यांच्या कडील गणपती

रामटेक येथील माजी नगरसेवक उमेश महाजन यांच्या कडील गणपती

महासागर प्रभाग वार्ता

प्रदीप पौनिकर, नागपूर दि. ५
प्रभाग क्रमांक ५, नवी मंगळवारी धम्मदीप नगर, कुंदनलाल गुप्ता नगर या परिसरातील जुन्या बांधलेल्या गडर लाईन जीर्ण झाल्या आहेत. या भागात ही समस्या मोठ्या प्रमाणात आहे. घाण पाणी रस्त्यावरून वाहत असल्याने हजारा नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे. कुंदनलाल गुप्ता नगर येथील जुन्या गडर लाईन नादुरुस्त झाल्या आहेत. त्यामुळे गंभीर समस्या निर्माण झाली आहे. ३० ते ४० वर्षांपूर्वीच्या गडर लाईन त्या वेळची लोकसंख्या विचारत घेता टाकण्यात आल्या होत्या. आता त्या भागातील लोकसंख्या मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे, त्यामुळे गडर लाईन वरील भार वाढल्याने व त्या जीर्ण व जागोजागी नादुरुस्त झाल्याने वस्त्यात दुषित पाणी वाहत आहे. कुंदनलाल गुप्ता नगर भागात गडर लाईन तुंबल्याने रस्त्यावरून सांडपाणी वाहत आहे. पाऊस आला की अनेकांच्या घरातही हे पाणी आत शिरते.

गडर लाइन जीर्ण, सांडपाणी रस्त्यावर सामान्यांचे आरोग्य धोक्यात

सांडपाण्याच्या दुर्गंधीमुळे नागरिक त्रस्त आहेत आणि लोकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झालेला आहे. घाण पाणी वाहत असल्यामुळे रस्त्यावर चालणारे कठीण झाले आहे. सांडपाणी जमिनीत मुरत असल्याने घरांना धोका निर्माण झाला आहे जुने घर पडण्याची शक्यता आहे यामुळे घरातील नागरिक दहशतीत आहे या संदर्भात आम आदमी पक्षाच्या वतीने सतरांजी पुरा झोनचे सहाय्यक आयुक्त यांना वेळोवेळी निवेदन देण्यात आले आहे तरीसुद्धा याकडे दुर्लक्ष करण्यात आले आहे. जर या कामाकडे लक्ष दिले नाही तर आम

आदमी पक्षाच्या वतीने तीव्र आंदोलन करण्यात येईल असा इशारा देण्यात आला आहे. यावेळी प्रदिप पौनिकर, किशन निमजे, विजय नंदनवार, हेमराज कुंभारे, अनिल संभे, नानक धनवानी, आरती दलाल, संदीप साखरे, केतन ठाकूर, दिपक कोदरलीकर, सुनिल गजभिये, मनोज फटींग, शक्तिज वंजारी, निलकंड टाकलीकर, हरिहर पराते, नागसेन सहारे, कृष्णा पाठरावे, अंशु बिंबवार, संजू पटले, राजकुमार किटालीकर, जयधोष कोटांगले, अनिल चांदेकर तसेच आम आदमी पार्टीचे पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते उपस्थित होते.

इंदोरा प्रभागात कचऱ्याचा डोंगर! रहिवाशांचा संताप

प्रमोद जांभुळकर, नागपूर दि. ५
प्रभाग क्रमांक ७, इंदोरा येथील लाईन क्रमांक ३ व ४ च्या समोर असलेल्या इंदोरा मैदानाच्या संरक्षण भिंतीलगत साचलेल्या कचऱ्यामुळे परिसरात राहणाऱ्या नागरिकांचे मोठे हाल होत आहेत. या ठिकाणीच ग्रीन जिम असल्याने व्यायामासाठी येणाऱ्या नागरिकांनाही दुर्गंधीचा त्रास सहन करावा लागत आहे.

पर पाडत नाहीत. अनेक वेळा सांगूनही ते कचरा उचलत नाहीत आणि काही बोलल्यास मुजोरी

करतात. त्यामुळे साचलेल्या कचऱ्यामुळे परिसरात दुर्गंधी पसरली असून नागरिक त्रस्त झाले आहेत. लॅकशे निकोसे म्हणतात ग्रीन जिमच्या आजूबाजूलाच कचऱ्याचे ढिगारे आहेत. अशा घाणीत व्यायाम कसा करावा? श्वास घेणेदेखील कठीण झाले आहे. या समस्येकडे लक्ष वेधत मुत्तलीधर मेश्राम, बाळू नंदेश्वर, सतीश बागडे, सुनील कडवे, बंडू गजभिये, टिटू टेंभूर्णे, आनंद साखरे, विक्रम मेश्राम यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे तातडीने कारवाईची मागणी केली आहे.

पिपळा फाटा आऊटर रिंग रोड येथे कचऱ्याचे ढिगारे

मयूर वाजगे, नागपूर दि. ५
पिपळा फाटा आऊटर रिंग रोड येथे कचऱ्याचे ढिगारे जमलेले असतात. पावसाचे पाणी यावर साचून डास व माश्यांची यावर पैदास होत आहे. पावसामुळे दुर्गंधी पसरून नागरिक त्रस्त आहेत. रस्त्यावरून ये जा करणाऱ्या प्रवाशांनाही त्रास सहन करावा लागत आहे. यामुळे नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे.

बातमीची दखल तुटलेला त्रिभाजक दुरुस्तीस सुरुवात नागरिकांनी व्यक्त केला कृतज्ञभाव

प्रमोद जांभुळकर, नागपूर दि. ५

तुटलेला त्रिभाजक देतोय मृत्यूला आमंत्रण या शीर्षकाचे प्रसिद्ध झालेल्या बातमीची प्रशासनाने दखल घेतली असून त्रिभाजक दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात आले आहे. प्रभाग क्रमांक ७ येथील कामटी मार्गावरून नागपूर ग्रामीण पोलिस मुख्यालय किंवा आर. टी. ओ. कडे जाणाऱ्या रस्त्यावरील वळणावर त्रिभाजक तुटल्यामुळे अपघातांची शक्यता वाढली होती. प्रशासनाच्या या तत्परतेमुळे परिसरातील अपघातांची शक्यता कमी होणार असून नागरिकांना मोठा दिलासा मिळाला आहे.

हेमराज जांभुळकर, अजय सहारे, अनुप राहारे, जयेश गेडाम, विलास नितनवरे व प्रसेनजीत धाबडे या नागरिकांनी समाधान व्यक्त करत महासागर चे मनःपूर्वक आभार मानले. स्थानिक नागरिकांनी प्रशासनाच्या या उपक्रमाचे स्वागत करून रस्ते सुरक्षिततेबाबत पुढेही अशीच तत्परता दाखवावी, अशी अपेक्षा व्यक्त केली आहे.

झोन कार्यालयाच्या दारातच कचऱ्याचा ढिगारा! नागरिक हैराण

प्रभू गजभिये, नागपूर दि. ५
घंटोली झोन कार्यालयाच्या मुख्य प्रवेशद्वारापासून अवघ्या १० फूट अंतरावर कचऱ्याचा मोठा ढिगारा पाहून नागरिक आश्चर्यचकित झाले

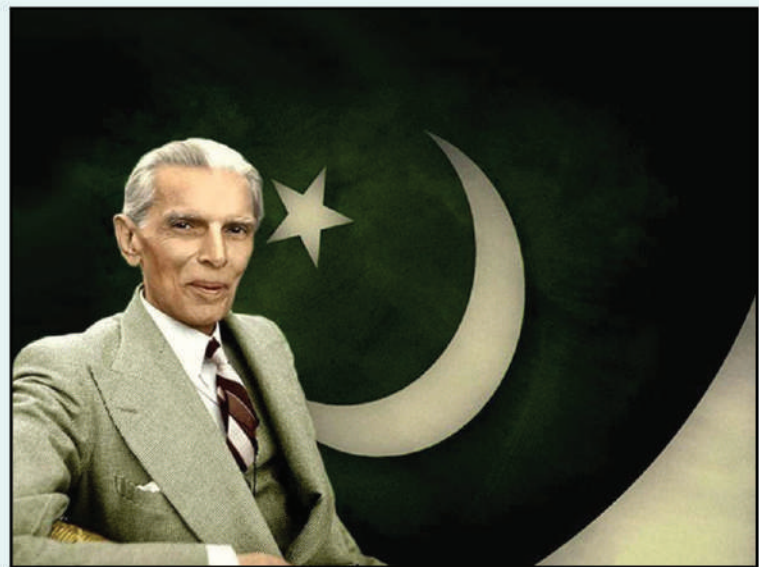
या कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यातून दुर्गंधी पसरत असून, नागरिक व झोन कार्यालयात येणारे कर्मचारी यांना त्रास सहन करावा लागत आहे. यावर कोणतेही उपाय करण्यात आले नसल्याने स्थानिक रहिवाशांमध्ये नाराजीचा सूर आहे. झोन कार्यालयासमोरच जर कचऱ्याचा असा ढिगारा असेल, तर इतर वॉर्डांमध्ये काय अवस्था असेल, याची कल्पनाही करवत नाही अशी प्रतिक्रिया एका स्थानिक नागरिकाने दिली. संबंधित अधिकाऱ्यांनी तातडीने लक्ष घालून स्वच्छतेसाठी आवश्यक उपाय करावेत, अशी मागणी नागरिकांकडून केली जात आहे.

शनिवार, दिनांक ०६ सप्टेंबर २०२५ | पान ९

अलिकडेच 'एनसीईआरटी'च्या नव्या मॉड्यूलवरून वाद निर्माण झाला. या मॉड्यूलमध्ये भारताच्या फाळणीसाठी जिना आणि ब्रिटिशांसह काँग्रेसला जबाबदार धरण्यात आले होते. हे पहिल्यांदाच सांगितले गेले नाही आणि त्यावरील वाद नवीन नाही. भारताची फाळणी हा असा बहुआयामी विषय आहे. त्याचे विविध पैलू अजूनही वेळोवेळी शोधले जात आहेत. भारताच्या फाळणीचे कारण मानली जाणारी एकमेव व्यक्ती म्हणजे मोहम्मद अली जिना. पूर्णपणे इस्लाम विरोधी जीवनशैली असलेल्या या व्यक्तीने या धर्माच्या नावखाली वेगळा देश निर्माण करण्याचे ध्येय साध्य केले. जिना हे एक असे नेते होते, जे दृढ होते आणि तडजोड करत नव्हते. फटीरातवादी मानसिकतेचा विशाल मुस्लिम समाज त्यांच्या मागे उभा राहिला नसता, तर पाकिस्तानचा जन्म झाला नसता. जिना धार्मिक शैली स्वीकारल्यावरच मुस्लिमांचे नेते बनू शकले असते. पाकिस्तानचे स्वतःचे लेखक अझीझ अहमद यांनी ते असे स्पष्ट केले आहे. ते म्हणतात, 'जिना मुस्लिम लोकांचे नेतृत्व करत नव्हते; परंतु मुस्लिम सहमतीने जिना यांचे नेतृत्व केले. त्यांची भूमिका एका स्पष्ट विचारसरणीच्या वकिलाची होती, जी आपल्या अशिलाच्या इच्छा अगदी अचूक शब्दात मांडू शकत होती.' भारत एकसंध राहिला असता तर काय झाले असते, यावर अनंत वादविवाद होऊ शकतात. तथापि, १९४६-४७ मधील घटनांवरून दिसून येते की फाळणी रोखणे शक्य होते; परंतु त्यासाठी किती किंमत मोजायची, हा ही प्रश्न होता. आता इतिहास घडून गेला आहे. त्याची मदीं किती काळ उगळायची, यावर विचार केला पाहिजे.

ब्रिटिश सरकारने फेब्रुवारी १९४७ मध्ये ब्रिटिश संसदेत घोषणा केली होती, की ते जून १९४८ पर्यंत भारताकडे सत्ता सोपवतील. भारताची फाळणी ही ब्रिटिशांची योजना नव्हती. तसेच भारतात काम करणाऱ्या ब्रिटिश अधिकाऱ्यांनाही हे नको होते. सर्व पुरावे दर्शवतात की ब्रिटिश सरकारने त्यांनी निर्माण केलेले 'सुंदर साम्राज्य' अबाधित रहावे यासाठी अनेक प्रयत्न केले. त्यांना देश सोडायचाच नव्हता. भारतात मात्र स्वातंत्र्य चळवळ जोरात होती. भारतातून घेऊन जाता येणाऱ्या संपत्तीचा मोह ब्रिटिशांना सुटत

चा० आर्थिक वर्षातील अलिकडील तिमाहीमधील भारतीय कंपन्यांच्या महसुलातील वाढ मंदीवून जेमतेम चार ते सहा टक्केच राहिल, असा अंदाज 'क्रिसिल' या पतमानांकन संस्थेने वर्तविला आहे. आधीच्या दोन तिमाहींमध्ये वाढीचा हा दर सात टक्के होता. ही घसरण तशी चिंताजनक म्हणावी लागेल. कंपन्यांच्या महसुलातील वाढ मंदीवण्यास प्रामुख्याने ऊर्जा, कोळसा, आयटी सेवा, पोलाद या क्षेत्रांच्या कामगिरीत झालेला बिघाड कारणीभूत ठरण्याची शक्यता आहे. कंपन्यांच्या व्याज आणि करपूर्व महसुलात गेल्या वर्षच्या तुलनेत चार टक्के वाढ होईल. त्याच वेळी व्याज आणि करपूर्व नफ्यात दहा ते तीस आधारबिंदूनी घट होण्याची शक्यता असल्याचे 'क्रिसिल'ला वाटते. त्यासाठी आयटी सेवा, वाहननिर्मिती, एफएमसीजी क्षेत्रातील कंपन्यांची असमाधानकारक कामगिरी कारणीभूत ठरेल. मोसमी पावसाचे वेळेआधी आगमन आणि पूर राजकीय तणावामुळे निर्माण झालेली अनिश्चितता याचा परिणाम काही क्षेत्रांवर दिसून येणे अपेक्षित आहे. त्याच उन्हाळ्यातच पाऊस पडल्यामुळे विजेची मागणी कमी झाली. त्यामुळे ऊर्जा क्षेत्राच्या महसुलात गेल्या वर्षाच्या तुलनेत आठ टक्के घट होऊ शकते. विजेची मागणी कमी असल्यामुळे तिच्या बरोबर कोळशाच्या मागणीतही घट झाली. रशिया-युक्रेन युद्ध, गाझा पट्टीतील इस्रायलचा धुमाकूळ आणि अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांची रशियाचे अध्यक्ष पुतीन यांच्याबरोबर झालेली अयशस्वी भेट याचाही फटका बसला आहे आणि यापुढेही बसण्याची शक्यता आहे. अमेरिकेतील आयात शुल्कात वाढ झाल्यामुळे अनेक प्रकल्प लांबणीवर पडल्याचा परिणाम या कंपन्यांच्या कामगिरीवर होत आहे.

आजघडीला अनेक निर्मिती प्रकल्पांमध्ये देखभालीसाठी नियोजित बंद पाळण्यात आले आहेत. त्यामुळे पोलादाच्या किमतीतही घसरण झाली आहे. वाहननिर्मिती आणि बांधकाम क्षेत्राची वाढदेखील जेमतेम आहे. अंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीने आर्थिक वर्ष २०२५-२६ साठी भारताच्या सकल देशांगत उत्पादनात ६.४ टक्क्यांपर्यंत वाढ होईल, असा होरा व्यक्त केला आहे. यापूर्वी त्यांनी त्यापेक्षा २० आधारबिंदूंनी कमी वाढ होईल, असे म्हटले होते. परंतु या नव्या अंदाजामुळे डोक्यात हवा जाण्याचे कारण नाही. गेल्या महिन्यात देशातील माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रातील टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस अर्थात टीसीएस या सर्वात मोठ्या कंपनीने आपल्या मनुष्यबळात दोन टक्क्यांच्या कपातीची योजना जाहीर केली. हे दोन टक्के प्रमाण म्हणजे तब्बल १२ हजार व्यक्तींच्या नोकऱ्या गेल्या आहेत. गेल्या वर्षभरात, म्हणजेच एकट्या २०२४ मध्ये जगभरातील ४२२ कंपन्यांनी १ लाख ३६ हजार कर्मचाऱ्यांना नोकरीवरून काढून टाकले. यात आयबीएम, इंटेल, सिस्को या बड्या कंपन्यांची नावे आहेत. या कंपन्यांचे अडचणीत आल्या असतील, तर इतर लहान-मोठ्या कंपन्यांची गोष्ट वेगळी. त्याचबरोबर त्यांच्या सावलीखाली वाढलेल्या अनेक स्टार्टअप कंपन्यांनीही आपल्या असंख्य कर्मचाऱ्यांना घरी बसवले आहे. २०२५ मध्ये गुगल, कॉमिझॅंट, पर्ल, डेल या कंपन्यांमध्ये एकाएकी नोकरीतून मुक्त करण्याची प्रक्रिया अनेक लोकांना अनुभवावी लागली आहे.

नव्हता. त्या वेळी दुसरे जागतिक महायुद्ध नुकतेच संपले होते. जगाचा भूगोल बदलत होता. भारताच्या फाळणीला महात्मा गांधी, पंडित नेहरू, लॉर्ड माउंटबॅटन यांना जे जबाबदार धरतात, ते आपले पूर्वज या काळात काय करत होते, त्यांची भूमिका काय होती, हे सांगत नाहीत. ब्रिटिशांचे लांगुलचालन करणाऱ्या, त्यांना मदत करणाऱ्या आणि स्वातंत्र्ययुद्धापासून अलिप्त राहणाऱ्यांमध्ये खरे तर इतरांवर खापर फोडण्याचा अधिकांश नाही; परंतु सत्तेचा दुरुपयोग करून चुकीच्या इतिहासाची मांडणी करून सध्याच्या विरोधी पक्षावर

ऐतिहासिक सत्याशी प्रतारणा

सध्या मुलांना चुकीचा इतिहास शिकवून मोठा प्रमाद केला जात आहे. अर्धवट आणि सोयीची माहिती देऊन इतिहासाचे अचूक ज्ञान देता येत नाही. ब्रिटिशांनी अनेक देशांवर राज्य केले; परंतु त्यांनी देशातील नागरिकांना चुकीचा इतिहास शिकवला नाही. मिळतील तिथून ज्ञानाचे कण गोळा केले. आपल्या ग्रंथालयांमध्ये एकांगी विचाराचे ग्रंथ ठेवले नाहीत. आपण मात्र राजकारणासाठी इतिहास बदलत आहोत, हे गंभीर आहे.

कुरघोडी करण्याचा प्रयत्न वारंवार केला जात आहे. राजकारणाच्या कुरघोडीत ऐतिहासिक सत्याचा विलाप केला जात आहे. भारताच्या स्वातंत्र्ययुद्धातील व्यक्तिमत्त्वांचा संघर्षदेखील फाळणीचे एक प्रमुख कारण होते. जिना आणि काँग्रेस नेत्यांमध्ये एकमेकांबद्दल खूप वैर होते.

नेहरू हे जिना यांना 'मध्यम वकील' आणि कमी शिक्षित मानत होते, तर जिना नेहरू यांना 'अहंकारी ब्राह्मण' मानत होते. जिना यांच्यामध्ये हट्टीपणा, उदासीनता आणि सहज चिडचिड होणे असे अनेक दोष होते; परंतु त्यांच्यात आत्मविश्वास आणि चिकीत्सीयश्रेष्ठ गुण होते. जिना हलकेफुलके किंवा फक्त बदाईखोर नव्हते. जिना पाकिस्तानबद्दल गंभीर नव्हते आणि ते फक्त स्वतःचे महत्त्व वाढवण्यासाठी बदाई मारत होते, असे गृहीत धरणे ही नेहरू यांची चूक होती. या गैरसमजामुळे नेहरू यांनी जिना आणि मुस्लिम लीगकडे दुर्लक्ष केले आणि व्हॅबनेट मिशन योजना स्वीकारल्यानंतर १० जुलै १९४६ रोजी मागे हटले. याचे वाईट परिणाम झाले. व्हॅबनेट मिशनबाबत नेहरू यांच्या विधानानंतर लगेचच जिना यांनी २७ जुलै १९४६ रोजी या योजनेला दिलेला पाठिंबा मागे घेतला. यासोबतच त्यांनी पाकिस्तानची मागणी करण्यासाठी १६ ऑगस्ट १९४६ रोजी 'डायरेक्ट वशन' दिवसाची हाक दिली. त्या वेळी बंगालचे प्रांतीय राज्य मुस्लिम लीग हातात होते आणि शाहिद सुहरावर्दी हे कमिंडमध्ये होते. त्यांनी मुस्लिमांना हिंसाचारासाठी उघड चिथावणी दिली. 'डायरेक्ट वशन'मध्ये

पश्चिम बंगालमध्ये मोठ्या प्रमाणात रक्तपात झाला आणि सुमारे तीन हजारजणांचा बळी गेला. हजारो जखमी झाले. कलकत्त्यातील भयानक हत्याकांडानंतर फक्त लॉर्ड व्हेलेल गेले. गांधी, नेहरू आणि जिना त्यांच्यांपैकी कोणीही गेले नाही. त्यानंतरही व्हेलेल अविभाजित भारत राखण्याचा प्रयत्न करत राहिले; परंतु त्याची किंमत त्यांना मोजावी लागली. त्यांना अपमानास्पदपणे राजीनामा द्यावा लागला.

या सुमारास ब्रिटिश सरकार काँग्रेस आणि मुस्लिम लीग यांच्यात सहमती होण्याची जास्त वाट पाहत नव्हते. फेब्रुवारी १९४७

मध्ये त्यांनी लॉर्ड माउंटबॅटन यांची व्हाईसरॉय म्हणून नियुक्ती करण्याची आणि जून १९४८ पर्यंत भारतात सत्ता हस्तांतरित करण्याची घोषणा केली. माउंटबॅटन २२ मार्च १९४७ रोजी भारतात पोहोचले. त्यांनी आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचे सर्वांना प्रभावित केले. जर कोणी माउंटबॅटनच्या आकर्षणापासून पूर्णपणे अप्रभावित राहिले असतील तर ते म्हणजे जिना. जिना आपल्या प्रतिस्पर्ध्याला किंवा शत्रूला त्याच्या भावनांचा अंदाज येऊ देत नव्हते; जेणेकरून समोरची व्यक्ती त्याचा फायदा घेऊ शकत नसे. म्हणूनच जिना कोणाच्याही स्तुतीने किंवा सौजन्याने प्रभावित झाले नाहीत. माउंटबॅटन यांच्या पहिल्याच बैठकीत गांधी यांनी प्रस्ताव दिला की जिना यांना अंतर्निम सरकारचे प्रमुख म्हणून नियुक्त करावे आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळात

दखल

नंदकुमार काळे

कोणाला समाविष्ट करायचे किंवा नाही हे ठरवण्याचे काम जिना यांच्यावर सोपवावे, जेणेकरून परस्परांतील वाद संपतील आणि सत्ता हस्तांतरणाचा मार्ग स्पष्ट होईल. सुरुवातीला माउंटबॅटन यांनी या प्रस्तावावर विचार करण्याचे आश्वासन दिले; परंतु इतर काँग्रेस नेत्यांचा दृष्टिकोन पाहून त्यांनी ते अव्यवहार्य मानले आणि तसे प्रचलन सोडून दिले. त्यांना आढळले की नेहरू-पटेल यांनी आधीच फाळणीचा निर्णय घेतला होता. अखेर माउंटबॅटन यांनी ३ जून १९४७ रोजी फाळणीच्या प्रस्तावाची रूपरेषा दिली, जी दोन्ही पक्षांनी स्वीकारली. नेहरू-पटेल यांनी फाळणी स्वीकारल्यानंतर गांधीजींनीही आपला विरोध सोडला.

अहमदाबाद येथील हिंदू महासभेच्या १९३७ च्या अधिवेशनात स्वातंत्र्यवीर सावरकर म्हणाले, 'आजचा भारत एकसंध राष्ट्र असू शकत नाही. येथे दोन राष्ट्रे असतील, एक हिंदू आणि एक मुस्लिम.' १९४५ मध्येही सावरकर यांनी दिराष्ट्र सिद्धांत मांडला. 'दोन राष्ट्रांच्या मूद्द्यावर माझे जिना यांच्याशी कोणतेही मतभेद नाहीत. आपण हिंदू स्वतः एक राष्ट्र आहोत आणि हे एक ऐतिहासिक सत्य आहे की हिंदू आणि मुस्लिम यांची दोन भिन्न राष्ट्रे आहेत.' गांधी, नेहरू, पटेल यांच्यावर दोषारोप करणारे आता पाठ्यपुस्तकांपर्यंत आणि सातत्याने खोटे संदेश पसरवण्यापर्यंत पोहोचले आहे. म्हणून हे वास्तव लक्षात घेतले पाहिजे.

दरम्यान, ऑटोमेशन तसेच 'एआय'मुळे नवनवीन तंत्रज्ञानात गुंतवणुकीची अपरिहार्यता एकीकडे तर दुसरीकडे मंदीवलेल्या वर्क ऑर्डसमुळे अनेक कंपन्यांच्या नफ्याच्या प्रमाणावर मर्यादा आल्या आहेत. त्यामुळे उत्पादनखर्च घटवण्याचा एक भाग म्हणून कमी कर्मचाऱ्यांमधून जास्तीत जास्त काम करून घेतले जात आहे. 'एआय' संबंधित स्वयंचलनाचा परिणाम भारतात आधीच दिसू लागला आहे. विशेषतः स्टार्ट अप आणि आयटी क्षेत्रामध्ये २०२५ च्या पहिल्या पाच महिन्यांमध्ये भारता-

टेस्टर्स यांच्या कारण त्यांच्या भूमिका आता 'एआय' द्वारे अधिक सहज पार पाडल्या जात आहेत.

‘एआय’ चा प्रभाव फक्त तंत्रज्ञान कंपन्यांपुरता मर्यादित नाही, तर उत्पादन, लॉजिस्टिक्स आणि ग्राहक सेवा यासारख्या क्षेत्रांमध्येही कमी-कौशल्य आणि पुनरावृत्तीपूर्ण कामांवर आधारित भूमिका धोक्यात आल्या आहेत. भारतासाठीचा अंदाज फारच गंभीर आहे. चाळीस ते पन्नास टक्के वर्तमान पांढरेपणा नोक्या पडतील काळात नष्ट होऊ शकतात. यामुळे मोठ्या प्रमाणात

कंपन्यांच्या कामगिरीला फटका का?

अलिकडच्या काळात कंपन्यांच्या महसुलातील वाढ मंदावण्यास प्रामुख्याने ऊर्जा, कोळसा, आयटी सेवा, पोलाद या क्षेत्रांच्या कामगिरीमध्ये झालेला बिघाड कारणीभूत ठरला आहे. कंपन्यांच्या व्याज आणि करपूर्व नफ्यामध्ये घट होण्याची शक्यता 'क्रिसिल'ने नोंदवली आहे. इस्रायलचा गाझातील धुमाकूळ, ट्रम्प-पुतीन यांच्यामधील अयशस्वी चर्चा, अमेरिकेतील आयात शुल्कातील वाढीचा परिणाम कंपन्यांच्या कामगिरीवर होत आहे.

तील स्टार्ट अप्सनी तीन हजार सहाशेपेक्षा अधिक कर्मचाऱ्यांना कामावरून कमी केले आहे. यामागे खर्चकपात आणि ऑटोमेशन तंत्रज्ञानाचा वापर हे कारण आहे. उदाहरणार्थ, 'ओला इलेक्ट्रिक'ने आपल्या फ्रंटएंड ऑपरेशन्समध्ये स्वयंचलन केल्यानंतर एक हजार कर्मचाऱ्यांना कामावरून कमी केले. त्याचप्रमाणे भारताच्या अर्थव्यवस्थेचा एक मजबूत आधारस्तंभ असलेल्या आयटी क्षेत्रात २०२४ मध्ये पन्नास हजारांपेक्षा जास्त कर्मचाऱ्यांच्या नोकऱ्या गेल्या आहेत. विशेषतः एंटी-लेव्हल प्रोग्रामर आणि सॉफ्टवेअर

उपजीविका धोवयात येऊ शकतात आणि भारताच्या ग्राहकाधारित आर्थिक विकासाच्या धारणेत धोका निर्माण होऊ शकतो. 'एआय' स्वीकारामुळे निर्माण होणाऱ्या नोकरी गमावण्याचा धोका आणि बेरोजगारीला रोखण्यासाठी भारताने एक बहुआयामी धोरण राबवायला हवे. यात कामगार बदल, तंत्रज्ञान सुलभता आणि तथ्याधारित धोरणनिर्मिती यांचा समावेश अस-
ता. सर्वप्रथम, मानवी श्रमाला पूरक ठरणाऱ्या नवकल्पनांना प्रोत्स-
हन देणे महत्वाचे आहे. 'स्टॅनफोर्ड इन्स्टिट्यूट फॉर ह्यूमन सेंटर्ड

आर्टिफिशियल इंटेलिजिन्स' च्या 'इम्पॅक्ट ऑफ एआय ऑन वर्कर प्रॉडक्टिव्हिटी'च्या अभ्यासानुसार 'एआय' चा वापर झाल्यानंतर १४ टक्के कामगार उत्पादकता वाढली आहे. दुसरे म्हणजे, कंपन्यांनी अशा कर्मचाऱ्यांचे पुनर्रियोजन करण्यासाठी धोरण तयार करणे गरजेचे आहे. आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेच्या (आयएलओ) सल्ल्यानुसार अशा पुनर्वसनावर भर दिला पाहिजे. याशिवाय, डिजिटल, हरित अर्थव्यवस्था, अचूक उत्पादन आणि ग्राहक सेवाक्षेत्रांमध्ये पुनःकौशल्य प्रशिक्षण आणि कौशल्यवृद्धी

कार्यक्रमांमध्ये धारणात्मक गुंतवणूक करणे आवश्यक आहे. केवळ जागतिक परिस्थितीला दोष न देता व्यापार-उद्योगाच्या परिस्थितीत सुधारणा करण्यासाठी सरकारने पावले टाकली पाहिजेत. आजही भारतात नवीन उद्योग सुरू करणे, नवीन कंपनी स्थापने, तोट्यातील कंपनी बंद करणे या गोष्टी सोप्या नाहीत. एक खिडकी योजना, ईझ ऑफ डोइंग बिझिनेस याच्या कितीही गप्पा मारल्या, ती प्रत्यक्षात उद्योगकांना येणाऱ्या अडचणी असंख्य आहेत. खालच्या पातळीवरचा भ्रष्टाचार अजिबात कमी झालेला नाही. वेगवेगळे परवाने आणि मंजुर्या घेण्यासाठी आजही पैसे चारावे लागतात. भारतात वस्तू आणि सेवा कर म्हणजेच जीएसटीचा शुभारंभ होऊन १ जुलै रोजी सात वर्षे पूर्ण झाली. 'एक देश एक कर' असे जीएसटीचे मूळ स्वरूप अपेक्षित होते. प्रत्यक्षात तसे घडलेले नाही. या कार्याची अंमलबजावणी सुरू झाली, तीच मुळी ०, ५, १२, १८, २८ टक्के आणि त्याखेरीज अधिभार अशी. म्हणजे कंदराच्या कमीत कमी पायऱ्या असाव्यात, या तत्त्वाला आपण पहिल्यापासून तिलांजळ दिली आहे. आजपर्यंत जीएसटीसंबंधी केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांच्या अध्यक्षतेखाली ५५ बैठका झाल्या असून अद्यापही या कारातील गुंतागुंत कमी झालेली नाही. १५ ऑगस्ट रोजी लाल किल्ल्यावरून केलेल्या भाषणात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी देशातील नागरिकांना दिवाळीत मोठी भेट मिळेल, जीएसटीमध्ये लक्षणीय सुधारणा करण्यात येतील आणि त्यातून लोकांना आणि उद्योगांना मोठ्या प्रमाणावर करसवलती मिळतील, असे म्हटले होते.

ज्येष्ठ पत्रकारां केंद्र सरकारने १२ टक्के आणि २८ टक्के या स्लॅब इ. करण्याचा प्रस्ताव ठेवला आहे. २०१७ मध्ये जीएसटी लागू झाल्यापासून या करात २७ वेळा बदल करण्यात आले तर पंधरा वेळा विविध वस्तूंवरील कर कमी करण्यात आले. मात्र ज्या वस्तूवर सध्या २८ टक्के कर तो आता १८ टक्क्यांवर येईल, असा अंदाज आहे. यामध्ये मोटर्स, सायकल, काही ट्रॅक्टर्स, विजेचे चालणारी सिंचन उपकरणे, एसी, पंखे आणि इतर उत्पादनांचा समावेश आहे. तसे १२ टक्क्यांचा स्लॅब बंद झाल्यास त्या अंतर्गत येणाऱ्या वस्तू, म्हणजे कोन्हेन्ड मिल्क, बटर, तूप, चीज स्प्रड, खजूर जॅम, फ्रूट जेली, नट्स, डायबेटिक फूड, उपचारांसाठी वापरला जाणारा ऑक्सिजन वगैरेबाबत या प्रकारे करकपात लागू झाल्यास मागील वाढून अर्थसंस्थेस पुन्हा एकदा उभारी येईल, अशी अपेक्षा आहे. सरकारने लवकरात लवकर या दिशेने ठोस पावले टाकाल

हैदराबाद गॅझेटियरमध्ये नोंद मिळाली म्हणून सर्टिफिकेट मिळणार नाही

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. ५ :

महसूलमंत्री तथा मंत्रिमंडळाच्या ओबीसी उपसमित्तीचे अध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी मराठा आरक्षणाच्या जीआरसंबंधी एक महत्त्वपूर्ण विधान केले आहे. केवळ हैदराबाद गॅझेटियरमध्ये नोंद आढळली म्हणून कुणालाही जात प्रमाणपत्र मिळणार नाही. कोणत्याही प्रमाणपत्राला आव्हान देता येऊ शकते, असे ते म्हणाले. त्यांच्या या विधानामुळे मराठा आरक्षणाच्या मुद्यावरील वाद आणखीच चिघळण्याची शक्यता आहे.

बावनकुळे आज नागपूरच्या दौऱ्यावर होते. तिथे पत्रकारांशी वातालाप करताना त्यांनी मराठा आरक्षणाचा जीआर, हलाल टाऊनशिप, नागपूर जिल्हा परिषद निवडणुकीत लागू करण्यात आलेले झिरो रोलर आदी विविध मुद्द्यांवर भाष्य केले.

तसेच मंत्री छगन भुजबळ मराठा आरक्षणाच्या मुद्द्यावर नाराज नसल्याचाही दावा केला. हैदराबाद गॅझेटच्या अंमलबजावणीवर ज्येष्ठ मंत्री छगन भुजबळ यांची कोणतीही नाराजी नाही. त्यांचे काही आक्षेप व संभ्रम आहेत. ते दूर केल्या जातील. एखाद्या वाक्यावर संभ्रमावरून असेल तर त्यावर चर्चा करून तोडगा काढला जाईल, असे ते म्हणाले.

म्हणून प्रमाणपत्र देणार नाही

यावेळी त्यांनी केवळ नोंद मिळाली म्हणून कुणालाही कुणबी प्रमाणपत्र मिळणार नसल्याचाही दावा केला. केवळ हैदराबाद गॅझेटियरमध्ये नोंद मिळाली म्हणून त्या आधारवार कुणालाही प्रमाणपत्र दिले जाणार नाही. अधिकारी हे निरमाप्रमाणे सही करतील. या प्रकरणी कोणत्याही प्रमाणपत्राला आव्हान देता येऊ शकते, असे ते म्हणाले. यावेळी त्यांनी हलाल टाऊनशिपची निर्मिती करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याचीही ग्वाही दिली.

सरकार हलाल टाऊनशिप सारख्या कोणत्याही टाऊनशिपला मान्यता देणार नाही. हलाल पूर्णपणे बाहेर काढून टाकू. हलालचा बोईही काढून टाकू. हलालाच्या नावावर राज्यात कुठेही टाऊनशिप होणार नाही. या प्रकरणी

संबंधितांवर कारवाई होईल, असे ते म्हणाले. नागपूर जिल्हा परिषद निवडणुकीत लागू करण्यात आलेल्या झिरो रोलर संदर्भात अनुसूचित जाती-जमातीच्या लोकांनी उच्च न्यायालय, नागपूर येथे याचिका दाखल केली आहे.

या रोलरमुळे काही जिल्हा परिषद सर्कलमध्ये फिरते आरक्षण लागू झाले नाही आणि त्यामुळे आरक्षणाचा लाभ मिळाला नाही, असे अर्जदारांचे म्हणणे आहे. यावर बोलताना बावनकुळे यांनी याचिका दाखल करणे हा याचिकाकर्त्याचा अधिकार आहे. राज्य शासन कुठलाही अधिनियम कधीही वापरू शकते, ५ रोलर झाले, ६ च्या रोलरसाठी लोक मिळत नाही, विधी विभागाचे ऑपिनियन घेऊन रोलरचा निर्णय घेतला, आम्ही आमची बाजू मांडू असे ते म्हणाले.

ठाकरेंची प्रशंसा

नेहमी टीकेची झोड उठवणाऱ्या शिवसेनेच्या (ठाकरे गट) मुखपत्रातून यंदा राज्याचे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर कौतुकाची थाप देण्यात आली आहे.

मराठा आरक्षणाच्या आंदोलनाच्या पार्श्वभूमीवर सामानाधून फडणवीस यांच्या संयमी व संवेदनशील भूमिकेचे जाहीर कौतुक करण्यात आले आहे. मुख्यमंत्र्यांनी तोडगा काढला आणि आंदोलनाचा शेवट गोड झाला, अशा शब्दांत फडणवीस यांच्या भूमिकेचा गौरव करण्यात आला आहे. यावर बोलताना चंद्रशेखर बावनकुळे म्हणाले, उद्धव ठाकरे यांच्याकडून हीच अपेक्षा आहे.

मराठ्यांना ओबीसींमधून आरक्षण नकोच !

मुख्यमंत्र्यांची भेट घेत श्रीमंत मुधोजीराजे भोंसलेंनी दर्शविला विरोध

आरक्षण द्या. या मागणीतून मराठ्यांना काय साध्य झाले ? हा प्रश्न निर्माण होतो. मराठावाड्याच्या काही जिल्ह्यात ५८ लाख कुणबी नोंदी सापडल्या. त्यात अर्थातच काही त्रुटी आहेत. परंतु ज्यांच्या नोंदी आहेत त्यांना लाभ नक्कीच मिळवा. कागदपत्राची पूर्ततः करण्यात या लाभाचा टक्का निश्चितच घसरणार यात शंका नाही. त्यामुळे उर्वरीत अंदाजे २.५० कोटी मराठ्यांचे काय आहे ? आसा प्रश्न मराठ्यांना सतावतो आहे.

मराठा आरक्षणाच्या अनुषंगाने माझे व्यक्तिगत मत आहे की, मराठ्यांना मराठा म्हणूनच सरसकट आरक्षण मिळावे. त्यामुळे हा पेच निर्माण होणार नाही. संपूर्ण महाराष्ट्रातील मराठ्यांना मराठा म्हणूनच मराठा आरक्षणाचा फायदा होईल. मराठ्यांना मराठा म्हणूनच

सरसकट आरक्षण कृपया द्यावे. जेणे करून ५८ लाख कुणबी नोंदी वाले मराठे आणि उर्वरीत २.५० कोटी मराठ्यांना मराठा आरक्षणाचा फायदा होईल. माझी या निवेदनाच्या माध्यमातून शासनाला एक विनंती आहे की, मराठ्यांचे नुकसान कृपया होऊ देऊ नका, मुधोजी महाराज निवेदनात म्हणाले.

दरम्यान, मराठा आरक्षणावरून ओबीसींचा वाढता विरोध पाहता मुख्यमंत्री म्हणाले होते की, मराठावाड्यात इंग्रजांचे राज्य नव्हते. मराठावाड्यात निजामाचे राज्य होते. त्यामुळे मराठावाड्यातील जातीसंदर्भातील पुरावे हे इतर ठिकाणी मिळत नाहीत. ते केवळ निजामाकडेच म्हणजेच हैदराबाद गॅझेटमध्ये सापडतात. आपण तिथले पुरावे ग्राह्य धरले आहेत. त्या पुराव्यांनुसार जे खरे कुणबी आहेत त्यांनाच हे प्रमाणपत्र मिळणार आहे. त्यामुळे मला असे वाटते की ज्यांचा हक्क आहे अशांनाच लाभ मिळेल. कोणालाही खोटेपणा करता येणार नाही, असा हा जीआर आहे.

हा जीआर सरकारला महागात पडणार..

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. ५ :

मराठा आरक्षणासाठी हैदराबाद आणि सातारा गॅझेटबाबतचा जीआर सरकारने मनोज जरांगे यांच्या आंदोलनाला घाबरून दिला असला तर हा निर्णय सरकारला पुढे चांगलाच महागात पडणार आहे. केवळ ओबीसींचं नाही तर सर्वच मागासवर्गीयांचा आरक्षण संघर्षावर हा निर्णय आरक्षणाचा बटुयाबोळ उडवणारा असल्याची जोरदार टीका ओबीसींमधून प्रकाश शेंडगे यांनी केली आहे.

महाराष्ट्र बंद केला, जाळपोळ केली, बस जाळली म्हणून आरक्षण द्या असें होत नाही. मनोज जरांगे यांच्या धमक्यांना आता सरकारने किती भीक घालायची हा त्यांचा प्रश्न आहे. आमचं फक्त आमच्या ओबीसींच्या आरक्षणाला धक्का लागू नये. एवढीच आमची भूमिका असल्याचेही प्रकाश शेंडगे यांनी म्हटले आहे.

गॅझेटअरमध्ये प्रत्येक समाजाचीच नोंद असल्यामुळे पुढच्या काळात बंजारा समाज, घनगर समाज याबरोबरच इतर सर्व समाज सुद्धा आरक्षणाची मागणी करेल आणि त्यानंतर सरकारला ते द्यावेच लागेल असा सावधपणेच इशाराही शेंडगे यांनी दिला आहे. सत्या सोयऱ्या संदर्भातला शासन निर्णय बदलता येत नाही म्हणून तीच भाषा सरकारने या शासन निर्णयात मांडल्याचेही विधान प्रकाश शेंडगे यांनी यावेळी केले आहे. मराठ्यांसाठी शासन निर्णय घेत असेल तर धनगरांसाठी का निघू नये बंजारा समाजासाठी का निघू नये ? असा सवाल देखील प्रकाश शेंडगे यांनी उपस्थित केला आहे.

तायवाड मागे का फिरले ?

कोणत्या १२ मार्गामा मान्य केल्या, त्याचा शासन निर्णय निघाला का ? शासन निर्णय न घेताच बबन तायवाड यांनी उपोषण कसं सोडलं ? असा प्रश्न प्रकाश शेंडगे यांनी बबन तायवाड यांच्या उपोषणावर बोलताना केला आहे. गेल्यावेळी अशाच मागण्या मान्य झाल्या होत्या, मात्र त्याचे किती शासन निर्णय निघाले ? एकही नाही निघाले ना ? जरांगे यांच्याप्रमाणेच तायवाड यांनी सुद्धा शासन निर्णय काढत नाही तोपर्यंत मंत्र्यांना फिरू देणार नाही असे म्हणण्याला पाहिजे होतं, असेही ते म्हणाले.

झोन सारख्या तंत्रज्ञानाचा वापर हा कृषी, उद्योग व्यवसाय आणि इतर अनेक क्षेत्रात यशस्वी झाल्यानंतर आता झोन तंत्रज्ञानाचा विकस लष्करी आणि मुलकी क्षेत्रासाठी आणि व्यापारी हेतूनेही झपाटयाने होत आहे. आपले दैनंदिन जीवन सुकर करणे आणि सीमांचे रक्षण करणे या दोन्ही उद्देशांची पूर्तता करू शकणाऱ्या या तंत्रज्ञानाविषयी उद्योजक डॉ. रवींद्र उतगीकर यांच्याशी आजचा साप्ताहिक संवाद.

झोन सारख्या अभिनव तंत्रज्ञानाचा वापर कोणकोणत्या क्षेत्रात होत आहे ?

■ झोन या तंत्राची अचूकता, नेमकेपणा, आणि कार्यक्षमता आणि उत्पादकता लक्षात घेता झोनचा वापर हा अनेक क्षेत्रांमध्ये सातत्याने वाढताना दिसतोय. कोरोना महासाथी च्या काळात या तंत्रज्ञानाने जगभरातील आरोग्यसेवांना गती आणि व्याप्ती देण्यात मोठा हातभार लावला होता. दुर्गम ठिकाणी आरोग्य सेवासुविधा पुरविण्यात या तंत्राचा मोठा वाटा होता. आपकालीन परिस्थितीत दुर्घटना स्थळाची तात्काळ पाहणी करून त्याची नेमणी माहिती आणि छायाचित्र उपलब्ध करून देण्यासाठी देखील झोन हे तंत्र महत्वाचे ठरले.

भूकंप, दुष्काळ किंवा एखादी आपत्ती असेल तर याच झोन च्या आधारे अगदी दिगम्याखाली जाऊन झोनच्या साहाय्याने माणसांचा मागमूस घेता येणे शक्य झाले आहे. पायाभूत सोयी सुविधांसोबतच

चेन्नईची प्रसिद्ध कापड कंपनी सुंदरी सिल्क, मुंबईकरांसाठी ७ आणि ८ सप्टेंबर २०२५ रोजी 'द साडीज मेळा' आयोजित करत आहे. हा दोन दिवसीय कार्यक्रम वाई पश्चिम येथील कॅंशे - द आर्ट अँड क्राफ्ट्स गॅलरी येथे सकाळी ११ ते रात्री ९ या वेळेत खुला असेल.

या प्रदर्शनात भारतीय वस्त्रकलेचा समृद्ध वारसा अनुभवता येईल. येथे पारंपरिक कांजीवस्त्र सिल्क साड्या, खास वधूसाठीचे पोशाख, तसेच कांची कॉटन, महेश्वरी आणि प्रिंटेड कॉटनचे विविध प्रकार उपलब्ध असतील. यासोबतच, ग्राहकांना आकर्षक तयार कपड्यांचे पोशाख आणि चांदीच्या 'अथिरष्टम' दागिन्यांची खास मालिका देखील पाहता येईल, ज्यामुळे हे प्रदर्शन भारतीय कलाकुसर आणि कारागिरीचा एक खराखुरा उत्सव ठरेल.

या प्रदर्शनाबद्दल बोलताना, सुंदरी सिल्कचे

नाकोडा ग्रुप ऑफ इंडस्ट्रीज लिमिटेडने पटेल बेव्हेरेजेस प्रायव्हेट लिमिटेडच्या उत्पादनांचे उत्पादन, पुरवठा आणि सह-पॅकिंग त्यांच्या ट्रेड-नेम/ब्रँड नाव NOCTRL सह आयोजित करण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे. नाकोडा ग्रुप ऑफ इंडस्ट्रीज लिमिटेडला पेये, सॉफ्ट ड्रिंक आणि एनर्जी ड्रिंक सेगमेंटच्या ग्राहक उत्पादन सेगमेंटमध्ये प्रवेश मिळेल ज्यामुळे कंपनीची उत्पादन श्रेणी वाढेल आणि पटेल बेव्हेरेजेस प्रायव्हेट लिमिटेडला नवीन क्लायंट मिळतील आणि त्यांच्या उलाढालीत आणि क्षमता वापरता वाढ होईल.

कंपनीच्या उत्पादनांमध्ये विविध प्रकारच्या मखानांचा देखील समावेश आहे ज्यांना चांगली मागणी आहे. नाकोडा ग्रुप ऑफ इंडस्ट्रीज लिमिटेडकडे त्यांच्या प्रीमियम अन्न उत्पादनांची वाढती मागणी पूर्ण

: साप्ताहिक संवाद : लष्करी व मुलकी क्षेत्रासाठी झोनचा वापर

शेती क्षेत्रात अगदी माती परीक्षणापासून ते कीटकनाशक आणि औषधी फवारणी पर्यंतची अनेक कामे याच झोन तंत्राने सुलभ झालेली आहेत. आणखी अनेक क्षेत्रात हा वापर वाढतोय.

झोन तंत्राचा वापर आता लष्करी आणि मुलकी क्षेत्रांसाठी देखील होणार आहे ?

■ भारत आणि पाकिस्तान या दोन देशांमध्ये मे २०२५ मध्ये झालेल्या चकमकीमुळे झोन तंत्रज्ञान चर्चेत आले. खरे तर त्याच्याही आधी युक्रेन युद्धात या तंत्राचा वापर केला गेला. त्यानंतर अपेक्षेप्रमाणे आता अमेरिका आणि चीन या उभय देशांनी दोन तंत्रज्ञानाच्या विकासत आघडी घेतली असून या

मुंबईत सुंदरी सिल्कचा साडी मेळा

कारण्याची उत्पादन क्षमता आहे आणि तज्ञांकडून त्याचे निरीक्षण केले जाते.

१९८९ मध्ये स्थापित, नाकोडा ग्रुप ऑफ इंडस्ट्रीज लिमिटेड हे प्रीमियम-गुणवत्तेच्या टुटी फ्रुटी (डाइसड चेलोरी), सुकामेवा, धान्य आणि डाळींच्या

नाकोडा ग्रुपचा पटेल बेवरेजसोबत को पॅकिंग करार संपन्न

तंत्राचा वापर लष्करात युद्धासाठी आणि मुलकी क्षेत्राच्या टेहळणीसाठी देखील सुरू केला आहे.

फ्रांस, जर्मनी इत्यादी सारख्या देशांमध्ये देखील आता याच तंत्राचा वापर सर्रास वाढलेला आहे. आपल्याकडे अगदी दुर्गम भागात झोन नमो दीदी या योजनेमुळे आता झोन चा वापर हा महिलांच्या उन्नीतीसाठी देखील फायदेशीर ठरतो आहे.

झोन या तंत्राची जोखीम आणि भविष्यातील आव्हाने काय आहेत ?

■ उत्तम प्रतीचे छायाचित्रण आणि व्हिडीओ चित्रण हे झोन च्या सहाय्याने सुलभ झाले आहे खरे मात्र, पुरेशा नियामक तरतुदी अभावी झोनेचे हेच वैशिष्ट्य डोकेदुखी ठरू शकते याचा अनुभव भारतात येऊ लागलेला आहे. चोऱ्या करण्यापासून इतरांच्या घरात अंही खाजगी आयुष्यात डोक्याच्या पर्यंत वेगवेगळ्या कारणासाठी झोनचा चुकीचा होत असलेला वापर लक्षात घेता पोलिसांसाठी ही आता

डोकेदुखी ठरत आहे. या बरोबरच नागरिकांच्या जीवितहानीची आणि देशाच्या सुविधेवैधी देखील जोखीम स्पष्ट दिसू लागली आहे. मात्र हे आव्हान लक्षात घेता या झोन तंत्राचे योग्य नियमन केल्यास हेच तंत्रज्ञान अनेक अर्थाने फायद्याचे ठरू शकते हे नक्की.

व्यवस्थापकीय भागीदार मनमोहन राम म्हणाले, मुंबईने नेहमीच आम्हाला प्रेम आणि आदारांने स्वीकारले आहे आणि 'द साडीज मेळा' पुन्हा एकदा शहरात आयोजित करताना आम्हाला खूप आनंद होत आहे. हे प्रदर्शन फक्त कपड्यांचे प्रदर्शन नसून, आपल्या वारशाचा, कलेचा आणि हातमागावरील साड्यांच्या चिरंतन आकर्षणाचा उत्सव आहे. आम्ही मुंबईतील आमच्या ग्राहकांशी पुन्हा जोडले जाण्यास आणि सुंदरी सिल्कच्या प्रत्येक निर्मितीमागील कथा त्यांच्यासोबत शेअर करण्यास उत्सुक आहोत.

आठ दशकांपेक्षा जास्त जुना वारसा असलेल्या सुंदरी सिल्कने आधुनिकतेला सामावून घेत भारतीय हातमागाचे सार जपले आहे. 'द साडीज मेळा' साडीप्रेमी, नववधू आणि वस्त्रकलेची आवड असणाऱ्या प्रत्येकाचे स्वागत करत आहे.

उत्पादन आणि व्यापारात एक प्रमुख नाव आहे. सुरुवातीला मालकी हक्क म्हणून स्थापन झालेली ही कंपनी २०१३ मध्ये एका खाजगी मर्यादित कंपनीत विकसित झाली, ज्यामुळे वाढ आणि नावीन्यपूर्णतेचा एक नवीन अध्याय सुरू झाला.

३ दशकांच्या कौशल्यासह, कंपनीने अन्न उत्पादनांच्या विस्तृत श्रेणीच्या उत्पादन आणि वितरणात आणि मूल्यवर्धित ऑफरिंगमध्ये स्वतःला एक अग्रणी म्हणून स्थापित केले आहे. नागपूरमध्ये मुख्यालय असलेल्या कंपनीला देशभर कार्यक्षम आणि वेळेवर वितरण सुनिश्चित करून, अखंड लॉजिस्टिक फायद्यांचा फायदा होतो.

: संकलन व संयोजन :

सुबोध रणशेखरे, ९८३३१४६३५६

subodh.ransheve @rediffmail.com

ब्लड मून, रेड मून पाहायची संधी

■ महासागर प्रतिनिधी

चंद्रपूर, दि. ५ :

भारतातून खग्रास चंद्रग्रहण ७ सप्टेंबरला दिसणार असून खगोल आणि विज्ञान अभ्यासकांना हे ब्लड मून, रेड मून पाहण्याची चांगली संधी मिळणार आहे. रात्री ९.२७ मिनिटांनी खंडग्रस ग्रहणाला सुरुवात होऊन १२.२२ वाजेपर्यंत ते पाहता येईल अशी माहिती खगोल अभ्यासक आणि

यंदाच्या वर्षी फारसे ग्रहण भारतातून दिसले नाही. त्यामुळे हेच खग्रास चंद्र ग्रहण चांगल्या पद्धतीने पाहण्याची संधी मिळणार आहे. हे ग्रहण एकूण ५ तास २७ मिनिटे दिसणार आहे, त्यात छायाकल्प चंद्रग्रहणाची सुरुवात रात्री ९ वाजता होईल. खंडग्रस ग्रहणाची सुरुवात ९.५७ वाजता होईल तर खग्रास ग्रहण रात्री ११ वाजता सुरू होईल

निरीक्षण आणि अभ्यास करावा असे आवाहन चोपणे ह्यांनी केले आहे.

२१ सप्टेंबरला शेवटचे सूर्यग्रहण

२१ सप्टेंबरला या वर्षीचे शेवटचे सूर्यग्रहण दिसणार आहे, परंतु ते भारतातून दिसणार नाही. न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, पॅसिफिक, अटलांटिक आणि न्यूझीलंड ह्या देशातील काही भागातूनच ही सूर्यग्रहण पाहता येणार आहे अशी माहिती स्काय वॉच ग्रुप तर्फे देण्यात आली आहे.

वेईल. कुठलीही अंधश्रद्धा न बाळगता ग्रहणाचा खगोलीय आणि वैज्ञानिक पद्धतीने

आवाहन चोपणे ह्यांनी केले आहे.

२१ सप्टेंबरला शेवटचे सूर्यग्रहण

२१ सप्टेंबरला या वर्षीचे शेवटचे सूर्यग्रहण दिसणार आहे, परंतु ते भारतातून दिसणार नाही. न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, पॅसिफिक, अटलांटिक आणि न्यूझीलंड ह्या देशातील काही भागातूनच ही सूर्यग्रहण पाहता येणार आहे अशी माहिती स्काय वॉच ग्रुप तर्फे देण्यात आली आहे.

जशने ईद मिलादुन्नबी मिरवणुकीचे काँग्रेसच्या आमदारांकडून स्वागत

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. ५ :

नागपूर शहरात पार पडलेल्या जशने ईद मिलादुन्नबीच्या मिरवणुकीत काँग्रेस पक्षाने उत्साहात सहभाग घेतला आणि सामाजिक ऐक्याचा झगमगात संदेश दिला. मुस्लिम समाजाच्या श्रद्धा आणि परंपरांचा सन्मान करत काँग्रेसच्या नेत्यांनी मिरवणुकीचे स्वागत पुष्पवर्षा करून केले. या मिरवणुकीत श्रद्धा आणि राजकीय सहभाग यांचा संगम पाहायला मिळाला.

मिरवणुकीची सुरुवात परचम कुशाई या पारंपरिक विधीने झाली. नागपूर शहर जिल्हा काँग्रेसचे अध्यक्ष व आमदार विकास ठाकरे, आमदार अँड. अभिजीत वंजारी यांनी मिरवणुकीचे स्वागत केले आणि शुभेच्छा दिल्या. तसेच प्रदेश महासचिव अतुल कोटेचा, महापालिकेतील माजी विरोधी पक्ष नेता संजय महाकाळकर, प्रदेश उपाध्यक्ष अँड. आसिफ कुरेशी, शहर उपाध्यक्ष प्रा. दिनेश बानाबाकोडे, उपाध्यक्ष आशिष दिक्षित, युवक काँग्रेसचे तीक्ष्म

अहमद, महेश श्रीवास, महिला काँग्रेसच्या माजी शहर अध्यक्ष नंश अली, अब्दुल शकील, धरम पाटील, गोपाल पट्टम, मेहुल अडवानी, विश्वेश्वर अहिरकर, प्रमोद ठाकुर, राजेश साखरकर, नयन तरवटकर, शंकर रणदिवे, नईम खान, इपेखार अहमद, अब्दुल निहाज नाजू, शगीर खान, अतीक कुरेशी, कविता घुवडे, माया धापोडकर, बालू शेख, फजलरहमान, मंगेश राऊत, राजेश भाई, प्रमोद चिचघरे, पापा मियाँ, संतोष सिंह, रिजवान असादी यांनी उपस्थित राहून मुस्लिम समाजाला ईद मिलादुन्नबीच्या शुभेच्छा दिल्या.

आणि ते रात्री १२.२२. वाजेपर्यंत दिसले. ह्याच दरम्यान चंद्र लाल रंगाचा दिसले म्हणून त्याला ब्लड मून, रेड मून असे म्हटल्या जाते. खग्रास स्थिती ही २ तास ७ मिनिटांची असेल. आकाशात दगाळ हवामान नसेल तर त्या ठिकाणी खूप सुंदर ग्रहण पाहता येईल. कुठलीही अंधश्रद्धा न बाळगता ग्रहणाचा खगोलीय आणि वैज्ञानिक पद्धतीने

आवाहन चोपणे ह्यांनी केले आहे.

२१ सप्टेंबरला शेवटचे सूर्यग्रहण

२१ सप्टेंबरला या वर्षीचे शेवटचे सूर्यग्रहण दिसणार आहे, परंतु ते भारतातून दिसणार नाही. न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, पॅसिफिक, अटलांटिक आणि न्यूझीलंड ह्या देशातील काही भागातूनच ही सूर्यग्रहण पाहता येणार आहे अशी माहिती स्काय वॉच ग्रुप तर्फे देण्यात आली आहे.

वेईल. कुठलीही अंधश्रद्धा न बाळगता ग्रहणाचा खगोलीय आणि वैज्ञानिक पद्धतीने

आवाहन चोपणे ह्यांनी केले आहे.

२१ सप्टेंबरला शेवटचे सूर्यग्रहण

२१ सप्टेंबरला या वर्षीचे शेवटचे सूर्यग्रहण दिसणार आहे, परंतु ते भारतातून दिसणार नाही. न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, पॅसिफिक, अटलांटिक आणि न्यूझीलंड ह्या देशातील काही भागातूनच ही सूर्यग्रहण पाहता येणार आहे अशी माहिती स्काय वॉच ग्रुप तर्फे देण्यात आली आहे.

अंत्यसंस्काराची तयारी अन् चमत्कार !

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ५ :

त्र्यंबकेश्वर तालुक्यातील एका तरुणाच्या आयुष्याने मृत्यूची झालेली लढाई सात्यांना थक्क करून सोडली आहे. अंत्यविधीची तयारी सुरू असताना घडलेला धक्कादायक दिवस्ट पाहून गावकऱ्यांपासून नातेवाईकांपर्यंत सर्वांचा डोळ्यांत आश्चर्य दाटून आलं.

१९ वर्षीय भाऊ लचके या तरुणाचा चार दिवसांपूर्वी अपघात झाला होता. डोक्याला गंभीर दुखापत झाल्याने त्याला रुग्णालयांदरम्यान फिरवण्यात आलं. जिल्हा शासकीय रुग्णालयात बेड नसल्याने नातेवाईकांनी त्याला खासगी हॉस्पिटलमध्ये दाखल केलं. तिथे तीन दिवस उपचार सुरू राहिले. मात्र, डॉक्टरांनी रुग्ण ब्रेनडेड आहे असे सांगत नातेवाईकांना घरी घेऊन जाण्याचा सल्ला दिला. हाताश कुटुंबीय रुग्णाला गावी घेऊन आले.

गावात आल्यावर सर्वांनी त्याला मृत मानून अंत्यसंस्काराची तयारी सुरू केली. शोकाकुल वातावरणात अचानकच भाऊ लचकेला खोकला आला आणि त्याचे हातपाय हलले. त्याच्या जिवंत असल्याचं लक्षात येताच एकच खळबळ उडाली. घाबरलेल्या नातेवाईकांनी पुन्हा त्याला रुग्णालयात नेलं. सध्या तो जिल्हा शासकीय रुग्णालयात व्हेंटिलेटरवर उपचार घेत आहे. त्याची प्रकृती चिंताजनक असली तरी रुग्ण ब्रेनडेड नसल्याचं प्रशासनाने स्पष्ट केलं असून, याप्रकरणी संपूर्ण चौकशी केली जाणार आहे, अशी माहिती जिल्हा शल्यचिकित्सकांनी दिली.

मुस्लिम समाजाशी एकात्मता राखत, त्यांच्या आनंदात सहभागी होण्याचा प्रयत्न पक्षाने केला. मिरवणुकीत पारंपरिक वेशभूषा, धार्मिक झेंड्यांचे प्रदर्शन, आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमांनी वातावरण आनंदमय झाले होते.

याप्रसंगी शहराध्यक्ष व आमदार विकास ठाकरे यांनी जशने ईद मिलादुन्नबीच्या मुस्लिम समाज बांधवांच्या आणि शिक्षक दिनाच्या सर्व शिक्षकांना शुभेच्छा दिल्या. सर्वांनी हा सण शांती आणि सद्भावनेसह साजरा करावा, आपसात भाईचारा कायम ठेवावा, असे आवाहनही त्यांनी केले.

ही मिरवणूक केवळ धार्मिक उत्सव नव्हते, तर एक सामाजिक संदेश होता. राजकीय पक्ष समाजाच्या प्रत्येक घटकासोबत स्नेहाने जोडलेले असावेत. काँग्रेसचा सहभाग म्हणजे एकतेचा उत्सव, जिथे धर्म, राजकारण आणि समाज एकत्र येऊन मानवतेचा झेंडा उंचावतात. हाच तो क्षण होता, जिथे श्रद्धा आणि समरसता एकत्र नाचत होती, आणि काँग्रेसने त्या नृत्यात आपली भूमिका प्रभावीपणे बजावली.

या कार्यक्रमात काँग्रेसने केवळ धार्मिक सहभागच नव्हे, तर सामाजिक बांधिलकीही दर्शवली.

ओबीसी जेते प्रकाश शेंडगे यांचा इशारा

महाराष्ट्र बंद केला, जाळपोळ केली, बस जाळली म्हणून आरक्षण द्या असें होत नाही. मनोज जरांगे यांच्या धमक्यांना आता सरकारने किती भीक घालायची हा त्यांचा प्रश्न आहे. आमचं फक्त आमच्या ओबीसींच्या आरक्षणाला धक्का लागू नये. एवढीच आमची भूमिका असल्याचेही प्रकाश शेंडगे यांनी म्हटले आहे.

गॅझेटअरमध्ये प्रत्येक समाजाचीच नोंद असल्यामुळे पुढच्या काळात बंजारा समाज, घनगर समाज याबरोबरच इतर सर्व समाज सुद्धा आरक्षणाची मागणी करेल आणि त्यानंतर सरकारला ते द्यावेच लागेल असा सावधपणेच इशाराही शें